

31/286

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 22-వ తేది బుధవారము } No 147
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ ఆక్షయనామనందన ప్రభుత్వ భారతపదమాన బహుళ ప్రధమ. } సంచిక ౧౪౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవాణిజ్య వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పొక్కునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విజేతములతో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కిర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కిర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనండ్రిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

కాతాదారుల కొక హెచ్చరిక వారి స్వలాభమునకై దీనిని ప్రతియొక్కరు తప్పక గమనింపవలెను. (1)
శ్రీమం! మేము ఈదిగువ తెలుపబడిన విలాసముతో 19 సంవత్సరములనుండి నగలవ్యాపారము జరిపించుచున్నాము. "ఉమ్మిడి" అను పదమును చూచిన
శ్రీమం! అది మా బ్రాంచియాయని పదే పదే అడుగుచున్నారు. ఈ దిగువ తెలుపబడిన విలాసముగలదిమాత్రమే మాచే నిర్వహింపబడుచున్నది. మాకు
తర బ్రాంచిలు లేవు. కానమీరు మోసపోకుండుటకై "ఉమ్మిడి" అను పదమును మాత్రము గమనింపక ఈదిగువ తెలుపబడిన మా పూర్తివిలాసమును గమ
నించి చూడవలెనని యిందుమూలముగా అందరికి తెలియజేయుచున్నాము. పూర్తివివరములు తెలియగోరువారు మావద్దకువచ్చిన విశదముగా తెలుపబడును.
ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాజూరురోడ్డు, మద్రాసు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

భృగువతి (తెగరోగములకు సంజీవి)

జీవామృతము (రిజిస్టరు కాబడినది)

వృష్యయోగ (స్వస్థులనివారణ) 1042

తెలుపు, ఎలుపు, పసుపు, తెగరోగములను రూ
పుమాపును. మరియు మూత్రము బొట్టుబొట్టు పడుట,
నరములు విగడియుట మూత్రనాళపు మంటలు బోగొట్టు
ను. పూర్తి సుగము ఆగుటకు రూ 6-12-0

జీవామృతము నరముల బలహీనముచే కలిగెడు
ఆహ్లాసు మైరసాయనము. మరియు బలహీనము ధా
తుక్షయము, రక్తక్షయము వీర్యహస్తము, పెదడుయొక్క
బలహీనము మున్నగు రోగములకు ఆహ్లాసు మైన రసా
యనము. సెరుబుడి 1-కి రు. 3-4-0

నీరైపోయిన వీర్యమును గట్టిపరచును. మూత్ర
మతో గాని, స్వస్థులనునందుగాని పోపుచున్న శిశువును
నిలుపును, నపుంసకదోషములకు బోగొట్టి యోగముగను
లంగ చేయును. పూర్తిసుగము ఆగుటకు రూ 5-0-0

151 గోవిందపు
నాయుడువీధి,

బాంచి188, బ్రాడ్వే.

ఆయుర్వేదాశ్రమం

వనాపధిశాస్త్రనిమిత్తము

మాలికలయొక్క 85000 సంస్కృతభాషములకు తెలుగు అర్థములుకలవు. క్యాలికోరైండు చల ప్రశ్న(1) లు
"భస్మపదీవిక" ఇందు సమస్తభాషములు కుడిచేతి భస్మములు చేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు.
కు 1 కి రు. 500 కిమ్మకుగల భస్మములకూడ గలవు. క్యాలికోరైండు సెరు రు. 2-0-0
రెడ్డి పోదరులు, రాయవరము, గోదావరి.

అత్యద్భుతగుణము వసంతకుసుమాకరం మహా శైవదరాజము

రెండు పంలలనుంచి కాస్తాక్రముగా తయారు జేయబడినది. 4, 5 పంలలనుంచి గల అతిమూత్రవ్యాధి 10 రోజు
లో నిర్మూలము జేసినది. కుక్కనష్టములకు విశేషమేహములకు అద్భుతముగా పనిచేయుచున్నది. 2880
శ్రీ కృష్ణ ఆయుర్వేద ఫార్మాసీ, ఏలూరు.

స్త్రీలుగర్భరులు

యివడ మూలకములు, టి. చట్టాలు, గుండుకంబులు,
చదరకంబులు, యివడపాటాలు, కీచిచాయలు, కలాయి
వంకర తగుట్లు, కలాయి వేలి ముళ్లకంబులు, యోసాత్కేంద్రం
మెటలు, సిమెంటు, కలాయిగొట్టాలు. యివడగొట్టాలు, కైదు
విల్లంసామానులు వగైరా. మిక్కిలి తక్కువధరకు విక్రయం
చేదము. 8182

శ్రీకృష్ణ యింజనీయిరింగు కంపెనీ,

825, తంబుశెట్టివీధి మద్రాసు.

చదువుడు

జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన

యోచించుడు

కొనుడు

కామినియానూనె (రిజిస్టరు చేయబడినది)

జన్మప్రదేశముల కిది అమూల్యమున వాడబడుచున్నది. ఇది వెంట్రుకలు తడిపోకుండ కాపాడును, వారి యొక్క ఆభివృద్ధిని, సౌగంధము పెంచును. పుష్టియందు గలగుటును పొరబోలును, బట్టలను మాన్పును. రంగుమారిన వెంట్రుకలను ముఝులు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన సువాసనగలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదురుతల తృప్తికామును, చల్లదనమును, మంచియోచనను గలిగించును. నేను తలముందరిని దాచుకొని, దీనిచే గలగు అపారమైన ఆభివృద్ధి నుగమును నుతించి చాలగొప్పగా బాగబోయినాను.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతలను చూపుదు.

దివాణాచందు భండారి, అమృతపర పంపాటునుండి వ్రాసినది:—
“ఈ కామినియానూనెను పరీక్షించితిని. ఇది వెంట్రుకలను పురుగుటకు, అంతుముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. సూలముగా కీ బట్టను చూచుచేసిపంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకుమరుచుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుట్టి ధర రూ 1-0-0 పొమ్మలరూ 0-6-0 ప్రత్యేకము
“ ” 2-10-0 “ 0-12-0 “

కామినియానూనె ప్రతి పట్టుకనందును, గ్రామ మనందును యందు ప్రతి సాగరిగయలందు చూపామునందు తప్పక దొర కును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివ ర్తక గణుతుగల తప్పువర్తకము నిచ్చి “ఇది సరసము, శ్రేష్ఠమైనది” చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్పలాభ ము గలదని తెలుసుకొనుడు. గాన అట్టిచల్లని వ్యాపార కంఠములనుమార్చ లోబడకుడు. ఎప్పటిని కామినియా నూనె తప్ప మరే దియు వాడకుడనని క్షిరపరచుకొనుడు.

అత్తలన్నిటికీ రాజవంటిది

ఓటో దిల్ బహారు

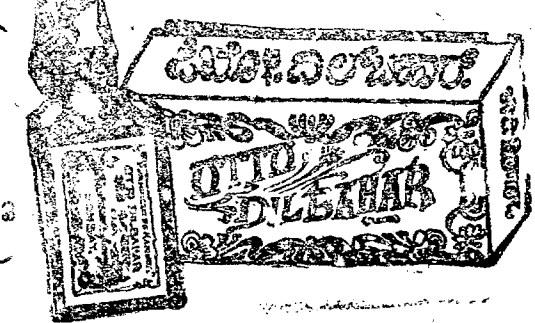
వాడుబడిన వారంగకచాలగొప్పగొప్పగా వ్రాం సింబుడినది. వీరి రుతులయందు కొని చుక్కలను తనిన కొత్తగాకొనిన పుష్పములవలె మినుట్టుచున్న లకు దానివాసన వ్యాపించును.

దీని ని ఒకసారి వాడుడు: తరువాత మిరపప్పుడును దీనినేవాడుదురు.

1 కొన్న బుట్టి 1 కి ధర రూ 2-0-0 వి. పి. పొమ్మలరూ 0-5-0 ప్రత్యేకము.
1 “ “ 1-4-0 “ 0-5-0 “

పోల్ వజంట్టు:-ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

126 265, హమ్మనాడు మార్కెట్టు, బొంబాయి.

కాంగ్రెసునే బలపరచుడు

స్వామి సత్యదేవు డిప్యోస

నాగపూరు, సెప్టెం. 21—మరియొక విహిరంగ పథమును స్వామి సత్యదేవు గారు పన్నుచున్నందున సంఘబంధమును హిందూసంఘమునందు పూర్తిగా మాన్పును గలగు జేయననియు, అవ్యుత్పత్తిను వర్ణవ్యవస్థలను మలినమును బోగొట్టుననియు జెప్పిరి. కలకత్తాలో లాలా లజపత్ కామగారి ఆధ్వర్యమునను పండిత మోక్షగారి నాయకత్వముననుజరిగినసభయందు అస్పృశ్యులు జేరములు చదువరాదవి గావించినతీర్మానమును సోషలియము, దృఢమైన ఆర్యసామాజికులగు లాలాజీవంట్టివారు హిందూమహాసభ మందివారి జూపనలెనని చెప్పిరి. ప్రస్తుతపు పాత్రికాజీవులు హిందూసంఘబంధమును విడుదలవంక వరకు అందు పాల్గొన నిష్టము లేమోడెనుగాని వంటిత మోతీ లాలు నెహ్రూగారును లాలాజీవంట్టి నజీర్ నర్సలు గలిగిన యవకాశ మనుగైకొని మోక్షగారికి హిందూసభ సంస్థను చూలముఖాకీసి కొని స్వతంత్ర కాంగ్రెసుతత్వమును స్థాపింపవోవ చాలకష్టముగ నుండెనని చెప్పిరి. ప్రజలందరూ కాంగ్రెసుకు నాపాడవలెననియు, యీ జాతీయ సంస్థ ధారతపుత్రులు జేసిన మహాత్మాగము మీద నిర్మించబడెననియు చెప్పిరి. ప్రజలు విభేదముల బా పుకొని, వ్యక్తిభేదముల మరచి, రామస్వామియ్యికలలో యేకత్వముతోనుండి కాననసభలందును, అసెంబ్లీలోను జాతీయనిధానమును గౌహతి కాంగ్రెసు స్థిరపరచునటులు జేసి, ప్రభుత్వముతో సంబంధము జేయుటకు బూనుకొనవలెను. జేయు కాకలని త్యాగము జేసినందుకు బోవుచున్న సమయమున మోక్షగారు ఎప్పుడును వెనుకకు లాచియింపిరని మనసునందుదరు జ్ఞాపక ముంచుకొనవలెను. (అ. (వె.))

కలకత్తా మునిసిపల్ నవరణచట్టము

గవర్నరు సమ్మతింప నితాకరించుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 20—ఇండియా పరిపాలనచట్టము క్రింద 81 శ్లోకములో 1 వ ఉపశ్లోకముక్రింద తనకుగల అధికారము ప్రకారముగ 1926 ఆగస్టు 18-న తేదిన బెంగాలు కాననసభ ఆమోదించిన కలకత్తా మునిసిపల్ నవరణచట్టము ఆమోదించ గవర్నరు నిరాకరించెనని నేడు ప్రకటించబడిన కలకత్తా గజెటు నందు ప్రచురింపబడెను.

గవర్నరు బహుజాగ్రత్తగ చట్టము గరించి విచారించె ననియు చట్టశాస్త్ర నిబంధన అర్థరహితములనియు పరస్పర విరుద్ధముగనున్నవనియు కాననసభ ఆమోదించిన యీ కానన ములునందుబట్టి సుసాధ్యముగాదనియు గవర్నరుకు సలహా యొసంగబడెననియు చట్టము బ్రవేశపెట్టిన సుస్థిరమైనదిగాక గవర్నరు ఆంతరంగికకార్యదర్శి వ్రాసెను. కాబట్టి లోపభూయిష్టమైనట్టి యీ చట్టమునకు వారి అనుమతి యొసంగజాలరని గవర్నరు చెప్పెను. కాబట్టి గవర్నరునకు యిట్టి తిరిగెండుగ తియ్యంతములగులభు. ఇండియాపరిపాలన చట్టమునందలి 81 ఎ (1) శ్లోకము క్రింద చట్టముగరించి పునః ఆలోచించుటకు దానిని కాననసభ కంపుటయు లేదా తన అనుమతి యొసంగ నిరాకరించుటయు మాత్రమే గవర్నరుకు గల గత్యంతరములు. చట్టము సెలెక్టుమిటి విచారించుట ఆవశ్యకమని ఆయన గుర్తించుటచే నుమూలుపరస్థితులందు చట్టము విషయమై మరియొకసారి విచారించవలసినదని కోరుచు కాననసభ కాయన పంపకలసియున్నది. కాననసభ విచ్చిత్తు గావించుటకు ప్రశ్నయు సభ నిర్ణయబడెను గాన, చట్టమువిషయమై ఆలోచించుటకు తిరిగి ఆదనముగ సభగూడవలసియున్నది. సభ జరపినయెడ ఎన్నికలప్రచారమున కాటంకము గలిగింపకమానదు. అంతియగాక చట్టము తిరిగి విచారించుటకు అన్ని వ్యయ ప్రయాసలు మొండుగ వాటిల్లు తప్పదుగాన గవర్నరు చట్టమున కనుమతి యొసంగకపోవుటయే మంచిదని దలంపమందెను. అవసరమైనయెడ యిట్టిచట్టము నూతనకాననసభయందు విచారణకు బెట్టవచ్చును. (అ. (వె.))

ప్రకటన

శ్రీ ముక్త్యాల రాజాగారు సహస్రాయశ్చైవ్యపథములను కాస్త్రీయముగా శ్రద్ధతో తయారుచేయించి, అందరికి లభ్యముగునట్లుచేయ దలచెట్టి అర్ధరసాయనసాలను నెలకొల్పినారు. ఆయుర్వేదపథము లన్నియు యిట్లు దొరకును. కేటలాగు కొరకు వ్రాయుడు.
2126 అర్ధరసాయనశాల ముక్త్యాల కృ.

చంటిపిల్లలకు నిద్రలకు అశక్తి సంబంధమైన అన్ని వ్యాధులకు చక్కని నివారణమైన మందు.

"Fifteen Points for Mothers."
That is the name of the invaluable booklet given free with every bottle of Woodward's "Gripe Water," the one safe remedy for all digestive ailments in babies and young children.
Here is one of the points:—"Never put baby to sleep by using so-called remedies which contain narcotics." Woodward's "Gripe Water" is free from all dangerous drugs.
Of all Chemists and Drug Stores, 1/3 a Bottle.
WOODWARD'S "GRIPE WATER"
KEEPS BABY WELL.
W. WOODWARD (1926) LTD., Manufacturing Chemists,
79-87, Fortress Road, London, N. W. 5.

యామోదు తోతల్లులు పిల్లలను పెంచు నిధము తెలుపుచున్న పుస్తకముచిత్రముగ నియ్యబడును

పుష్కరము గారి శ్రీపు వాటరు అను మందు పృతి ఇంట నుండి రవలెను.

శ్రీపాద సరసింహంబరధన్య వారివద్ద శాకినాథలో కూడ దొరకును

మీరు పెరుగు కొనుచువును, నీళ్లపెరుగుగాకుండా గట్టిగావుండే సావంతమైన మీగడ పెరుగు యేల కోరెదరు? పాలలో పుష్టికలుగజేసి నత్తా అంత గట్టిపెరుగులో పున్నది గనుకనేకదా!

పాలు కొనునపుడు, వాటిలో సహజముగానుండు నీళ్లుకాకుండా, పాలవాడు తన లాభముకొఱకు కలిపిక నీళ్లతోనుండు పలచనిపాలను యేల కొనియెడరు. మిల్కు మెయిడు కన్ డెన్నుడు పాలు (గొల్ల భామ కన్ డెన్నుడు పాలు) మేలైన ఆవుపాలసారము. యంత్ర సహాయమువలన సహజముగ పాలలోవున్న నీళ్లు అన్ని యిగర్చబడినవి. పెరుగులోని గట్టిపదార్థమువలననే పాలలోని సారవంతమై పుట్టినిచ్చు గట్టిపదార్థములుమాత్రము మిగులునట్లు చేయబడినది. ఈ చిక్కని మిల్కు మెయిడు కన్ డెన్నుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్నుడు పాలు) పెరుగువలె పులియక అప్పుడు పితికిక ఆవుపాలవలె తియ్యగాను, శుభ్రముగాను వుండును. ఇందులో చెఱకు పంచదార కలుపుటవలన విడగొట్టని డబ్బాలో యీ పాలు అనేక మాసములవరకు చెడకుండా తియ్యగానుండును. డబ్బా విడగొట్టినపిమ్మటకూడా చాలా రోజులవరకు చెడకుండా తియ్యగానుండును.

మీరు పిల్లలకు పాలు యిచ్చుటలోను, టీ, కాఫీ, వంట, మిథాయివగైరాలు తయారుచేయుటలోను మిల్క్ మెయిడు కన్ డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్సుడు పాలు) ప్రపయోగించినయెడల అవి పాలుమాత్ర మేగాని నీళ్లుకావని మీకు తెలియగలదు. మీరు ప్రపయోగించునప్పుడు, ఈ పాలలో మీకు కావలసిన నీళ్లు హెచ్చుగాని, తక్కువగాని కలుపుకొనవచ్చును. లేక నీరు కలపకుండగనే అన్నములోను, చపాటీలు, రొట్టెలు మొదలగువానితో పుచ్చుకొనినయెడల యీ రుచిగల పాలతో పుచ్చుకొన్న ఆహారముయొక్క పుష్టి గ్రామములో దొరకే ప్రశస్తమైన ఆవుపాలు పుచ్చుకొనుటవలన గలిగెడు బలముకు చూడు రెట్లు అధికముగ సత్ప్రవజేయును. మిల్క్ మెయిడు కన్ డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్సుడు పాలు) పిల్లలకు యిచ్చి వారి సంలోచమును చూడుడు.

స్వల్పవ్యయముతోడనే యీ అద్భుతమైన పాలను పరీక్షింపవచ్చును.

మీ పేరు, చిరునామా పూర్తిగా, స్పష్టముగా వ్రాసి, మూడు అణాల పోస్టేజీ స్టాంపులు పంపించిన
యడల మాదిరిడబ్బా తిర్గుటపాత్రో పంపబడును.

<p>MILKMAID MILK Post Box 396 CALCUTTA</p>	<p>దయచేసి మిడికెడవ్వా పంపుము. ఏవిటో మాడజాల పోస్టేజీ ప్రాంతులు పంపి యివ్వండి.</p>	<p>నేను..... చిరునామా..... జిల్లా.....</p>
--	--	--

ప్రతి మిల్ కు మొయిడు పొందజ్జు (గొల్లభావ పొందజ్జు) లో స్వచ్ఛమైన ఆవు పాలున్ను, పూచడారమాత్రమే పున్నదని తయారుచేయించినవారిచే గారంటి చేయబడినది. ఇది అభివృద్ధిమని మొసరై సాగుజంతువులకినీసముడల, వారికి 5,000 రూపాయలు యివ్వబడును.

మిల్ కు మొదలు పాలు (గొల్లభూమి పాలు) చేతిలో

తాకబడకయే తయారు చేయబడినది.

(685)

నీకును నీబిడ్డకును

క్వాకరు ఓట్లు బిడ్డలకు అ మౌనుమైన ఆహారము ఓడ్డకు మాంస కరమైన వృద్ధిచేయును, ఎముకలను గట్టిపరచును. దేహమునకు పుష్టినిచ్చును, ఆరోగ్యముగా పెరుగుటకు విక్రియి లోడ్డును. బిడ్డకు కాబోవు వారు కూడ తప్పక క్వాకరు ఓట్లను ఉపయోగించవలెను వారికి పుష్టిబిడ్డ పుష్టికరముగాను ఆరోగ్యముగాను యుండును. ఇ నాముగాపంపబడు మాఆరోగ్య పుస్తకమునకు వ్రాయును ఓడ్డలను పెంచుట, బిడ్డలకిచ్చు ఆహారము, తయారుచేయు విధము మొదలగునవి అందులోగలవు.

Representatives: Muller & Phipps (India) Limited
Calcutta Bombay Madras Karachi Rangoon

Quaker Oats

క్వాకరు ఓట్లు చేతితో తాకబడుట లేను.

~~~~~

ప ద ము ల కు మ ధ్య - - -

అడ్డగీటులతోగల ఈ దిగువవేరు

Pro-phy-lac-tic

వ సు పు వ చ్చ ని వె టె

యిని రెండే అసలు Pro-phy-lac-tic

దంతముల బ్రష్టుకు గుఱుతులు.

అ న లు దా ని నే తీ యు డు.

ఇ త ర మై న వ న్ని యు

Made by
Pr-phy-lac-tic Brush
Company
Florence, mas., U. S. A.

ప్ర తి క ల్ప న లు.

Representatives :-
Muller & Phipps (India) Ltd
Calcutta, Bombay, Madras
Karachi, Rangoon

~~~~~

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటివి

చక్కని దర్మితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0—10—0; డబ్బో 1-కి 6—4—0

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

కా శీ వార్త లు

(ఆంధ్రపత్రిక విలేఖరి)

సెప్టెంబరు, 16—గుజరాతు విద్యాపీఠము ప్రధానాచార్యులగు కృపాలీనీగారు కాశీకి దయచేసియున్నారు. ఈసందర్భమునక మచ్చాలో చేరియవిద్యను గురించి ప్రసంగించిరి.

“అలా లజపతిరాయిగారు స్వరాజ్యము వచ్చిన నేకాని చేరియవిద్య గరవుట అసాధ్యముని నెలవిచ్చుచున్నారు. ఉత్తమోత్తమమైన చేరియవిద్య గరవుటకు స్వరాజ్య మవసరమే గాని చేరియవిద్యాభ్యాసప్రారంభమునకు స్వపరిపాలన మవసరమని నేను నమ్ముచున్నాను. విద్యాభ్యాసమునకు ధన మశక్తివసరము. విద్యాభ్యాసమునకు ధనమును దానముచేయువారత్యల్ప సంఖ్యాకులు. మన దేశములో ప్రస్తుతము ధనము నిచ్చునది గవర్నమెంటు మాత్రమే. అందుచే మనకు నేషనలవిద్య గవర్నమెంటుసహాయము లేనిదే రాదని కొందరభిప్రాయము. ఇప్పటివరకును మన దేశములో చేరియవిద్యగరవు విద్యాలయములు సర్కారు ధనసహాయము లేకనే జరుపబడుటలేదా? చేరియ భాషలో విద్య నేర్చుటయే చేరియవిద్య. చేరియశిల్పకళలలో ప్రజ్ఞావంతుల జేయుటయే చేరియవిద్య. చేరియమగు మార్గముల విద్యగరవుటయే చేరియవిద్య. ఇంలేలే చేరియాదర్శముల మనస్సునందుండుకొని విద్యగరవుటయే చేరియవిద్య. పూర్వకాలమందు మన చేరియ పాఠశాలలకు ధనవంతులు తగు ధనసహాయముచేయుచుండిరి. విద్యావంతులు తమ విద్యను దానముచేయుచుండిరి. రాజు మంచిబుద్ధిగలవాడైన ధనసహాయము చేసి విద్యాలయములను ప్రోత్సహించువాడు. ఇతరదేశములలో నిపుడుకూడ విద్యాలయములు ప్రజల ధనసహాయమువలననే జరుపబడుచున్నవి. గవర్నమెంటువారుకూడ తగుధనసహాయము చేయుచుందురు. అంతియేకాని వారి యిష్టప్రకారము చదువుచెప్పరు.

విద్య గరవుటకుగాని విద్య నేర్చుకొనుటకుగాని విశాల భావముండవలెను. గవర్నమెంటు యూనివర్సిటీలకు ధనసహాయము చేయునపుడు వాటిని తమయిష్టప్రకారము చదువుచెప్పునట్లు చేయవలెనను అభిప్రాయముండకూడదు. స్వరాజ్యము వచ్చినను యూనివర్సిటీలలో విద్యావిధానమును మార్చుటకు గవర్నమెంటునశ్చికధికారముండకూడదు. గవర్నమెంటు విధి ధనసహాయమొనర్చుట మాత్రమే. కాని గవర్నమెంటు అవసరమునకు చదువును మాత్రము మార్చరాదు.

లజపతిరాయిగారు ఇదివరలో అమెరికాదేశమునుండి తిరిగివచ్చినపుడుకూడ యీభావమునే వెల్లడించిరి. కాని నేను వారితో నీవిషయములో నేకీభవింపజాలను. వారు అమెరికాదేశమునకు వెళ్ళకపూర్వము వారి యభిప్రాయములు వేరుగా నుండెడివి.

ప్రస్తుత విద్యావిధానమునకును చేరియవిద్యావిధానమునకును మధ్యమార్గ మేదైన నున్నదాయని కొందరడుగవచ్చును కాని మేమిప్పుడు నడపుచున్న విశ్వవిద్యాలయమే రెండింటిని రాశీ (compromise). ప్రపంచములో షాహుకాన్లు, ప్రిడ్డర్లు, డాక్టర్లు మొదలగువారందరును ఎల్లప్పుడును తమనడకతమను, తాము చెప్పుదానికిని రాశీకదుర్బునునే యుండురు.

చేరియవిద్యలో ముఖ్యముగా గమనించవలసిన విషయములు విద్యార్థులకును ఉపాధ్యాయులకు నుండుసంబంధము, దేశభాషలలో విద్యగరవుట. దేశమెట్టిమార్గముల నడచిన అభ్యుదయ మొందగలదో అట్టిమార్గములను విచారించి అట్టి మార్గముల విద్యార్థులకు విద్యగరవుట, సంగీతము, చిత్రకళలు మొదలగు ప్రాచీనకళలను తిరిగి ప్రాముఖ్యమునకు తెచ్చుట. విద్యా విధానము దేశకాలపాత్రములనుబట్టి మారుచుండును. ఉపాధ్యాయులెల్ల పుడును విద్యార్థులను ఉన్నతదశకు తీసుకువచ్చుటకు ప్రయత్నించవలెనుకాని పరీక్షలను నడ్డంకులను కలుగజేసి విద్యార్థులకు విద్యనేకరించుటలో సహాయముచేయుటకు బహు అడ్డుతగులుచున్నారు. మనదేశములో జాతీయవిద్యాలయములను పేరుపెట్టుకొని నడుపుటకుదచ్చు యూనివర్సిటీలలో ఈ పైన వివరించిన రీతిగా నడపునవియున్నవా? అట్లున్నచో అవి నిజముగా జాతీయవిద్యాలయములనిపించుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్న వనుకొందము. అట్టివేవియు కనబడవు. ఉపాధ్యాయుల దృక్పథము ముఖ్యముగా మారవలె. మనదేశములో విశ్వవిద్యాలయముల సంఖ్య హెచ్చుచున్నదంటే ఎక్కువమంది గ్రాడ్యుయేట్లను తయారుచేయుచున్న దన్నమాట. గుజరాతు విశ్వవిద్యాలయములో తయారైన విద్యార్థులు, చేరియనేన చేయుచున్నారు. ఖద్దజిపనిని అప్పక్యతా నివారణకు పని చేయుచున్నారు.

నానాన్యాయము

గాంధీమహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

రెండవభాగము

పదునెనిమిదవ ప్రకరణము

వర్ణనిరోధము

స్వామిస్థానమునకు విచ్చుముగా నుండు చిత్రపునఁ దు పిక వృద్ధి, అంధురాలైన ను చతురత, నిష్పాక్షికము గా త్రాసును సమముగా చట్టకొనినటుల చిత్రింపబడెను. మా నవుని బాహ్యస్వరూపమును చూచి మోసపోకుండుటకును, మా నవుని సహజ యోగ్యతను గుర్తించి యోగ్యమును నిర్ణయించుటకును భగవంతుడు స్వామిదేవత సంఘరాలినిగా నొనరించెను. ఈసిద్ధాంతమునకు విరుద్ధముగా పనిచేసి చిహ్నమును నిర్ణయము గావించుటకు ఉన్నత స్వామిస్థానము వారిని ప్రోత్సహింపవలయు నేటలు స్వామివాది సమితివారు పూనుకొనిరి.

నన్ను నున్నప్పుడు అడ్డుకట్టుగా అంగీకరింపవలెనని నేను కోరితిని. అంగ్లేజీయున నాకొంగబడిన బారిష్టరుపట్టమును బొంబాయి మైకోర్టువారి కోసంగిననీగాని ఆకోర్టువారి వాదించుటకు వారనుట తియ్యరగాన దానినచటనుంచి వారి వద్దనుండి ప్రవేశ పట్టమును బడసి యుంటిని. అది యిప్పుడు నాయుద్దనేయున్నది. నా యోగ్యతనుగూర్చి యిద్దరు పాపయొద్దనుండి యోగ్యతాపత్రములను బడసి దరఖాస్తుతో గూడ పంపవలసి యుండుటచే నేను అబ్దుల్లాగారిద్వారా నాకు పరిచయమైన యిద్దరు పాశ్చాత్య ఉద్యోగయొద్దనుండి యోగ్యతా పత్రములను సంపాదించితిని. పాశ్చాత్యులవద్దనుండి బడసిన మరొకటి ఖైదయంతునను. యుద్ధకేసుననే నేనటుల చేసితిని. ఒక బారిష్టరుద్వారా దరఖాస్తును దాఖలు చేయవలెను. సాధారణముగా అటారనీ జనరల్ యిట్టి దరఖాస్తులను దాఖలు చేయును. దాదా అబ్దుల్లా కంపెనీవారి స్వామివాదియగు ఎస్కైంబీగారి అటారనీ జనరలు ఆపటచే ఆయనను నేనుకోరితిని. ఆయన మహాపూర్వకముగా నంగీకరించెను.

అటుపైని స్వామివాది సంఘమువారు ప్రాతిపదికమును వహించి నాకు నోటినుపంపిరి. అంగ్లేజీయున నియ్యబడిన పట్టమును దరఖాస్తుతో పంప లేదనునదిగూడ యొక యాక్షేపణయై యున్నది. అది ముఖ్యమైనదిగాదు. మొదట అడ్డుకట్టులను చేర్చుకొను విషయమున నిబంధనలను చేయునపుడు లెల్లవారేగాక యితర జాతులవారుగూడ దరఖాస్తు చేయుదురను నభిప్రాయములేదు. నేటలు దేశాభివృద్ధికి విరోధాఖండవాసుల కృషియే ప్రధానకారణముగాన స్వామివాదులందరను విరోధాఖండ వాసులుగా నేయుండవలెను. ఇతరజాతులవారుగూడ ప్రవేశసౌకర్యము కోసంగినచో క్రమముగా వారిసంఖ్య మెండుకావచ్చును; అటుల జరిగిన విరోధాఖండవాసుల రక్షణకు భంగము కలుగును." అను నదియే ముఖ్యమైన ఆక్షేపణ.

నాకు తమభక్తులను వాదించుట కొక సుప్రసిద్ధస్వామి వాదిని నియమించిరి. అతడుగూడ దాదా అబ్దుల్లాకంపెనీవారి స్వామివాదియేయుటచే ఒకసారి వచ్చి తన్ను చూడవలెనని నాకు నేటలు అబ్దుల్లాగారిచే కరుణపంపెను. నేను వెళ్లగా ఆయన నాతో అరమరిక లేకుండ మాట్లాడెను. పూర్వోత్తరమే మని అడుగగా నేను సాకల్యముగా తెలిపితిని.

"ఇప్పుడు నాసంశయము తీరినది. మీరు యీ ఆధిపత్యములో పుట్టినవారేమోనని నాకు మొదట సనుమానముకలిగినది. అంగ్లేజీయున మీ కియ్యబడినపట్టమును మీరు పంపకపోవుటచే నా సందియము మరింతబలమైనది. కొందరు మోసగాండ్లు యితరుల కియ్యబడినపట్టములను తమ పట్టులని పంపుటగూడ జరిగియున్నది. పాశ్చాత్యవర్తకుల యొద్దనుండి మీరు యోగ్యతా పత్రములను పంపితిరి. వారికి మీసంగతి ఏమి తెలియదు. వారికిని మీకును పరిచయ మెంతకాలమునుండి యున్నది? కాన వాని యందు నా కెట్టి గౌరవములేదు." అని అతడనెను.

"అటులైన నాకీదేశమువారందరను ప్రోత్సహింప. నేను అబ్దుల్లాగారితోగూడ నిటకు వచ్చిన పిమ్మటనే పంచయము కలిగినది." అని నేనంటిని.

"ఆయనగూడ మీ దేశీయుడేయని మీరు తెలిపితిరేగాదా! మీ తండ్రి ప్రధానమంత్రియై యుండినచో మీ కుటుంబము సంగతి నేటలు అబ్దుల్లాగారి కేల తెలియకుండునా? ఆయనయొద్దనుండి మీరు యోగ్యతా పత్రమును తెచ్చినచో నాకు చాల విశ్వా

సము కలుగును. అప్పుడు నేను ప్రతిపక్షముగా వాదించబడవలసి స్వామివాది సంఘమువారికి తెలిపెదను" అని అతడనెను.

ఆయన అటులనగానే నాకు చాలకోపము వచ్చినది గాని దానినడచుకొంటిని. నేటలు అబ్దుల్లాగారియొద్దనుండి నేను యోగ్యతాపత్రమును పంపియున్నచో అదిపనికిరాదనియువిరోధాఖండ వాసులే యియ్యవలెననియు వారనియే యుండురు. ఇంతకు నన్ను స్వామివాదిగా చేర్చుకొనుటకు నాకులగోత్ర విచారణతో నేమి పంపంభమున్నది? నేను తక్కువజాతివాడనే యగుట తటస్థించినను నాకుటుంబమున కపఖ్యాతి కలిగినదనియే భావించినను అందువలన వారెటుల నిరాకరింపగలరు? అని నాలో నే ననుకొంటిని.

"ఈవివరముల నన్నిటిని తెలుసుకొనుటకు స్వామివాది సంఘమునకెట్టి అధికారమును లేదనియే నాభిప్రాయమైనను మీరు కోరినప్రకారము నేటలు అబ్దుల్లా గారియొద్దనుండి యోగ్యతాపత్రమును పుచ్చుకొని పంపెదను" అని నేనానుప్రసంగ స్వామివాది కరిగించితిని.

అరీతిగా నేటలుగారివద్దనుండి యోగ్యతాపత్రమును పుచ్చుకొని అస్వామివాదికి పంపితిని. ఆయన అంతటితో తృప్తిచెందెనుగాని స్వామివాది సంఘమువారుమాత్ర మతని సహానుభవక ఉన్నతస్వామిస్థానమున నాదరఖాస్తు నెదిర్చిగొని ప్రధానస్వామియూర్తి వారిఆక్షేపణను మొదలుపెట్టి తీవ్రపరచెను.

"ఇంగ్లాండులో నియ్యబడిన పట్టమును పంప లేదనునాక్షేపణ చెల్లదు. ఈతడు హేళనుచేసినచో దానిని యెవరైన దృవపరచినచో అతనిపేరు తొలగించుటయేగాక అతనిపైని కేసుగూడ చేయవచ్చును. స్వామివాదాన్ని వర్ణనిరోధమునంగీకరింపదు. కావున గాంధీగారి దరఖాస్తును నిరాకరించుటకు కోర్టువారి కధికారములేదు. మేము దరఖాస్తు సంగీకరించితిమి. గాంధీగారు! మీరు ప్రమాదమును చేయవచ్చును." అని ప్రధాన స్వామియూర్తి ఉత్తరవియ్యగా నేను లేచి రిజిస్ట్రార్ముందుట ప్రమాదముచేసితిని."

"గాంధీగారు యిటుపైని మీకోర్టు నిబంధనలకు బద్ధులుగావలెను గాన మీరు తలపాగాను తీసివేయవలెను. ఇట్టి బారిష్టరులు ధరించు దుస్తులపదతి నే మీరును ఆవలంబించవలెను" అని ప్రధానస్వామియూర్తి వెంటనే నాకెగిరించెను.

నేనందులకు సమ్మతించకపోయినను అది ఆక్రమము కా జాలదుగాని ఆస్థితిలో ప్రాతిపదికల్యమును బూనుట సమచితము గాదని నేను తలచితిని. ముందున్నది మునుక్ల పండుగ. అప్పుడు చాల పనిచేయ వలయుండును. ఇప్పుడేటి కనవడర సంరంభము? తలపాగా కొరకు తగవులాడుట కది యేమంత గొప్ప విషయము అని నే నాలోచించితిని. వెనుక జిల్లామేజిస్ట్రేటుకోర్టులో తలపాగాన తీయుటకు నేనంగీ

కరింపలేదు గాని యిప్పుడు హైకోర్టులో దూరదృష్టితో తలపాగాను తీసివేసితిని.

నేనందుల కొప్పుకొనుట నేటలు అబ్దుల్లాగారు మన్ననగా వారికి నచ్చలేదు. అది దౌర్బల్యమునందు వారు తలచిరి. "తలపాగాను తీయవలసి పట్టుబట్టవలసినదే" నని వారగిరి. నేను చాల దూరము నచ్చజెప్పితిని. ఏదేమైనను పోయిన ఆదేశాచారము ననుసరింపవలెనను సామెత కలదనికూడ తెలిపితిని. "భారతదేశమున నొక స్వామివాధిపతిగాని ఉద్యోగిగాని తలపాగాను తీసి వేయుచుననిచో నేను తీసివేయవలసి చెప్పవచ్చునుగాని నేటలు అబ్దుల్లా స్వామివాదిగా పనిచేయ చలచిన నేను అనతివధతికి వ్యతిరేకముగా ననుమోనుట మంచిపనిగాదు." అని నేను వారి కరిగితిని.

చివరకు వారు ఏదో యొకవిధముగా సమ్మతించిరిగాని మనఃపూర్వకముగా సమ్మతించిరని నేను చెప్పజాలను. నేను మొదటి మంకిలు సర్క్యులరనుచే పట్టుదల గలిగియుండుటచే రాజీ సమాధాన త్యాగమునందు గల పొందర్యమును నేను గ్రహింపగలిగియున్నాను. పత్యాగమున కిది అత్యవసరమని గూడ నే నటుపిమ్మట గ్రహింపగలిగితిని. అందువలన మిత్రులకు చాలసాయలు నాపై నాగ్రహము కలుగుట యును నాకు ప్రాణమోసము కలగజూండుటయు గూడ తటస్థించెను. పత్యాగము వజ్రమువలె కఠిన తమముయ్యైన పుష్పము వలె కడుకోమలము గూడ నగును.

ఈరీతిగా స్వామివాది సంఘమువారు చాటిర్ల నాక్షేపించుటచే నాసంగతి దేశమున మరింత జెల్లజియెనెడిది. వార్తాపత్రికలు స్వామివాది సంఘమువారి చర్యను వివరించుచు వ్యాసములను ప్రకటించెను. వా రీవ్యవహారమున అటుల చేసిరిని గూడ వ్రాసెను. దానివలన నాక్రమ చాల తగ్గినది. (మో. క. గాంధీ ఎం.ఎం.డి.యూ 16-9-28)

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3103 Apply to:-

Imperial Telegraph College, Delhi.

నీనా 1-1, కు ము ము వి.వి. చాగ్గు 2-1-1

ఈనందు గవర్నరు అను వెయింగ్ గారు 24 గంటలలో నివారించి మార్గత్యాయమునండి బయటకు ప్రావీణమును యాత్రము విడుదలవచ్చు గలరు మునుపటి, మొదలకు దాగలను వెంటనే నిలిపివేయును. ప్రీలకు గలగు యేవిధమయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా నుచున్నది. 1172-1166

ఆనందకుటీరము, 13, బైరూనిమరంబీ, మదరాసు

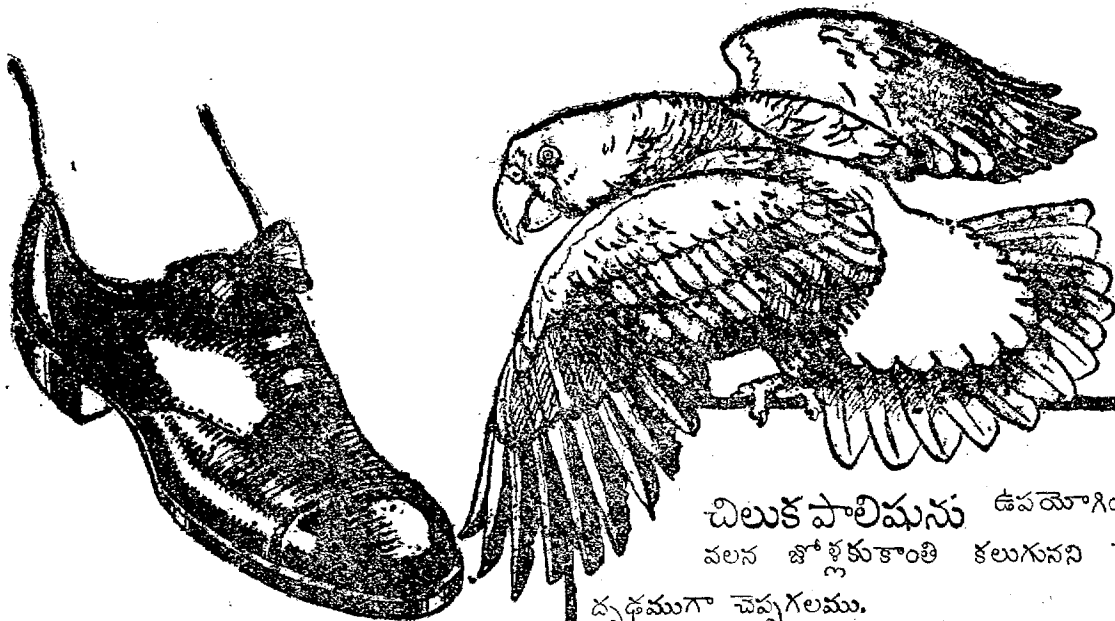
ఒక మనిషియొక్క
మంచి రూపము
ముఖ్యముగా
దంతములపైన
ఆధారపడియున్నది

అందమైన దంతములుండిన ఒకమనిషికిగల రూపమును హెచ్చుజేయును. కొలిసాన్ డెంటల్క్రీమును దినమునకు రెండుసార్లు ఉపయోగించిన మీ దంతములు శుభ్రముగాను, మలినములేకును, అందముగను యుండును. క్రీము మృదువుగానుండుటచే దంతముల కాంతిని పెరచక వాగుగా దంతములను శుభ్రపరచును. నోటియందును, కుత్తుకయందును ప్రవేశించు నట్టి లక్షలకొలది చిన్నపురుగులను చంపి మీ ఆరోగ్యమును, కాపాడునట్టి సుగుణము దీనికిగలదు, కొలిసాను మితవ్యయముకూడ గలది. బ్రహ్మపు అరటిగుళిమనేసిన ఒకతడెవడు చాలును, దినమునకు రెండుసార్లు చొప్పున 50 దినములకు సరిపోవు 100 బ్రహ్మక్రీము ఇందులోగలదు.

Representatives: DAYTON, PRICE & CO., Ltd.
Bombay Calcutta Madras Karachi Rangoon Colombo

KOLYNOS
డెంటల్క్రీము

చిలుక పాలిషు

చిలుక పాలిషును ఉపయోగించుట వలన జోళ్లకుకాంతి కలుగునని మేము

దృఢముగా చెప్పగలము.

జోళ్లకు దీనిని తరుచుగ నుపయోగించుటవలన, అవి సాగుగును, మృదువుగనుండుటయేగాక, చాల కాలమువరకును మన్నిసని మీరు జ్ఞాపకముంచుకొనవలెను. ఎండలు కాయు రోజులలో మీ యొక్క జోళ్లకు చిలుక పాలిషు నుపయోగించుట వలన మీ జోళ్లు దాండ్లవలన పగలకుండును, కుట్లు తెగిపోవుండును, కాపాడును. చిలుక పాలిషు నీళ్లను జోళ్లలోనికి రాకుండు ఆవును. కాబట్టి దీనిని వర్షకాలములో వాడుడు. దీనిని వాడిన చెమ్మవలన తోలు చివుకకుండు యుండును. ప్రత్యేకముగా హిందూ దేశము కొరకు దీనిని మంచి వస్తువులచే తయారుచేసితిమి దీనియందు జంతువులయొక్క కొవ్వు యంతమాత్రము కలియలేదు.

మేన్ పన్ పాలిషు, కర్రసామానులకు ఉపయోగించిన అద్దమువలె కాంకినిచ్చును. ఈరోజుననే ఒక డబ్బీని తీసి చూడును.

మానేజరును కొట్టుట

ఆరువారముల కఠినపరకము

సిల్వరు, సెప్టెంబరు 21—సెషన్సు జడ్జిగారు పల్లె ర్బందు తేయాకు తోటలోని హతీ చేసి మాధవసర్కారునకు మానేజరుపై బడి కొట్టినందులకు 6 వారముల కఠినపరకము విధించిరి. మానేజరు సర్కారు తోటనివయమై ఉద్రేకముతో మాటాడుండగా, సర్కారు మానేజరు సెల్లిమిదను వీపుమీద ను గర్రతో మంచలించెనట. ముద్దయితన్న మానేజరుతిట్టిపోతే కర్రతో కొట్టెననియు స్వరక్షజార్జు తానును కర్ర నుపయోగించెననియు చెప్పెను. అసెస్సర్ల సహాయముతో విచారించిరి. ఒకరు అతడు నిర్దోషియనెను. స్వరక్షునికొరకై అట్లు చేసెననెను. కావున న్యాయమూర్తి 323 సెక్షన్ క్రింద గాయపరచినందులకు శిక్షించెను. ఆ. ప్రె.

భారత దేశ వర్తకము

కలకత్తా సెప్టెంబరు 21:—వర్తక వృత్తాంతకాళి తెక్కులనలన భారతదేశముయొక్క విదేశవర్తకము ఆగస్టు నెలలో దిగుమతియ 1974 లక్షలు ఏనుమతులు రు 2618 లక్షలు దిగుమతియైన ధనము 212 లక్షలు. లాభము నుమారు 489 లక్షలు. భారతదేశము నుమారు 11 లక్షలీయవలసియున్నది.

క్వాట్రాంగ్యులరు క్రికెటు

హిందువులు రెండవ ఇన్నింగ్సులో 178 చేయుట

పూనా, సెప్టెంబరు 21:—సాయంకాలము 6 గంటలకు స్టంపుల తీయునప్పటికి అయిరోపీయులు రెండు వికెట్లకును 35 రన్నుల చేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

హిందువుల రెండవ ఇన్నింగ్సు సాయంకాలము 5-15 గంటలకు 178 రన్నులతో ఆఖరయ్యెను.

దేశభాషగారు నుమారు రెండుగంటలు పాటు చేసి అందుకన్న ఎక్కువ రన్నుల చేసిరి. ఈఆట అంతటిలోను అన్నిరన్నుల చేసినవారు లేదు. ఆయన 49 రన్నుల చేసిరి. అయిరోపీయులు 5/25 గంటలకు రెండవ ఇన్నింగ్సు ప్రారంభించి. 5-30 గంటలకు అయిరోపీయులు 18 లో పాడ్సు గాని గోల్పోయి. ఆఖరివారు 8 చేసిరి. ఐరోపీయులు గెలుచుట కింకను 117 రన్నులు గావలెను. (ఆ. ప్రె.)

కీ! శ్రీ! సమారథుగారు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 21:—బొంబాయి హైకోర్టులో న్యాయమూర్తి సర్ లెట్టా భాయి సాగారు కీ. శ్రీ. సమారథుగారికి అనేక విధముల మెప్పుకొని వారికుటుంబమునకు సానుభూతి వహించిరి. (ఆ. ప్రె.)

మరాఠుతు చేయుచుండ ఇంటికప్పు కూలుట

పనివాండ్రకు గాయములు తగులుట

కలకత్తా సెప్టెంబరు 21:—విల్లింగ్టు వీధిలో ఒకఖాళీ యింటిని మరాఠుతు చేయుచుండగా, కళ్ళు కూలి పనివాండ్రు గాయపడిరి. 4 లో ఒకరిని వైద్యాలయమునకు గొంపోయిరి. అతడు బ్రతుకునను గాక లేదు.

రైల్వే బాగు చేయబడుట

బిలాస్వరం సెప్టెంబరు 21—బిలాస్వరమునుండి జిల్లా ట్రాన్స్పోర్టు సేవను అధికారి ఇల్లు తిరిగివెనెన: కాంగ్రెసు, ఖాడ్రీల నడుమగండ్లు పూడ్చబడినవి. రైల్వేను ఈ తరచున నాశనమైనది. బిసిస్వరం, కరకలి నడుమనున్న జోట్టి వంతెన కొంత కొట్టుకొనిపోయినది. సామానులుగాని ప్రయాణికులుగాని చేరజేయబడజాలరు. గట్టు 10 గజములు తెగి గండి పడినది. బిసిస్వరము చన్దూటులనడుమ గండి పడినది. సేదు 68 ఆఫ్ పాసెంజరు కాట్స్ ను ఉపరియాలద్వారా వెళ్లెను. రేపు 68 ఆఫ్ బిలాస్వరమునుండి సాండ్లకు వెళ్లి తిరిగివచ్చెను. 67 డోను కాట్స్ ఉమారియా వెళ్లి తిరిగి వచ్చెను. ఈ మధ్యనే గుడ్డుబండ్లును నడచెను. ఆ. ప్రె.

నర్మదానదిపై వంతెన కొట్టుకొని పోవుట

బొంబాయి కరకత్తామెయిలు వేరుదోనను నడచుట

భూనా, సెప్టెంబరు 21:—జి. వి. పి. రైల్వేవ్యవస్థ:- నర్మదానదిపై వంతెన కొట్టుకొనిపోవుటవలన ఇబ్బంది జన్మింపజేయునట్లు నైట్ల సరిగ్గ నడచుటకు వీలులేదు. బొంబాయి కరకత్తామెయిలు ఇటూర్, బినా, కాట్నీలమీదుగా వెళ్లి మామూలు కలలుకు 6 గంట లాభముగా చేరును. కలకత్తామెయిలు బొంబాయి ఆరుగంట లాభముగా రాగలదు. (అ. ప్రె.)

ఒక మరణము

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 21:—కరకత్తామెయిలు ముగ్గు గారు ఉదయమున దివంగతులైరి. ఈయన 40 ఏండ్ల ప్రాయమువాడు. పశువైద్యమున 1906లో చేరి ఆ కేకపలములలో శైవ్య కాఖ్యుందలి ఆకాశ్రింట్ల కాఖ్యుందు పనిచేసి బొంబాయి కరకత్తా ఆఫీసుగా 1921 లో వచ్చిరి. బొంబాయి జింఖానాలో ముఖ్యనర్తకుడు, టెన్నికుకాఖ్య కార్యదర్శి. (అ. ప్రె.)

బెంగాలు శాసనసభ కుద్వాసము చెప్పబడుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 20:—1926 సెప్టెంబరు 22-వ తేది నాడు బెంగాలు శాసనసభ కుద్వాసము చెప్పబడునని గవర్నరు ఉత్తరవుతేసెను. (అ. ప్రె.)

చెన్నపురి దక్షిణమహారాష్ట్ర యినుపదారి కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇకాకాస్పేటు చేయబడినది)

ప్రకటన

తిరుత్తణియందు 25-9-26 న కృత్తిక మహాత్మ్యము పై పుత్తనమును సందర్శించు మద్రాసు ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థము అరక్కోణము ప్యాసెంజరు బండి (మద్రాస్ సెంట్రల్ స్టేషన్లో సాయి త్రం 5-45 గంటలకు బయలుదేరి అరక్కోణము సాయిత్రిం 7-45 గంటలకు చేరునట్లుది) యీనెల 24 తేది శుక్రవారము తిరుత్తణివరకు యీక్రింది కాలము ప్రకారము పోవును.

అరక్కోణము వరకుట రాత్రి గంట 8-0

తిరుత్తణి చేరుట రాత్రి గంట 8-18

తిరిగి వచ్చుటకు 25 తేదిన నేం 18 ప్యాసెంజరు బండి తిరుత్తణినుండి మద్రాసుకు యీక్రింది కాల మానము ననుసరించి వచ్చును.

తిరుత్తణి బయలుదేరుట పుదయం 7-20

అరక్కోణం వచ్చుట ,, 7-40

,, బయలుదేరుట ,, 8-0

మద్రాసు చేరుట ,, 9-45

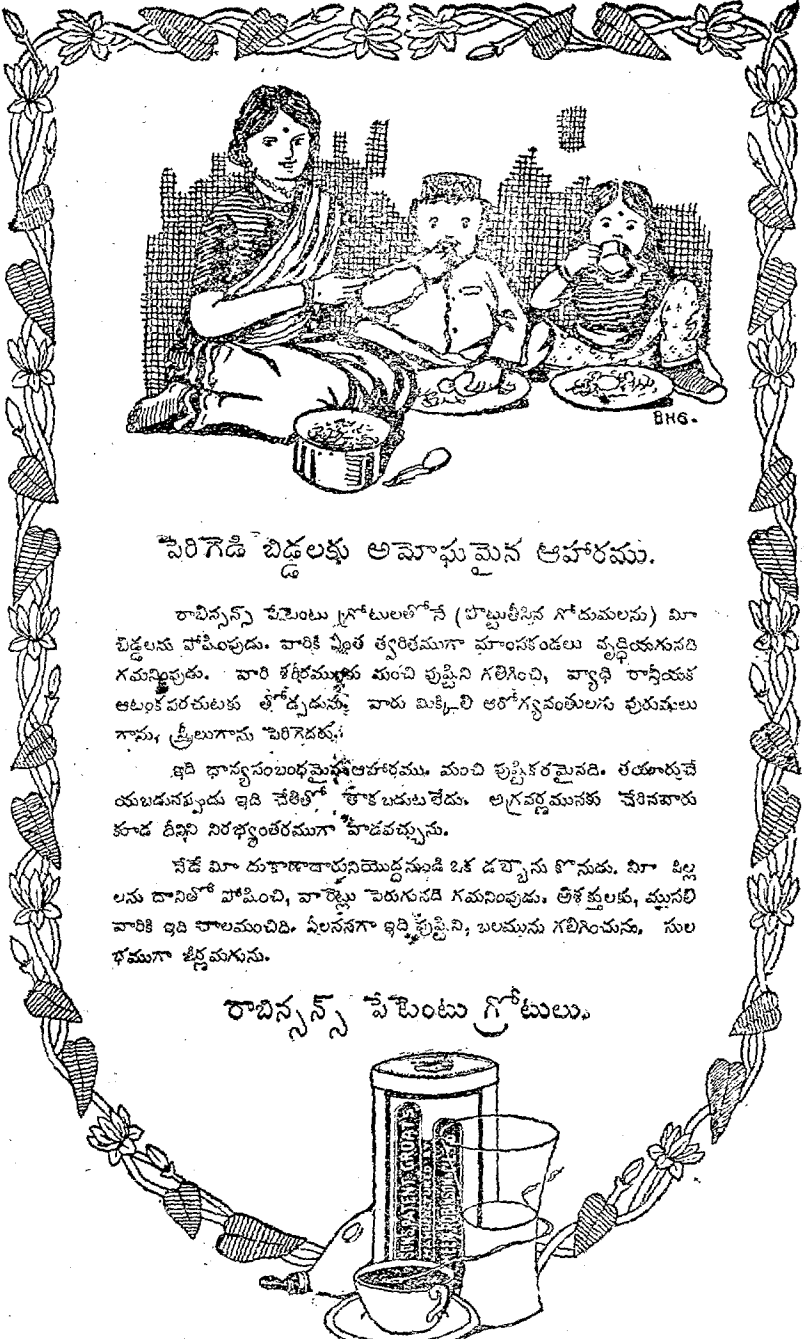
జనరల్ ట్రాఫిక్ } హె. డి. నెంక్లెయిర్
మేనేజర్ ఆఫీసు } ఆక్టింగ్ జనరల్ ట్రాఫిక్
18-9-26 } మేనేజరు

చిక్కువ్యాధులకు, కుడురని వ్యాధులకు, ఆశ్చర్యమైన నివారిణి

నీ రా! రా! శ్రీ పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారు ఆంగ్లం చెన్నపురము మైసూరు శివస్థానమున 1916 వేరారి యా వీధిలోనున్న ఆలయ లాడ్డి ఆర్యా,

ఈ వేదిక మానవులనండి విషునక తీరిని సుతేరియా జ్వరము, బాధుమయండి, చిక్కిపోవుమండిన నా బాలనకి విారు కలగజేసిన అమృతమయములను సేయమిక్కిలి కృతజ్ఞుడను.

టి. ఆర్. రాఘవేంద్రరావు బి. ఎ., బి. ఎల్. హోస్పిటల్, మునుబాగ్, కత్తిడ్రో పోస్టు.

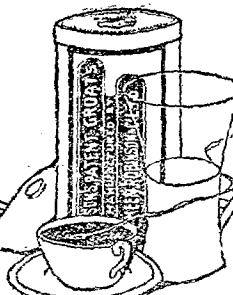
పెరిగెడి బిడ్డలకు అమోఘమైన ఆహారము.

రాబిన్సన్స్ పేటెంటు గ్లోటులు (పాట్టుతీసిన గోదుమలను) మీ బిడ్డలను పోషింపును. వారికి వీలైన త్వరితముగా మాంసంబడు వృద్ధియగునది గమనింపును. వారి శరీరమును మంచి పుష్టిని గలిగించి, వ్యాధి రాదీయక ఆటలకవలయుటకు తోడ్పడును. వారు మిక్కిలి ఆరోగ్యవంతులగు పురుషులు గాను, స్త్రీలుగాను పెరిగెదరు.

ఇది భాగ్యసంబంధమైన ఆహారము. మంచి పుష్టికరమైనది. రయాల్తే యబడునట్లు ఇది చేతితో తాకుటలేదు. అగ్రవర్ణమునకు చేరినవారు కూడ దీనిని నిరభ్యంతరముగా పాడవచ్చును.

నడక మీ దుకాణాదార్యనియొద్దనుండి ఒక డబ్బాను కొనుడు. మీ పిల్లలను దానితో పోషించి, వాళ్ళు పెరుగునది గమనింపును. తీకెత్తులకు, ముసలి వారికి ఇది చాలమందిది. ఏలననగా ఇది పుష్టిని, బలమును గలిగించును. నుల భముగా జీర్ణమగును.

రాబిన్సన్స్ పేటెంటు గ్లోటులు.

పంజాబు ప్రెస్ కార్పొరేషను వార్షిక సమావేశము

సభ అమోదించిన కొన్ని ముఖ్యతీర్మానములు

ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము ఖండించి, యీషువచ్చిన ప్రతిపురుషునకు వోటువేయ అధికారము

కావలయునని గోరుట

లాహోరు, సెప్టెంబరు 21:—పంజాబు ప్రెస్ కార్పొరేషను కమిటీయొక్క వార్షిక సమావేశము హాలు సందర్శన కార్యనిర్వాహకవర్గమును ఎమ్మెకొని ఆఖరి భారత ప్రెస్ కార్పొరేషను కమిటీ సమాఖ్య ఆశయములను ఉద్దేశ్యములయొడ సా నభూతిని జాప్యము తీర్మానములు గావించబడెను. (బ్రిటిష్ గవర్నమెంట్ వారి దురదృష్టవశాత్తూ విచారమునూహి, వివిధకావన సభలందును ఆసబ్బియందును కార్పొరేషనులవరకు ప్రతినిధులు దొర గించు నియమించు ఆచారమును సభ ఖండించెను. (ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము రద్దుజేయవలసినదనియు, అట్టి అర్హత ఉన్నవ ను తేవోయినను ప్రతి యీషువచ్చిన పురుషునకు ప్రతి నిధిని ఎమ్మెకొనుటకు హక్కు ప్రసాదించబడయు ననియు వారి కొన్ని తీర్మానములు గావించబడెను.

సార్వభౌమ ప్రాతినిధ్యము హక్కును గావించుటతో కార్పొరేషను సంబంధము లేదనియు మరలను పేర మాకుదామని బట్టియ మార్చుటయొడ కార్పొరేషను గాగతమున వలయు ననియు, భిన్నమ ఘముల మ్యకాంతి నివర్తితములు యీ యుక్తి యుటకు కార్పొరేషను కృషి చేయు నలయుననియుగూడ తీర్మా నింపబడెను. (అ. ప్రె.)

పె. క. ఓవెన్ గారి దేహారోగ్యము

న్యూమెనియా చే బాధపడుచున్నార

రంగూలు, సెప్టెంబరు 21:—రంగూలు ఆరోగ్యవారంకముకి సందర్శమున ప్రత్యేక ద్యుష్టిమీదనున్న ఎఫ్. సి. లీచ్చిగారి స్థానే పెరుగివిజను కవిమనరగ నియమించడి న లెస్సీ నెంబు కర్నలు, ఎఫ్. సి. ఓవెన్ గారు బుధవారము రా త్రినుండియు ఆస్వస్థగమన్నారు. న్యూమెనియా వ్యాధివే ఆ యన బాధపడుచున్నార. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

శ్రీలను ఉపాధ్యాయులను ప్రైవేటుగ పరీక్షకు

బోనిచ్చుట

అందుకు తగిన నిబంధనలు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము రిజిస్ట్రారుగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— యూనివర్సిటీలోను 22-వ చాపర్ట్స్ రి-వస్టా మ్యూను సభదరించి శ్రీలను, ఉపాధ్యాయులు విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలకు ప్రైవేటుగ కాలేజీలలో చదువ నకపరము లేకుండ హాజరుగావచ్చును. ఇట్లుచునందు ఇట్లు గలదు:—

“ఈ కనున పరీక్షకులయందు విశ్వవిద్యాలయపరీక్ష ఆ ధి ధ్యును కాలేజీలలో చదివినవారము తోట్టుగా సిండికేటు వారు ఉత్తీర్ణులు జేయవచ్చును —

(1) ఆభ్యర్థి శ్రీయైన గావలెను. లేదా హాజరుగానున్న పరీక్షకు సూచించిన ప్రాధ్యమునుండి (టెయింకింగియన ఉపాధ్యాయుల వారి నందున్నవా. యనను 2 రోజులకు యీ విశ్వవిద్యాలయమున చేరిన విద్యార్థులవలనంతుగాని లేదా మదరాసు విశ్వశాఖ డైరెక్టరుగారిచే రికన్నానాకాబడిన పెండ్లివిద్యా వర్గమున గా ఉపాధ్యాయులగు నుండవలెను.

(2) ఆభ్యర్థి ప్రత్యేకతకు బలయుంటియున్న వైశ్యు నున్న వి. యు. యు. లు పరీక్షకు ఈయన కాలవలనచో లాసు పరిక్షేయము కాలే (ప్రెసిడెంటువద్దండి లేదా జిల్లావిద్యా శాఖాధికారి వద్దండి (ప్రెసిడెంటువో ఇకాస్పెక్టరువద్దండి) ప్రత్యేకతకు నొడిగిట్లు యోగ్యతాపత్రము తెమ్మకొ నవలెను.

(3) ఆభ్యర్థి తన చతురనవరి శ్రద్ధసహస్రయు సత్ప్ర పర్వసహస్రయు యోగ్యతాపత్రములనపి సిండికేటువారిని ఫం క్టిఫైచేయవలెను.

నిబంధన ననుసరించి విద్యాశాఖయందు తజ్జీఖీఉద్యో గములను పరిక్షేయమున్నవారికి హాడ ఉపాధ్యాయుల కొసంగ గడిన ఆంకాములే జనంగుడు.

లెనాడ } సి. డి. ఎస్. చెట్టి
రెజిస్ట్రారు

కావలెను

గుంటూరు జిల్లా తెలంగాణా కొల్లూరు గ్రామము లో నూతనముగా తెరచబడెనున్న (అన్వేష్య సహాయముచే) పెదపాతకాలకు నెల 1 కి రు 20-1-25 రూపాయల జీతమువీడ

ఒక సంవత్సరము తక్కువగావండా వుండే యేర్పాటు మీద, విద్యార్థులు ముందుగా తెలియబరచి, ఆశ్రయ శుద్ధ దళి బునాటికి కొల్లూరు చేరవలెను.

ప్రకటన

"గ్రామపాఠశాలయందు" నరసన్నపేట రేంజి ఉపా ధ్యాయ సంఘాధ్యక్షులకు శ్రేణియైన శిశువారముగారి సం పాదకత్తెయన వెలువడు విద్యావిషయక ప్రైమాసిక ప్రతిక.

క్రాన్ థియేటరులో

22-9-26 బుధవారముండి 24-9-26 శుక్రవారమువరకు ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు. సాయంత్రం 6 గం. రాత్రి 9-10. గం.

"చార్లీ చాప్లిన్ ఇన్ గోల్డెన్ ష్" ఆను 10 రీల్స్ గల దానిని ప్రదర్శింతురు.

చార్లీ చాప్లిన్ పేరు విన్నవారందఱును ప్రజలు విశేషముగా సినీమాను చూడ కుతూహలముతో నుండును. ప్రస్తుతము ఈతరుణము పోగొట్టుకొనుచు. సినీమాను చూడబడే బలముపోయి శిరీ రము ఆసాఖ్యముల పొందుచున్నది.

మద్రాసు అండు సదరక్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకాకాన్వో రేటుచేయబడినది)

నోటీసు.

చీరాలకువచ్చునట్టి అన్నివిధములైన సామా నులకును, రైల్వేకంపెనీవారిచే నియమింపబడిన కాలపరిమితిని అతిక్రమించిన ఒక దినము లేక ఒక దినములో కొంతభాగమైనప్పటికిని, మునుగు లేక మునుగులో కొంతభాగమైనప్పటికిని, పూర్తిగా మునుగు ఒక్కంటికి ఒక అణాచొప్పున 1926 అక్టో బరు మొదటితేదీనుండి నేలబాడుగను చెల్లింపవలసి యుండును.

సామానులు చేరినదినము మొదలు మరు నటిరోజు సాయంకాలము ఆఫీసు మూయువరకు నేలబాడుగను చెల్లింపవలసినరములేకయే సామా నుల తీసుకొనిపోవచ్చును.

చెన్నపురి కార్యరేషను

ఉద్యోగులు ఎన్నికల ప్రచారమునందు పాల్గొనుట

కోరములేక సభ సంగములో నిలిచిపోవుట చెన్నపురి కార్యరేషనుసభ నిన్నసాయంత్రము 5 గ 15 నిమి. లకు సామి వెంకటాచలకెట్టిగారి ఆధ్వర్యమున సమావేశ మైనపుడు చాల ముఖ్యులములు హాజరయ్యెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

12-1-26 తేదీన జరిగిన సమావేశముందు కమిషనరు కొన్ని ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు, తనచే శిక్షింపబడిన కార్యరేషను ఉద్యోగులగురించి వివరించెను.

క. వ్యాపారావుగారు:—శిక్షింపబడిన వున్నవారెవరు యొనర్చవలసినదని గోయరు దరఖాస్తు పెట్టుకొనిరా? కమిషనరు:—కొందరు పెట్టుకొనిరి. వారికేసులు తిరిగి విచారింపి, శిక్షల తగ్గించితిని.

ప్రచార మొనర్చుచుండుట ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగ నే, ఇ. ఎల్. ఆయ్యగారు రోక ముఖ్యులమున సభవారియెదుటికి చెప్పిరి.

ఉద్యోగులు అందు ముఖ్యముగా కార్యరేషను పాతకాల యు పాధ్యాయులు రాబోవు కాసనసభా యెన్నికలకోరకు ప్రచార మొనర్చుచున్న విషయము కమిషనరునకు తెలియునా? అట్టి ప్రచార మొనర్చుట కుద్యోగుల కధికారముగలదా? వీరందఱును ఒక్క జప్తి సుపక్ష అధ్యక్షులకోరకే ప్రచార మొనర్చుచున్నారు. కార్యరేషనుద్యోగుల శీవసముగ యేయొక్కపక్షము కోరకైనను ప్రచారమొనర్చుట క్రమమా? కమిషన రీవిషయమై ఎట్టి చర్య దీసుకొన నుద్దేశించెనో తెలుపగోరెదను.

అధ్య:—ఈ విషయమై కమిషనరునకెట్టి ఫిర్యాదులును రాతేను. టి. పి. భక్తవల్సేలునాయుడుగారు:—ఎన్నికల ప్రచారమునందు పాల్గొనరాదని కమిషనరు గా కుద్యోగులకు సర్దుకలరు నంపెదరా?

అధ్య:—ఉద్యోగనిబంధనలయం దట్టినిబంధన విడివరకే గలదు. అందుచే క్రొత్తగా కట్టి సర్దుకలరుగాని పంపవలసిన అవసరముగలదని కమిషన రెండుటలేదు.

అధ్యక్షుడు కమిషనరు నోటు నగరమునందు, రోడ్ల దుస్థితిని గురించి అధ్యక్షుడు నుడి విన వాక్యములపై కమిషనరు సభవారికి నివేదించిన నోటును క. వ్యాపారావు గారీసయమున చర్చకు చెప్పిరి. ఈవిషయము చాలముఖ్యమైంది. ఈనోటు, అధ్యక్షునకును- సభా గౌరవమున కును చాల భంగమైనది. అధ్యక్షుడు నుడివిన వాక్యములు- నిరా ధారము లైనవని కమిషనరుండు చెలిపెను. ఇట్టి నోటునకు వెంటనే దహనసంస్కార మొనర్చుట మంచిది.

అధ్య:—ఈవిషయము సభా కార్యక్రమమునందలి అంశములలో నొకటిగ జేర్చబడిన ఆయంశము చర్యకు వచ్చిన పుడు మీద చర్చింపవచ్చును.

"రాయపురమునందు నెకండరీ పాతకాల నేర్పరుచు విష యమై పిమ్ముట చర్య జరిగెను. ఈసంవత్సర మీపాతకాల సంపూ ర్ణము నెకండరీ పాతకాలగ నేర్పరుపబడి తరువాత రెండుసం వత్సరములకు క్రమముగా సం|| న కొక్కొక్క తరగతి చొ||న ఆర: ఘరమునకు నేర్పరుపబడును". ఈ తీర్మానమును ఆర్. ఎన్. భనపాలమొదలియారగారు బలపరుచుచు మదరాసు నగర మునం దుత్తరభాగమున రాయపురమున కందుబాటులో నెచ్చు టకు నెకండరీ పాతకాలలు తేవనియును అందుచే విద్యార్థు లకు చాల ఇబ్బందిగ నున్నదనియును నుడివిరి. పి. కుమారసా మిచెట్టిగా రీప్రతిపాదనను బలపరిచిన విషయ తీర్మాన మేకగ్రీవ ముగ నామోదించబడెను.

మనీదునకు స్థలము కోడుకు విశాల మొనర్చుటగాను- కుమారసింఘయం దు "అసారీ మరీపు" భవనమును కార్యరేషనుపాడు దీసుకొ

రి. ఆప్రాంతమునగల మహమ్మదీయు లిందుకు తీవ్రముగ వసన్ము తిని చెలిపి భవనము ఖరీదుగా కార్యరేషనువారు హైకోర్టులో నిలువయుంచిన మొత్తమును దీసుకొన నిరాకరించిరి.

కార్యరేషనువారు మహమ్మదీయుల "అసారీమరీపు" భవనమును లాగుకొనిరి గనుక వారు "అసారీమరీపును" వేరొక భవనమును నిర్మించుటకుగాను నయనప్ప మేస్త్రీపీథి కుబ్బరాయ మొదటిపీథి కలియుచోట 900 చ. అ. లకు సదరు అసారీమరీపు నకు సంబంధించిన మోహదీక్షిఖాషాగారి కుచితముగగాని నాకు మాత్రము ఖరీదునకుగాని యొసగవలెననియు, ఆమొ త్తమును తగ్గించి మిగిలిన మొత్తమునుమాత్రమే సదరు మోహదీక్షిఖాన్ గారికి చెల్లింపవలసినదని హైకోర్టువారిని గోరవలసినదనియు ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు అను తీర్మానమును హమీ దుఖాన్ గా రుపపాదించిరి.

కృష్ణదాసు లాలాగారు బలపరచిరి. సవరణ

ఈ తీర్మానమును పనులస్థాయి సంఘమువారి అభిప్రాయముకోరకును, కమిషనరు అభిప్రాయముకోరకును పంపవలసిన దని క. వ్యాపారావు గా రుపపాదించిరి.

టి. కుందరరావు నాయుడుగారు సవరణను బలపరు చుచు తీర్మానమునందె వివరింపబడిన స్థానమునుగురించియు, ప్ర స్తుత వివాదముయొక్క స్వభావమునుగురించియు సరిగ చెప్పి కొనినగాని ఈవిషయమున నభిప్రాయ మొసగుటకు వీలులేదని నుడివిరి.

డా. కామతుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు, తీర్మా నమునకు నోటీసునొసగి సంవత్సరముపైగా నయ్యెననియు, జిరిగి స్థాయిసంఘమువారికి పంపి వారియభిప్రాయము బడయవలె ననినచో రెండుమా డు సంవత్సరములు బట్టుననియు, తీర్మాన మునందు స్థాయి సంఘమువారి విచారణ యవసరమును విషయ మెద్దియు లేదనియు నుడివిరి. హమీదుఖాన్ గారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు చెనుక అసారీమరీ పు భవనమును కార్యరేషనువారు దీసుకొనినపుడు అప్పటి కమిషనరును బోసుగారు మరియొకపట్ల మొసగెదనని మహమ్మదీ యులకు వాగ్దానమొనర్చెననియు కార్యరేషనువారు రిష్య డీ తీర్మానమువలన జావాగానమును చెల్లించినవా రగుచుండిరే గాని ఎక్కువగాదనియు నుడివిరి.

సవరణను వోటునకు చెట్టగా 9 మంది అనుకూలముగ ను 12 మంది ప్రతిపూలముగను సమ్మతుకు నొసగుటచే వీరిపోయె ను. పిమ్ముట తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

కోరములేక సభ అగిపోవుట

యాహూబ్ హుస్సేను వీది (పరకువాకము) ని వెడల్పు జేయుటకు స్థాయిసంఘమువా రొనర్చిన సూచన భక్తవల్సేలు నాయుడుగారి ప్రతిపాదనపై చర్చకు దీసుకొనబడి ఆమోదింప బడెను. పిదప కార్యరేషను భవనములందలి రాత్రి పాతకాలల వారికి ఉచితముగ విద్యుద్దీపముల సహాయ మొసగుటను గురించి కామతుగారు చెచ్చిన తీర్మానముపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. ఇంతలో వ్యాపారావుగారును, జప్తి సు పక్ష సభ్యులును ఒకరొ కరుగా సభనుండి వెడలిపోయిరి. ఇక 14 గురు సభ్యులు మాత్రమే మిగిలియుండిరి. అందుచే కోరములేక సభ 6 గం|| లకే నిలిపేయబడెను.

లండను కూర్టిస్ అండు హోల్ లె, కంపెనీ. యఫ్. యఫ్. తుపాకిమందు యిప్పుడే యస్, యస్. "మాక్లాడసోర్" ఓడనుండి దిగుమతి అయి నది. ధర పాను 1 కి రు 1-8-0.

యఫ్. యఫ్. యఫ్. తుపాకిమందు. ధర పాను 1 కి రు 1-10-0.

జైల్లుబద్ద హెట్ ధర పాను 1 కి రు 0-8-0.

స్వెన్నర్ కంపెనీ మద్రాసు బ్రాంచి.

ధర తగ్గించబడినది! 3119

"ఆంధ్రసంధ్యాటికా"

సర్వజనులకు నుపయోగము. మంత్రములకు అర్థములు ప్రయోగములు కనబటచబడి యున్నవి. దీనివెల తగ్గింపబడినది.

అణాలు 4. తపాలు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ ఆండుకో.

బ్రాడ్వే మదరాసు.

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

రాయపేటవద్ద బహిరంగసభ

నవంబరు మాసమునందు జరుగనున్న ఎన్నికలలో భారత కాసన సభకు చెన్నపురికిగాను కాంగ్రెసుపక్షమున శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారికిని రాష్ట్రకాసన సభకు శ్రీయుతులు సామి వెంకటాచలం శ్రీశ్రీ, డా. బి. యస్. మల్లయ్య, పి. భక్తవత్సలనాయుడు, వి. మాళిమణిపిళ్లై గారలను ప్రతినిధులుగ పంపవలసినదని ప్రజల కువ్యధించుటకై నిన్నటి సాయంత్రము రాయపేట మైదానములో సభ జరుపబడినది. శ్రీనివాసయ్యగారికిని రాష్ట్రకాసన సభకు శ్రీయుతులు సామి వెంకటాచలం శ్రీశ్రీ, డా. బి. యస్. మల్లయ్య, పి. భక్తవత్సలనాయుడు, వి. మాళిమణిపిళ్లై గారలను ప్రతినిధులుగ పంపవలసినదని ప్రజల కువ్యధించుటకై నిన్నటి సాయంత్రము రాయపేట మైదానములో సభ జరుపబడినది.

మురుగవేలు మొదలియారుగారు ప్రభుత్వమున మాట్లాడుచు కాంగ్రెసు పక్షమునకు ప్రజల విరోధులును కాంగ్రెసు పక్షమున వీడి శత్రువర్గమున జేరినవారియొక్క పట్టులను విశ్లేషించి బోకుడని హెచ్చరించిరి. కాంగ్రెసులోను, కాసనసభయందును, జస్తికు పక్షమువారు గావించిన దుశ్చేష్టితములను వెల్లడించి దోష్టాని స్వాతంత్ర్యప్రియులగు భారతీయులు, బానిసత్వశృంగులములనుండి విముక్తి మాతృభూమిమును దీర్చునెంచిన గాంధీజీగారి కాంగ్రెసు పక్షమునకు వోటు జేయుదని బల్కిరి.

శ్రీశ్రీ అయ్యగారు భవిష్యందు జాతీయగీతములను బాడి అందలి భావమును రమ్యముగ వివరించిరి. తినితండి, కట్టబట్ట చేతయల కవసరమనియు ఈ రెండు వస్తువులు లేక గర్భదరిమ్రులై అరచేత ప్రాణములు బెట్టుకొని దినముక ఏడుగ కాలము గడుపువా రీదేశముందు కోట్లకొలది గలరనికీ. విదేశపరిపాలనా ఫలితముగ, విదేశీయ వాణిజ్య ప్రాబల్యములను దేశీయ వాణిజ్య పరిశ్రమలు క్షీణించినందున ఇట్టి దుర్భర పరిస్థితులు గలిగెను. ఇట్టి కష్టములనుండి ప్రజల నుద్ధరింపటకై కాంగ్రెసు 40 సంలనుంచి పాటుబడుచున్నది. విదేశీయోద్యోగులకును స్వదేశ ప్రభుత్వసేవకులకును వేతనములందు తియో భేదము గలదు. కాంగ్రెసు గోరడిది భారతీయులనుంచి వసూలుజేయు ధనముపై భారతీయులకే అధికారముండవలయునని విదేశీయులయందు భారతీయులు జంతువులకంటెను హీనముగ చూడబడుచున్నారని, స్వాతంత్ర్యముండిన ఇట్టి యపమానముల పాలయ్యెడివారా? కావున ఇట్టి దుర్భరవాస్తవము నుండి ప్రజలను తప్పించుటకు కాంగ్రెసు జస్తికుపక్షములలో ఏయది ప్రయత్నించు జేయుచున్నదో పరిక్షించి అట్టి కాంగ్రెసు పక్షమునకే వోటు జేయుదని గోరిరి.

మామిమమ్మగారు:— మాట్లాడుచు రాయపేట డివిజనులో కాంగ్రెసు ఎన్నికలందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి డి. ఏ. జి. కె. లక్ష్మణచెట్టిగారి వివాదోదంతమును వివరించి దీనికంతకును కారణము కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి జయము గలుగునను భీతిచేతనే ఇట్టి భగీరథ ప్రయత్నములు జరుపబడినవి బల్కిరి. జస్తికు అభ్యర్థికి పోటీలో రాయపేట పౌరులెల్లు యాదరింతురో తెలిసియే జస్తికుపక్షము రాజా రాయారాయడిగారి భృత్యవర్గ మీ తంత్రమును బన్నిరనిరి. రాగల నెల 15 దినములవరకు పానగలురాజాగారి విధముగ అధికారమును నలాయంపగలరు. పిదప వారిస్థితి ఎటులుండునో చెప్పవలయు. జమీందారుల స్థానమునకు అభ్యర్థిగ నిలచుటకు ధైర్యములేక చిత్తురునకా పట్టాయనకా యని యుక్తులు బన్నుచున్నారని అనిరి. హిందూదేవాదాయ బిల్లును జస్తికుపక్షమువారు కానించుటకు గూర్చియున్నదెందులకు మహమ్మదీయులకైగాని, క్రైస్తవులకైగాని ఇట్టి కాసనము గావించుటకు సాహసంపజాలరనిరి. మతివిషయములందు ప్రభుత్వదోషమును గలుగజేసి మత సంస్థల నపవిత్ర మొనర్చుడి మంత్రచర్యలను తీవ్రముగ నిరసించిరి. దేశపరిస్థితులను గమనించిన అంతటను కాంగ్రెసునకు జయ సూచనలయితముగ గాన్పించుచున్నవి బల్కిరి. జేలూరునందెట్టి వలసే ముగిసిపడో ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థి జయముంచెను. కావున దేశాధిపతి ప్రధానమంత్రి జస్తికుపక్షము నాదరింపక దేశభక్తులును, ప్రజాసేవకులు నగుకాంగ్రెసువారికే వోటుజేయుదని బల్కిరి. వి. చక్రయ్యచెట్టిగారు కాంగ్రెసుపక్షమును వీడి జస్తికుపక్షమును జేరిన విషయమును దెప్పుచు స్వార్థము నాశించి విక్వాసద్రోహియై జస్తికుపక్షమునందు జేరినను, భారత కాసనసభకు అభిలభారత నాయకులను శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారికి పోటీగ ఏనుగ నెడుట కునకమువలె నిలచినందునారీ దళ ఆధిపత్యములలో చెన్నపురి పౌరులు నిర్ణయింపగల

రనియు బల్కిరి. ఎన్నికలందు జయముకొరకై స్వప్రయోజనములకై అసత్యముల ప్రచారముజేయు జస్తికుపక్ష బోధకులను విశ్వసించుటదని బల్కిరి.

డి. కొలంబెగారు:—కాంగ్రెసుయొక్క పూర్వ ధర్మత్రమ క్లుప్తముగ వివరించి కాంగ్రెసుసంస్థ స్వార్థత్యాగులను మహామూలకు నిలయమనియు త్రింకతోటి భారతీయులకు ప్రతినిధియనియు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణ హిందూ మహమ్మదీయుల కై ప్రవజనులయల దుశ్చేదభావము గలవనియు బల్కిరి. ప్రాచీన భారత వర్షాన్నత్యస్థితిని వర్ణించి సర్వసాధారణ సంపదలతో కులదూగిన దేశము, పాడి పంటలకు కొడువజేసి భారతీయులను ప్రపంచమునందు దల్ల నాయకమణియై విలసిల్లిన భరత భూమి నేడు అగ్రపతికమై యున్నదని బల్కిరి. ఇట్టి దోష్టాగృస్థితి కంతకును కారణము పరప్రభుత్వ దాస్యమును అట్టి ప్రభుత్వమును బలపరచెడి దేశీయులు నని పల్కిరి. సంస్కరణమున పేరుతో దేవాదాయములను కొల్లగొట్ట జూచు జస్తికు పక్షచర్యలను తీవ్రముగ నాక్షేపించిరి. రావు బహద్దరు డివాన్ బహద్దరు చిరుదులు ధరించినవారు దేశద్రోహులలో డిట్టలు! (నవ్వు) శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు జైలుగడ్డను బోలు మోటుగడ్డను ధరించుచున్నారనియు అట్టివానికి వోటాసంగ రాదనియు ప్రతికఢులు ప్రచారము జేయుచున్నారు. నిజమే; ముప్పదిమాడు కొట్ల భారతీయులును ఖైదీలే! నిల్కనూట్లను ధరించినంత మాత్రమున జస్తికువారు స్వేచ్ఛగలవారైరా? ఇట్టి బానిసతనమును తొలగజేయుటకే కాంగ్రెసువారు 40 సంల నుంచి పనిజేయుచున్నారు. స్వేచ్ఛకు సంపాదించుటకు కృతనిశ్చయమై యున్నారు. కావున ప్రతికూలవాదుల ఆరోపణలు నమ్మి మోసపోక కాంగ్రెసువారికే వోటుజేయుదని బల్కిరి.

అంతట సభ ముగింపబడినది.

స్వతంత్రమహమ్మదీయపక్షము

ఆశయములు, సభ్యత్వపు మరతులు
కలకత్తా, నెప్టెం 21—క్రొత్తగ నిర్మింపబడిన స్వతంత్ర మహమ్మదీయ పక్ష సమావేశమునందు యెన్నుకొని బడిన సభ్యులందరును సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము జేయగలరు పనిజేయవలెననియు, వారు రైతులయొక్కయు, కార్మికులయొక్కయు హక్కుల రక్షింపవలెననియు, మంత్రవర్గ నిర్మాణమునకై వారెట్టి ప్రయత్నముల జేయరాదనియు, ఒకవేళ ఉద్యోగముల నంగీరంపవలసి వచ్చినయెడల జెనరలు కమిటీ నిర్ణయమునకు బదులై యుండవలెననియు తీర్మానింపబడినది. 18 సంవత్సరములపైబడ్డ మహమ్మదీయులందరును సభ్యులుగ నుండవచ్చును. అయితే వారు యే కాసనసభకుగాని, స్థానిక సంఘముకాని అభ్యర్థులుగ మరి యేయితర రాజకీయపక్షముచే నియమింపబడిన వారుగానుండవలయును. (అ. (పె.)

స్వరాజ్యపక్షమునుండి చీలిపోవుట

స్వతంత్రకాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థిగ నుండుట
బీనాసఖూరు, నెప్టెం 21—మధ్యరాష్ట్ర కాసన సభయందు ముఖ్యమున సభ్యులైన వి కేకర శుద్ధగారు రాయపూరు డి. డి. యాదాబాద్ నియోజకవర్గమునకి స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థిగ నుండవలసిందిగా స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్షమున నిలచుచున్నారు. వారు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమున కొక శీర్షిక వ్రాయుచు, కాంగ్రెసుసభ్యులలో సంపూర్ణమున నైకమత్యము లేకుండ ప్రస్తుత కాంగ్రెసు విధానముపై యెన్నికల నడుపుట నివృత్తియొక మని యు, తనరాష్ట్రమున కేంగ్రుగను లాభకరముగ నుండవలయునని బల్కిరి. (అ. (పె.)

పంజాబులో కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

పండిత మోతీలాలు రాక
లాహోరు, నెప్టెం 21:— పండిత మోతీలాలు నెహ్రూకాంగ్రెసు ఎన్నికల సందర్భమున నెప్టెంబరు 25 వ తేదీని లాహోరుకు వచ్చెదరు. ఇతడు పంజాబులో అమృతసర్, లయాల్పూర్, లూడియానా, అంబాలా మున్నగుచోట్లకుబోయి విమోచనా ప్రచారము జేసెను. అంతవారు ఢిల్లీకిబోయెదరు. స్వామి సత్యదేవుగారు పండిత నెహ్రూగారివెంట బోయెదరు. (అ. (పె.)

ప్రకాశం పంతులుగారి కాంగ్రెసు ప్రచారము

శాసనసభాభ్యర్థులు బలపరచుట
రాజోలు, నెప్టెంబరు 21:—ప్రకాశం పంతులుగారు 22, 23 తేదీలలో రాజోలు, రాజాపూర్ ప్రాంతముల జేసి గుంటూరు 24 వ తేదీ తేరెదరు. రాజోలు డివిజను చాల పోలింగు కేంద్రములకు గ్రామాంతరములను బోయి ప్రకాశం పంతులుగారును విగిరిన ప్రచారమును కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు వోట్లయవలసినదిగ ప్రచారము జేసి ముగించిరి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు చాల ఆశకగేయున్నది.
సర్ కూర్మా వెంకటరెడ్డిగారు నిన్న యిక్కడికివచ్చి యిచట తమ తాలూకు పనిజేయువారలను కొందరగలసికొని మాట్లాడి గ్రామములలోనికి బోవండనే చెన్నపురికి బయలుదేరి పోయిరి. (స్వకీయచిత్రభరి తంతి.)

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ

రద్దుజేయబడి యెన్నికల తేదీల నిర్ణయించుట
నాగపూరు, నెప్టెం 21:— మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ నేటినుండియు రద్దుజేయబడినది. సభ్యుల నెన్నుకొనుట గూర్చు నామినేషనులగుర్చియు, తత్పరిశిలము పోలింగు వచ్చే ఆక్టోబరు 7 వ తేదీలోపుగా ప్రకటనము గావించు (అ. (పె.)

సం. రాష్ట్రశాసనసభ

రాయబెల్లికాంగ్రెసుఅభ్యర్థి
లక్ష్మీ, నెప్టెం 21:— రాయబెల్లి నియోజకవర్గమున కొమవనరు, వకీలు పండిత గయప్రసాదశుక్లగారు సం. రాష్ట్రశాసనసభకు రాయబెల్లి మహమ్మదీయేతర నియోజకవర్గ పక్షమున కాంగ్రెసుఅభ్యర్థిగ నుండుటకు కాంగ్రెసు అంగీకరించెను. (అ. (పె.)

బిరిస్సావరదలు- ప్రభుత్వ ప్రకటనము

సి. యఫ్. ఆంధ్రాసుగారి ఆంవోళన
అశామ్మదాబాదు, నెప్టెం 21:— సి. యఫ్. ఆంధ్రాసుగారు ఆశామ్మదాబాదునుండి బయలుదేరి శనివారము ఆదివారము వరకును బొంబాయికి పోజాలరు. బిరిస్సాలో జరగదలవలసిన గణిత సప్తమునుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు గావించిన ప్రకటనము వారికి చాలావ్యవసాయముండెనని చెప్పిరి. వారినిగూర్చి యెప్పుడును ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వము నున్నది. వేరదల ప్రదేశములకు చాలావార్లు బానిసత్వమునందలి గోళబంధుదాసుగారు యీ సంవత్సరము సప్తము గలిగిస్తరలున్న యొక్క ప్రకటననిదిబిరి. బిరిస్సాలోని కెన్నుకును అపారసప్తమును గలుగజేయుచున్న యావరదల సామ్రాజ్య తిరిగివనితేయును కిప్పుడు యొక్కవ అవసరముగల్గినది. కావుననే ఇంజనీరింగువలకు చాలా ఖర్చుగావచ్చును. కాని నేలకొలది ప్రాణములను యఖములనుండి రక్షించుటర యెంతభక్తియో యొప్పువగావేరరు (అ. (పె.)

ఇండియను రైల్వే గేజీ పత్రికవై కేసు

సంపాదకుని వాబ్బాల్ము
కలకత్తా, నెప్టెంబరు 20—ప్రసిద్ధి చెందిన న్యాయాధికారి నేడు ఇండియను రైల్వే గేజీయలో రెండు న్యాయములు పిక్కిల్లి నాట్యము అనునవి ప్రాసించుటకు దేబడిక కేసులో సంపాదకుని ముద్రాపకుని చివారిందిరి. సంపాదకుడు ఆరెడగారు ఆ న్యాయములు వచ్చినపుడు తాను తొరన్స్ కంటెస్టలో ప్రకటనలు సంపాదించి వాడుగ నుండె సందర్భములో అనుభవ ప్రకారము బ్రియానుగారికి చూపెననియు వారి ఆజ్ఞ పాటించెననియు తెలిపెను. తరువాత నెలరోజుల కొరకంపసినండి తప్పుకొనెనని చెప్పిరి. (అ. (పె.)

1926 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 22-వ తేది
బుధవారము

కాంగ్రెసుపక్షము : శాసనసభలు

XXII

శాసనసభలు

జ్ఞాపకము : విశ్వాసరాహిత్యము

1923 సంవత్సరము నవంబరు నెలలో కట్టమంది ములింగారెడ్డిగారు ప్రతిపాదించిన విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము, జ్ఞాపకమునకు చారిత్రాత్మక పరచెను. ప్రధానమంత్రిగారిపట్ల శాసనసభకు స్వస్థములేదని తెలుపుచు, రామలింగారెడ్డిగారు విషయముల నుదాహరించిరి. మొదటిది ఎన్నికలము. రెండవది మంత్రిగారిచర్యలు. రెండవది జరిగిన ఎన్నికలలో మంత్రిపక్షమువారు లుప్తహస్తమునకు తలదాచుకొనినట్లు చెప్పిరి. అంతకుపూర్వము సుపక్షమునకు జెందినవారు కొందరు ఎదుటిపక్షమున జేరిరి. చెన్నపురి, గంజాము, విశాఖపట్టణము, గోదావరి, కృష్ణా, బళ్లారి, అనంతపురం, కడప, తణుకు, కర్నూలు, కోయంబత్తూరు, తంజావూరు మన్నగుజిల్లాలలో మంత్రిపక్షమువారు రెటు లోడి యిరారు, రెడ్డిగారు వివరించిరి. ఇందువలన, జ్ఞాపకముపై వోటరుల కభిమానము దొలగి పక్షముయొక్క ప్రధానమంత్రిగారు నామిషమయిన విషయమున నేటుల ప్రవర్తించిరో, ఎల్ల జరిగినవిషయమే. రామలింగారెడ్డిగారి సందర్భమున కొన్ని నిదర్శనముల చెలిపిరి. కృష్ణాజిల్లాబోర్డు సభ్యుని నియమించుట యొకటి. డి. బి. రామచంద్రరావు పంతులుగారు ప్రభుత్వవ్యవహారము నిమిత్తము ఇంగ్లండుకు బోయినపుడు, వారిస్థానము బోధించినట్లు ప్రకటించబడెను. అధ్యక్షుని ను కొనుట కవకాశ మియ్యవలయునని, జిల్లాబోర్డువారు తీర్మానించినను, బాలాజీరావునాయుడుగారి కాపద నివారణపరచెను. బళ్లారిలో గోపాలస్వామి మొదలి మూడుగురు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగారు, మ్యునిసిపలు ఛైర్మనుగారు పనిజేయుచున్నను, వీరినే జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగనుక నియమించిరి. కోయంబత్తూరులో రత్న సభాపతి మొదలియారుగారిని అధ్యక్షునిగా నియమించిరి. ఈజిల్లాలలోను గోదావరి నుటకును, నామినేటు జేయబడిన జిల్లా కార్యముల మద్రాసు శాసనసభ కభ్యర్థులను యోడిపోయిరి. మంత్రిగారిచే నామినేటు జేయబడినవారు ప్రజలవిశ్వాసము నెంతవరకు పొందగలిగిరో కనుగొనుట కిదిచాలును. జ్ఞాపకమునకు జెందిన క్రైస్తవసభ్యులలోను, మహమ్మదీయ సభ్యులలోను, రెండవమారు జయమందిన వారరుదు. ఈసందర్భముల నన్నిటిని జూచియున్నను, విల్లింగ్డుడనుప్రభువుగారు, మంత్రుల నియామకము వెనుకటిపక్షాని మానుకొనియుండ నుటకు గావించరయిరి. డాక్టరు నరేశ గారు రెండవమారు జరిగిన ఎన్నిక

లలో మంత్రులకు ఎదుటిపక్షాని నిలచి జయ మొందిరి.

స్థానికస్వపరిపాలన మింత యధ్యాన్నముగ నెన్నడును లేదు. సంస్కరణమువలన స్థానిక స్వపరిపాలన మభివృద్ధిజెందు ననునాశ అడియాన యయ్యెను. జ్ఞాపకమున బలపరచువారి నేరి, నామినేటు జేయుచుండిరి. కృష్ణా, కోయంబత్తూరుమండలముల అధ్యక్షుల నియామకముతోబాటు, రామనాథరాజుగారును, విజయరాఘవ మొదలియారు గారు మరల నియమించబడిరిని రామలింగారెడ్డిగారు సూచించిరి. కడపటివా రిరువురను వారికాలవరి మితి ముగియ కముందే నామినేటు జేసిరట. తంజావూరు అధ్యక్షుని స్థానము అయిదు మాసములు ఖాళీగ నుంచబడెను. రెజవాడ మ్యునిసిపలు ఎన్నిక లెటుల ఆలస్యము జేయబడెనో, చీరాలపై మ్యునిసిపాలిటీని బలవంతముగ జోష్పించుట లెటుల ప్రయత్నింపబడెనో, చెలువనక్కర లేదు. ఇప్పటికిని గుంటూరు జిల్లా బోర్డు జ్ఞాపకమున పక్షావలంబునకు ప్రత్యేకింపబడినది. నామినేటులు గుంటూరు కడపలకు శాశ్వతమునవి. ఇటీవలనే ఏలూరు మ్యునిసిపలు ఛైర్మనుగారిని సభ్యునిగా నామినేటు జేయుట సంభవించెను. చీరకాలము సభ్యులుగ నుండి, ఛైర్మనుపదవి నాక్రమించిన వారిని, మంత్రిగారు నామినేటుచేయుట ఎట్టి విచిత్రమో యాహింసవచ్చును. తణికాచెలం శెట్టి బోలు ఎన్నికలలో నోడిపోయిన సభ్యులను నామినేటు జేయుటబట్టి, మంత్రిగారి సంకుచితదృక్పథమును గ్రహింపవచ్చును. స్థానికసంఘములస్వాతంత్ర్యము లెటుల అవహరింపబడెనో పాఠకులకు చెలియును. వీనిని వెనుక వివరించియుంటిమి. జాతీయవిద్యను ప్రోత్సహింపవలెనని నేరము. ప్రసిద్ధ దేశనాయకులకు స్వాగత మొసగుటతప్ప. గాంధీమహాత్ముని పటమును మద్రాసు కార్పరేషను భవనములో ప్రేలాడగట్టుట నేరము. పాఠశాలలలో నూలుపడుకుటను నేర్పుటకు వీలులేకుండ క్రొత్తప్రభుత్వపు ట్టరువు ఆటంకముల గలిగించుచున్నది. హిందీ నేర్పకుండ, ఆంక్ష విధింపబడెను. స్థానికసంఘములు ప్రజలకు మేలు జేయుట కవకాశము దొలగినది. విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానమునకు బూర్వమునను, పిమ్మట ను గూడ పరిస్థితులేమాత్రము మార్పుజెందలేదు. చదువురాని వోటర్లతరపున అధ్యక్షులమొనుట పోలింగు ఆఫీసరుగారు మార్పులను పెట్టవలయునని నియమమును తీసివేచుటచే, పోలింగు ఆఫీసరుగారికే సర్వాధికార మొసగబడినది. క్రొత్త ఉత్తరువు, ఇటీవలజరిగిన బందరు, ఏలూరు మ్యునిసిపలు ఎన్నికలలో మిక్కిలి అసంతృప్తి గలుగజేసెను. ఇట్టి ఉత్తరువులను ప్రచురింపకబూర్వము, స్థానిక సంఘములతో నయినను యోచించినట్లు గనుపించదు. వెనుకటి ఉత్తరువును మార్పుటకు, కారణమునయినను ప్రకటించలేదు.

నామినేటులగుర్చి పలువురుసభ్యులు విశ్వాస రాహిత్యతీర్మానసమయమున అసంతృప్తి గనుపించిరి. అబ్బాస్ ఆలీఖానుగారు ముచ్చటించుచు మహమ్మదీయసంఘముపట్ల మంత్రివర్గమువారు రెటుల ప్రవర్తించినదియు, స్పీకిందివిధమున వివరించిరి.

“జ్ఞాపకమువారు, మహమ్మదీయులను అర్హులగా నెన్నుకొనినట్లు బ్రాహ్మణపరిపాలన

మును కూలద్రోసెదమని ఘోరప్రమాణముజేసిరి. జ్ఞాపకమునందు జేరినవారు నాయుడులు, చెట్టియారులు, మొదలియారులు, పిల్లలు మాత్రమే యయినను, మహమ్మదీయు లీపక్షమును నమ్మిరి. చాలదూర మాలోచించి, మంత్రిపక్షమునందుజేరి వారికి తోడ్పడ నిశ్చయించిరి. అధ్యక్షు, మాభావి సి తి నం త ను జ్ఞాపకము వారి కే ఒప్పించి, వారిని బలపరచుటకు బూని తిమి. మేము వారికి ఒప్పించినది పవిత్రమగుట్రుస్తు. ఉట్టస్తును, మహమ్మదీయ సంఘమున కంతకును సంతృప్తికరముగను, మనఃస్ఫూర్తిగను నిర్వహింపవలసిన బాధ్యత వారిపై గలదు. కానివారెటుల నిర్వహించిరి? మహమ్మదీయులకు సంబంధించినంతవరకు “సున్న” యను నొక్కమాటలో జెప్పవచ్చును. మాసంఘముయొక్క ఏకగ్రీవాభిప్రాయ మిదియే. రామలింగారెడ్డిగారి తీర్మానమును బలపరచుటకు మేము పూనుకొంటిమి. మేము మూడుసంవత్సరముల నుండియు, యీమంత్రివర్గమును బలపరచితిమి. నేను మూడుసంవత్సరములనుండియు ఈశాసనసభలో సభ్యుడగుచుంటిని. కాని మంత్రివర్గమువారు మహమ్మదీయుని నున్నతస్థానమునకు నామినేటు జేసిన నిదర్శనము నాకు గనుపించలేదు.”

పైవాక్యములు జ్ఞాపకమున జేరి పనిచేసిన మహమ్మదీయముఖుని యభిప్రాయములు. జ్ఞాపకమునందున్నను కొన్ని సంఘములనే మంత్రివర్గము వారభిమానించిరిగాని ఇతరులను గాదు. “ఉద్యోగవిషయము వచ్చినపుడెల్ల, మొదలియారును, నాయుడిని, చెట్టియారు, పిల్లగార్ల సభిమానించిరి గాని, మహమ్మదీయుని గాదు. అందరిని సంతృప్తిపరచిన పిమ్మట, మహమ్మదీయుల కేమియు మిగులదయ్యె” నని అబ్బాస్ ఆలీఖానుగారు పలికిరి. వీరి ప్రసంగమునందలి ముఖ్యాంశముల నిట బొందుపరచుటకు స్థలము చాలదు. కాని, వీరి ప్రసంగమును చదువుచో మంత్రులవైఖరిని బాగుగ గ్రహించుటకు వీలగును. తెలుగుభాషలో ముచ్చటించి రయితలయభిప్రాయమును వ్యక్తపరచిన మాగంటి నీతయ్య ఛాదరిగారు నామినేటులగుర్చి తమ యభిప్రాయము నిటుల ఖండితముగ చెలిపిరి:

“అందులో ముఖ్యమయినది కృష్ణాజిల్లాస్థానిక పరిపాలన విషయము. జిల్లాప్రజలకు అనుకూల రయిన డి. బి. మోచర్ల రామచంద్రరావుగారిని గవర్నమెంటువారు ఎవ్వరేమను కమిటీపని నిమిత్తము యిగ్గాండుకు పంపి మూడునెలలు జిల్లా బోర్డు మీటింగులకు హాజరుకాలేదను నెపము మీద వారిని తొలగించి స్థానికపరిపాలనా చట్ట విధుల ప్రకారము వారిని తిరిగి మొబరుగా నుంచుటకు అర్హులు అవునా కాదా అను సంగతి బోర్డులో తీర్మానంపెట్టకుండా వారిని ఆపదవినండి తొలగించియున్నారు. ఆసందర్భములో ప్రెసిడెంటును ఎన్నుకొనే అధికారమును యిప్పించవలసినదని బోర్డులో తీర్మానంచేసి యీమంత్రివర్గమునకు పంపించినప్పటికి దానిని విశ్వసించకపోవుటయే గాక జిల్లాబోర్డు మొబర్లు డిప్యూటీమనుగా వచ్చెదమని పానగల్లురాజుగారికి తెలిగ్రాము యిచ్చినప్పటికి ఆ తెలిగ్రాముకు సమాధానము నివ్వక వారి అనుచర్యయినట్టియు స్నేహితులయినట్టియుబో

మొంబర్లకు వ్యతిరేకులైనట్టియు ది. బ. తిక్కాని బాలాజీరావునాయుడుగారిని ప్రెసిడెంటుగా యేర్పాటుజేసి కృష్ణాజిల్లాప్రజలకు పూర్ణముగ ఆనందాన్ని కలుగజేసినారు. అప్పటినుండియు జిల్లా కోర్టు తాలూకాబోర్డు నామినేషను లన్నియు ముఖ్యతీయులకున్న మైనారిటీ సంఘముల నారికిని యి వ్య క ఎ లె క్ష ను లో కోడి పో యి న వారి అనుచరుల యున శాండిడేటులకున్న అంబలో బి. పి. బి. యల్. లకు బాధ్యతలకు ఇమ. రావచ్చినారు. ఒక పర్యాయము నిమ్మజాతులలోనివారిని నామినేషను చేయవలసినదిగా బాలాజీరావునాయుడు గారితో నేను ప్రసంగముచేయగా, మంత్రిగారివద్ద నుండి బాధ్యతలకు ఒకరు తాలూకాబోర్డుకు నామినేషనులను సహాయము ఉత్తరము తీసుకు వచ్చినారని ఉత్తరముకంటే కనుపరచినారు..... అంతేగాక మాజిల్లాలోని బెజవాడ మునిసిపాలిటీ సంగతిని అందువిషయమై మంత్రిలచర్యలు తమ కందరకు విశదమే..... బెజవాడలో తాము చేసిన చర్య బ్రాహ్మణేతరీద్యమముకొరకా, ప్రజాభిప్రాయముకొరకా, లేక వారినిరంకుశాధికారము తెలియ జేసికొనుటకొరకా?”

మోతే గంగరాజుగారు నామినేషనుచర్యల నిట్లు నిరసించిరి. “ఏలూరుడివిజ్ఞా దివ్యూటీ కలెక్టరుగారు నిమ్మజాతివారిని ఏర్పాటుజేయవలసినది గా నిశ్చయించుచుగా, అట్టివారిని చేయక మంత్రిలు తమజస్తిసూక్తిలోచేరి కొందరు బి. పి. బి. యల్. లను అప్పాయింట్ చేసినారు. నామినేషను సీట్లలో వేకెనేలు ఉన్నప్పటికిని నిమ్మజాతివారికి అవకాశమియ్యలేదు. ఇటువంటి అక్రమములు మంత్రిలవల్ల జరుపబడుచున్నందున ప్రజలకు మంత్రిలయందు ఏవిధమైనభక్తివిశ్వాసములు లేవు.” ఆనమయమున బిక్కిని వేంకటరత్నం చౌదరిగారుగూడ జస్టిమంత్రిల తంత్రములను బయల్పరచిరి. ఎన్నికలముందర తా మేపక్షమునకు జేందినదియు జెప్పక, ఎన్నికలయినప్పటికీ జస్టిను పక్షమునజేరినవారి సంగతిని బయల్పరచిరి. ఈమారును, కొంద రిట్టి విచిత్రములనే జరుపుచున్నారు. జస్టిసుపక్షము పేరు జెప్పిన వోట్లు రావని ఎంచి, చెప్పకొనకున్నారు. నిజరూపమును, ఎన్నికల యనంతరముగాని బయల్పరుపరు. వేంకటరత్నం చౌదరిగారు, సాంఘికభేదములు మనరాజధాని యందు వ్యాపించి, రాజకీయసూత్రములను విచ్ఛిన్నము జేసినందుల కెంతయు వగచి, రాజకీయపక్షములు స్పష్టమగు రాజకీయ నియమముల ననుసరించి నడువవలెనని బోధించిరి. ఏ రీవాక్యముల బలికి మూడుసంవత్సరములు గడచినవి. విల్లింగుడను ప్రభువుగా రందలినత్యమును గ్రహింపలేకబోయినను, ఇప్పటి మద్రాసుగవర్నరు గా శ్వేతప్రభువు గారిట్టివాక్యములనే ఇటీవల నుచ్చరించిరి. రాజకీయపక్షములుమాత్రము నిలువగోరువారందరును, సాంఘికద్వేషముపై నాధారపడి జస్టిసుపక్షమున కెంతవరలో స్వస్తిజెప్పిన, సంతమేలు. జస్టిసు పక్షప్రముఖు లగు రామస్వామి మొదలియారుగారు నామినేషనుల పద్ధతిని సమర్థించుచు, ఇటుల బలికి ముద్దసిరి;

“తమ యభిప్రాయములతో నేకీభవింపక, తమకు విశ్వాసములేక, తమకు విరుద్ధమగు త్రోవ దొక్కువారిని మంత్రిలు నామినేటు జేయజాలరు. మంత్రిగారు అనవాయవాదులను జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగ నామినేటుజేసెదరా? స్వరాజ్యపక్షము వారిని జిల్లాబోర్డులకు నామినేటు జేసెదరా?”

వైవాక్యములబట్టి నామినేషనులు జస్టిసుపక్ష బలమునకే యుపయోగింపబడెనుగాని, దేశక్షేమమునకు గాదని స్పష్టమగు చున్నది. ప్రధాన మంత్రిగారు అశాస్త్రీయ మగు హిందూమతధర్మాతాయచట్టమును శాస్త్రీయము గావించుటకు జేసిన ప్రయత్నములు దెలిసినవేయగుటచే మరల దెలిప నక్కరలేదు. ఎక్త్రైజు మంత్రిగారు మద్యపాననిషేధమునకై తా మెట్టికృషిసలుపకుండుటయ గాక, అందునిమిత్తము కాంగ్రెసు ప్రచారకులు చేసిన ప్రయత్నముల నెటుల విఫలపరచిరో దెలిసినసంగతియే. ఇక పరిశ్రమలసంగతిగూర్చి చెప్పవలసినబనియే లేదు. పరిశ్రమలనహాయచట్టము చనిపోయినచట్టమని, శాసనసభ్యులొకరు వర్ణించిరి. రాజకీయ నిర్బంధితులయెడ సామాన్యపు ఖయిదీలపట్లకన్న ను నెక్కుడుకఠినముగ బ్రవర్తించవలెనని, త్యాగరాయశెట్టిగారు చెప్పిన వాక్యములు, విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానసమయమున ఉదాహరింపబడెను. సత్యమూర్తిగారికి జవాబిచ్చుచు “నేను అటులనే చెప్పితిని. ఇప్పటికిని నేనటులనే పలుకుచున్నా” నని త్యాగరాయశెట్టిగారు గట్టిగవలికిరి. ఎదుటిపక్షమువారిని బాధించువిషయమున ఈపక్షమువారి యభిప్రాయము లిప్పటికిని మారలేదని, యాకుబు హుస్సేనుగారిపైనను, బులుసు సాంబమూర్తిగారిపైనను విధించిన ఆంక్షలబట్టి గ్రహింపవచ్చును. రాయపేట మ్యునిసిపలు ఎన్నికలలో, లక్ష్మణచెట్టిగారికి జరిగిన అన్యాయము మరియొక నిదర్శనము. తమిళభాషలో దేశభక్తిపూరితమగునుత్కృష్టగీతముల రచించిన భారతిగారి కీర్తనలను పాకశాలలలో బోధింపకుండ తిరునల్వేలితాలూకాబోర్డువారు నిషేధింపబడిరి. సత్యమూర్తిగారు పలికినటుల “జస్టిసుపక్షమున కొక రాజకీయకార్యక్రమముగాని, రాజకీయ విశ్వాసముగాని, రాజకీయభిప్రాయములుగాని లేవు. బ్రాహ్మణబహిష్కారముపైనను, స్వాభిమానముపైనను, యాపక్ష మాధారపడియున్నది.”

రాయపేట ఎన్నికలు

రాయపేట ఎన్నికలకు కార్యరేషను కమీషనరుగారు 25 తేదీని నిర్ణయించిరి. జస్టిసుపక్షపు అభ్యర్థి యొక్కరిపేరే ప్రచురింపబడినది. దీనిని బట్టి ప్రభుత్వమువారు క్రొత్తనామినేషనుల కవకాశము లేకుండ జేసిరని స్పష్టమగుచున్నది. మోకోర్టులో లక్ష్మణచెట్టిగారి రివిజను పిటీషను నింకను విచారింపవలసియున్నది. ఇట్టిసితిలో ఎన్నికలలో పోటీలేకుండ జేయుట, మంత్రివర్గమువారి సంకుచితభావమును దెలుపుచున్నది. వోటరు ఇచ్చును వెలిబుచ్చుట కవకాశము లేకుండ జేయుటలో, మంత్రివర్గమువారు నిరంకుశముగ బ్రవర్తించిరి. సామాన్యసితిలో మరల నామినేషనుల కవకాశమిచ్చుట ధర్మమై యుండెను. ప్రభుత్వమువారు వేరు

విధమున ఉత్తరువుచేసిన తప్ప అనుమితహాయిపు నవకాశముగ దీసికొని, రాయపేటవోటరుల యిచ్చకు విరుద్ధముగ నుత్తరువుజేయుటవలన, స్థానిక స్వపరిపాలనముపట్ల విశ్వాస మనలే తొలగిపోవక మానదు. జస్టిసుపక్షపు అభ్యర్థికి పోటీలో గెలుచుట కవకాశములేదని, తెలిసినవిషయమే. లక్ష్మణచెట్టిగారికి ఎన్నికలలో పోటీజేయుట కవకాశమిచ్చుచో, విజయము ధ్రువమే. రాయపేటవోటరు ప్రభుత్వమువారికి పంపిన అర్జీలోగూడ, తిరిగి ఎన్నికల కవకాశమియవలయునని కోరిరి. ఇట్టిసందర్భములలో ప్రజల ఎన్నికహక్కులకు భంగము కలిగించుటకన్నను, విరుద్ధమగు విషయము వేరుండదు. ఇట్టి చర్యలవలన, మంత్రివర్గమువారిపై ప్రజలకు గల ఏవగింపు వృద్ధియగుచుగాని తగ్గనేరదు. రాయపేట కక్కరలేని అభ్యర్థి ఎట్టిపోటీ లేకయే బ్రతినిధి యగుట, నామినేషనుతప్ప వేరు గాదు. వీరు వోటరుల యిచ్చను వ్యక్తపరుచుట దుర్లభము. స్థానికస్వపరిపాలనావిధానమును మలినపరచుటకు, రాయపేట పరిస్థితులు తోడ్పడగలవు. ఇట్టి దుస్థితి ఎంతవరలో దొలగిన సంతమేలు. రిజర్వుడు శాఖలో గాక, ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలోగూడ నిర్బంధములు మితిమీరుచున్నవి. రాజీనామా సంగీకరించుటలో ప్రభుత్వమువారు చేసినయాలస్యము నకుగాను, లక్ష్మణచెట్టిగారును, వోటరులను తిరగి నష్టములపాలు గావలసినచుట శోచనీయము.

స్వామి సత్యదేవుగారి సందేశము

స్వామి సత్యదేవుగారి సందేశమును, హిందూ సంఘాభిమానులెల్లరును గమనించుట యుక్తము. సత్యదేవుగారు హిందూసంఘటనో ద్యమాభిమానులు. ఈవిషయమున వీరు లజపతిరాయి గారికిగాని, పండిత మదనమోహన మాళవ్యా గారికిగాని, ఏమాత్రము తీసిపోవరు. కాని స్వతంత్రకాంగ్రెసుపక్షము నేర్పరచి, కాంగ్రెసుపక్షము నకు వ్యతిరేకముగ బనిచేసి, హిందుసంఘాభిమానుల యభిమానమును కాంగ్రెసునుండి తొలగించుటమాత్రము, సత్యదేవుగారి కేమాత్రము బనికిరాదు. కాంగ్రెసుపక్షముకంటే నేమాత్రము తగ్గింపవలదని, వీరు హిందువులను వేడుకొనుచున్నారు. భారతీయులత్యాగాతిశయమువలన కాంగ్రెసుసంస్థ ఏర్పడి పైకివచ్చెను. సత్యదేవుగారు పలికినటుల, శిక్షణయుకట్టును రాజకీయోద్యమముల కన్నిటికిని మూలాధారమైయుండును. అందుచే జాతీయతభేదములను పాటింపక కాంగ్రెసు ననుసరించుటయే భారతీయులపరమధర్మమని, సత్యదేవుగారు గావించిన హెచ్చరిక అమూల్యమయినదనుటకు సందియములేదు.

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు రేవటిదినము ఉదయమున చెన్నపురి కేతెంచెదరు. వీరిని గౌరవించుటకు తగిన ఏర్పాట్లు చేయబడినవి. తోట విందులకు కొడువలేదు. బాంబాయిలో గాంధీ మహాత్మునితో వీరు స్వయముగ ముచ్చటించుటకు వీలు గలిగెను. చెన్నపురిలో వీరు ఎవరెవరినెవలముచ్చటించురో తెలియదు. దక్షిణాఫ్రికా అని తీయ సమన్య ప్రధానముగ చెన్నరాజు బంధించిన సమన్య. మహాత్ముడు

సత్యాగ్రహమునందు, మద్రాసువాసులు పలువురు పాల్గొనియుండిరి. అట్టి తరి, చెన్నరాజధాని ప్రముఖుల యభిప్రాయములను గ్రహించుట దక్షిణాఫ్రికా రాయబారుల ముఖ్యవిధి యగుచున్నది. రెండు రోజులలో వీరు నిజస్థితి నెంతవరకు గ్రహించగలరొ డెలియకున్నది.

డండిలో జనవనారవర్తకము

వేతనములు తగ్గుట

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—డండి జనవనార కార్యాలయమున నూటికి 4 చొప్పున పనివాండ్ర వేతనములను తగ్గించుట తీర్మానించిరి.

ప్రాంతో ఇటలీ యుద్ధము

పార్మన్, సెప్టెంబరు 18:—కార్మికాలో ఇంకొక సంవత్సరము జరిగినది. పార్మన్ పక్షమువారు లేగాదున ప్రెంచి పోగయోదను ప్రెంచి పక్షమును దింపివేయుటకు తేలికని యోధుని బ్యాప్టియను నిన్న పార్మన్ ప్రతిపాదించు ఇటలీ కార్మికులు కార్యాలయమున ప్రెంచిపక్షము నెత్తుటకు ఇటలీ నాకులు రేపులో ప్రెంచిపక్షము నెగరవేయుటకు తేలికని. పోలీసువారు నేనలు అల్లదులు తేకుండ కాపాడుచున్నారు.

ఎన్నికలు కన్నరేటిపు విజయము

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—నాగ్లకంబర్లను ఎన్నికలు (కన్నరేటిపు కర్తక) గ్రాహం 8867 (లిబరలు) హోల్ట్ 6661 (కార్మిక్) మిసంబైర్ 2798

ఆగోఖానుగారు

ఇండియాలో బ్రిటిషు సినీమా ప్రదర్శనముల

కేమియు దబ్బు ఇవ్వలేదట.

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—ఇండియాలో బ్రిటిషు సినీమా ప్రదర్శనముల ఏర్పాటు తమకేమియు తెలియనే తెలియదనియు తాము ఆర్థికపహాసు మొనర్చెదనని వాగ్దత్త మీయలేదనియు ఆగోఖానుగారు చెబుచున్నారు.

మ్యూయర్ రుక్మిణి బొంబాయికి బోవుచున్న "హర్షర్ష సిటీ" యను నౌక అంటుకొనెను. కాని చల్లార్చిరి.

లజపతిరాయగారు-బ్రిటను

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—బ్రిటనులో నిజముగ వారిద్రుము లేదని ఇండియాలో కొన్ని ప్రత్యేకము వ్రాసిరి. తీరికగల లెగలవారును, ధనికులును గలిసి ఉన్నత ఆశయములతోను గొప్ప జీవితమును గడుపుచున్నారని గ్రేటుబ్రిటను యాలోకకర్తలను నమ్మిని వ్రాసిరి. ఇంతయు ఆబహుని క్రిటియాగారు సత్యపరిరాయగారిని ఆక్షేపించుచున్నారు.

బర్మాను మహారాజు

జనీవా, సెప్టెంబరు 18:—బర్మాను మహారాజుగారు కుటుంబసమీతముగ నేపథ్యకవచ్చిరి. కపర్లా మహారాజు సర్ విలీయం విస్సెంటుగార్తో మాట్లాడిరి. సంచారమైన పిదప సామ్రాజ్యసభకు లండనుకు వచ్చెదరు.

జర్మనీలో యభిప్రాయము

సెప్టెంబరు 18:—ప్రెంచిపక్షము అతిగ్రహణ ప్రారంభించి ప్రీస్టర్ బ్రియాండుగార్ల సంభాషణచే ముఖ్యము ప్రభుత్వ లిబిటియనును ఒడంబడిక కుదిరినదనే నమ్ముచున్నట్లు ప్రకటించుటకు అంతరించుననుకొనుచున్నారు. అంతరించుననుకొనుచున్నారు.

చీనావరిస్థితులు

బ్రిటిషు బహిష్కరణము నెత్తివేయుట

క్యాంటన్, సెప్టెంబరు 18:—అక్టోబరు 10 తేదీలో పుగ బ్రిటిషువారిపై సలుపనున్న బహిష్కరణ యుద్ధమును నెత్తివేసిన పని క్యాంటను విదేశాంగమంత్రి బ్రిటిషు కాన్సులు జనరలుతో రెలియవేసిరి. ఇందుల కను భక్తులను కూడనీయుటకు భోగవదార్థముల ఎగుమతి దిగుమతి పన్నులను హెచ్చు చేసెనట.

బ్రిటిషు స్వక్రిగాని ఇతర ముఖ్యవర్తకాధికారి ఇటీవల చీనావారు జట్టుకొన్న రెండు బ్రిటిషు పాగయోదను స్వాధీనము చేయుటకు సర్ అల్బ్రాంట్ సింక్లెర్ యాగ్నోక్ సేనాని ఒడంబడిక చేసికొనిరట.

తుపాను పోటుగనుండుటచే మునిగిపోయిన ఈజిప్టు నాకలు బంగారము వెదకుట ప్రస్తుత మాపుకేసిరి.

ప్రాంసు జర్మనీ

బ్రియాండు ప్రెంచుస్థల సంభాషణ

ప్రెంచి ప్రకటన హెచ్చరిక

పార్మన్, సెప్టెంబరు 18:—బ్రియాండు ప్రీస్టర్ సంభాషణలను మంచివేయని ఒప్పుకొనుచు లీపెంపు పత్రిక ఇట్లు వాకొనుచున్నది. తొందరపడరాదు. బ్రియాండుగారు రైనుప్రదేశమును భాగీచేయుటకు నిశ్చయించినపుడు జర్మనులు అది నిజమేయనియు జరిగినట్లుగ నే దలంచి ప్రాంసు ఆర్థిక పరిస్థితులందు జర్మనీ తోడ్పడునన్నంతమాత్రాన ప్రస్తుతపు పరిస్థితులను మరచిపోయిరి. అసలు రాయబారములో ప్రారంభించుటకుండు బాతీయ అంతర్జాతీయ ఆశయములను ఆక్షేపించవలెను.

శీ॥ శే॥ సామరతుగారు

లండన్, సెప్టెంబరు 19:—ఇండియా కవుస్థిలు సభ్యుడు పమరతుగారు చనిపోయిరి.

ప్రాంతోధరను నిర్ణయించుట

రైనుప్రదేశమును భాగీచేసెదరన్నందులకును పోరాట నిర్వికేసెదరన్నందునను ప్రాంసుకు రైల్వే వాటాలను జర్మను ఇచ్చెదనని ఆశయమొకనను. ఆర్థిక ఏర్పాటులు కుదిరినచో ప్రాంతోధర స్థిరపడునట.

ఈవిషయములో పాయింకేరుగారు బ్రియాండుతో ఏకీభవించెదనో లేదో చూడవలెయున్నది. అట్లనుచో ఈతొలిద రాయబారములు సాగును. లేకున్న ప్రాంసులో రాజకీయ కష్టదశ ఏర్పడును.

ప్రెంచి జర్మనుమంత్రులకు మంచి ఒడంబడిక గుదిరెనని అంగ్ల పత్రిక లనుచున్నవి:—

ప్రాంతో జర్మను ఒడంబడికను నమ్ముకముతో రైల్వే ముగ సాగనిచ్చినచో పడమటి యూరపులో కాంతి స్థిరపడును. అబ్జర్వరుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఇంత కష్టబడినందులకు వృధాగాబోలేదని పడమటి యూరపు అనుకొనవచ్చును. త్వరలోనే యూరపులో అంతటను విక్రమ కదురుచో అద్భుత బహుటకు కారణము కన్పించును. అదిలో బ్రియాండు ప్రీస్టర్ గార్ల ఆశయములు మొలకతెత్తుచున్నందులకు వారికి వందనములు. వీరి శిష్టు యూరపు వ్యవహారములో స్థిరముగయుండును.

జర్మను చేతిపట్టుల చేకమంతులను అసగా ఉత్తర దక్షిణ అమెరికా, ఆఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియా దక్షిణ సముద్రద్వీపములు, ఇండియా, చీనా, జపానుదేశములకు బోవుచున్నవి. క్రొత్త కాతాబాట్ల కొరకునున్నారు.

60000000 ల కట్టుము

హెన్రి పోట్టగారి మాతురిని పూర్వము పోలండు ప్రధానామాత్యుడుగనున్న స్క్రిజిక్విగారి కొడుకుకెచ్చి పెండ్లి చేసెనట. 60000000 పాసుల కట్టుముతో ఇచ్చెనట. ప్రపంచములో ఇంతవర కింతకట్టుము నెవరేయలేదట.

ఇటలీబాగ్గు ఇనుపగనులు దొరుకుట

రోము, సెప్టెం. 18:—పర్మ్యాస్టి పాగలో గొప్ప బాగ్గు గనులు ఇనుపగనులు దొరికినవి. 30000000 టన్నులబాగ్గు ఉత్పత్తియగు ననుచున్నారు. బ్రిటిషు సరకుల ధరకంటె ఈ రెంటి ధర చాల తక్కువగనే యుండునట.

ప్రాంతో-ఇటలీ స్నేహము

కలహకారణముల నెత్తివేయుట

పార్మన్, సెప్టెంబరు 18:—ఉభయల స్నేహమునకు అడ్డుగ నున్న కలహకారణములను తొలగించుటకును అత్యంత మైత్రితో మెలగుటకును ముసాఫీరినీగారును ప్రెంచి యాబారియు ఒప్పుకొనిరి.

జాతీయమిలిటో ప్రాతినిధ్యము

లండన్, సెప్టెంబరు 20:—మెకంజీకింగుగార్లు తెలియజేసినవి:—కనడా మహాగోడలలో నున్నది. అట్టి సమయమున సామ్రాజ్యసభకు బోగలదో లేదో తెప్పజూపను. కాని కొన్ని వారములపాటైన సభ నాపుకేసిన పోపుటకు వీలు గానవచ్చును. కొంతవర కీసమస్య దాని వంటిచే ప్రాంతీయగును సభకు పోవలెనే అత్యాచారతతో నున్నాడను కాని మంత్రులు మరల ఎన్నికలకు నిలుచుట, పరిపాలనమును సాగించుటకు సామ్యును ఓటుజేయుట మున్నగు కష్టములు ఏర్పడినవి.

ఇటీవలి జాతీయమిలిటంతులంజేసి జాతీయమిలిటో డొమినియనులకు తగిన ప్రాతినిధ్యమునిచ్చు ఏర్పాటులు జరగవచ్చును. కర్నలు అమెరికాకి డొమినియనులను చాల సానుభూతితో ప్రవర్తించు నని వాడుక.

విదేశాంగ కార్యాలయమువారు క్రొత్తగ ఉద్దేశించి సామ్రాజ్య విదేశాంగవిధానము సంగీకరించుటకు కష్టమేర్పడును దానివలన సామ్రాజ్యమునకు సమన్వితదేశాంగవిధానము నేరాలుజేయుటలో డొమినియనులు పాల్గొనుటకు వీలగును. అందుచేతనే గాబోలు జనీవాలో చాంబర్లెసుగారు డొమినియను యభ్యర్థిపదనిగూర్చి యభ్యయ మీయలేకపోయిరి.

ముసాఫీరినీగారు చావలేదు

జనీవా, సెప్టెంబరు 18:—న్యూయార్కులో సీనీగ మసాఫీరినీగారు చనిపోయిరి ప్రకటించిరి. కాని అది నిజముగాదనియు ఆయన సదేవిగనే యున్నారనియు ఇటలీపత్రికలు ప్రకటించెను.

తుపాను బీభత్సము

రెండువేలకొంపలు కూలుట

కన్యెస్ట, సెప్టెంబరు 19:—దక్షిణప్లావిడాలో ఉప్పెన వచ్చెను. ఎక్కడచూచినను నాశనమే. అంతయు నష్టమే. విద్యుత్తు క్రిడి ప ములు, విద్యుత్తు క్రి పాడైనవి. మియామి సముద్రతీరముంతయు మునిగిపోయెను. నగరముగూ చాల అడుగులు నీటిలో మునిగిపోయెను. 75 గరు చనిపోయిరి. 2000 భవనములు నాశనమైనవి.

రోడ్లు శివములతో నిండుట

కన్యెస్ట, సెప్టెంబరు 20:—87 గరు చనిపోయిరట. వందల కొలది క్షుతిగాత్తులైరి. 100,000,000 డోలరులు నష్టముగల్గెను. పాడైన ప్రదేశములకు సహాయమును గొంపోవు క్షణమే. మియామి సముద్రతీరమున 150 మంది చనిపోయినట్లు స్థానిక వార్తాపత్రిక అంచనావేయుచున్నది.

మూరురేపులలో వందలకొలది మునిగిపోయిననున్నారు. ఈ ప్రదేశము నీటిమయమై యున్నదట.

క్లివిస్ట్ మూరురేపులో 140 మంది చనిపోయిరట. రెండుపట్టణములు శిథిలములై పోయినవి. ఈరెండు పట్టణముల మధ్య నన్నరోడ్డు శివములతో నిండియున్నదట.

500 చనిపోవుట

వెస్టపాలీని, సెప్టెంబరు 20:—ఉప్పెనచే 500 మంది చనిపోయిరట. 75000000 నుండి 100,000,000 డోలరుల నష్టము గల్గెనట.

85000 మందికి నిలువనీడలేకున్నదట. 1800 మంది క్షుతిగాత్తులైరట. 550 మంది చనిపోయిరట. ఇందులో 40 స్త్రీలు పిల్లలు మునిగిపోయిరి. ఒక్క ప్లావిడాలోనే 250 మంది చనిపోయిరట. పట్టణమంతయు నాశనమై డి.

అమెరికను రెడ్క్రాస్ సంఘమువారు అన్ని ఉపచారములను జేయుచున్నారు. ప్లావిడా పడమటితీరమున ప్రాంతస్థము లేకున్నను పంటలు పాడైనవి. మొత్తముమీద వెస్టిండిసులో తుపానుచే 1215 మంది చనిపోయిరట. వేలకొలది నిలువనీడలేకున్నారు. వేలకొలది క్షుతిగాతులైరి.

(C. 74)

ప్రపంచానుభవము

మహాత్ముని విడుదలను తెలిపిన దైవజ్ఞుడు

కార్పొరేషన్ ఎన్నిక

ఆశ్చర్యముగను, నిశ్చయముగను జరిగినది

8-9-26 కేసీని ఎస్. కణ్ణప్పముదలియార్ బహదూర్ రాజుగారి వారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు. మనము 2 కేసీ మూడు రోజులకు పూర్వము స్వరాజ్యపత్రికలో, స్వరాజ్యకక్షియొక్క భవిష్యత్తుపై శిరీశక్రింద తాము వ్రాసినపంక్తు లన్ని జరిగినవి. శ్రీమత సత్యమూర్తిగారు జమనుంటుంటే గాక వరక స్వరాజ్యకక్షికుండును జయ మందునని వ్రాసియుంటిరి. అతిని యాశ్చర్యపడుకల్లు జరిగినది. ఇంతటి ప్రజలంబు తమ జ్యోతి మయంగూర్చి చాలసంకస మందిరి.

జాతకము

మీ జాతక చక్రముగాని, కేసీ జననకాల వివరముగాని, చెండు లేనివారు బాబు వ్రాయుకేసీనుగాని మాత్ర వ్రాయవలయును. ఒక సంవత్సరము, నెలవారీగా నామాలాగ్రముగా ఫలము వ్రాయుటకు రు. 2-0-0 పం. 5-టికి రు. 7-8-0

ఆరూఢము

భవిష్యత్తును గురించిన, ధర్మవ్యాయంబుల ప్రశ్నలు 5-టికి రు. 1-0-0, ప్రైవేట్ 1-టికి అ. 0-4-0 రు. పి. చార్జి వేరూ. నివరములకు క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుడు:—

అత్యద్భుతము - సద్యోవిజయము ధరింపుడు

జయవళికరణిరక్ష

అపూర్వముగనునోషధితో నీరక్ష తయారుచేయబడెను. దీనిని ధరించినచో సకలాభీష్టములును నెరవేరును. కోరికలు సిద్ధించును, అధికారుల అనుగ్రహ విశ్వాసములు లభించును, వ్యాపారమున లాభము వచ్చును, ఉద్యోగము చేకూరును, పరీక్షలో జయముకలుగును, వేయేల ప్రతివిషయమును సఫలమగును భగవదనుగ్రహము కలుగును విశాచ

పీడలు, చేతబడులు మున్నగునవి గూడతొలగును. విక్షలకు గ్రహపిశా బాధలవలన కలుగు బాధలన్నియును గూడ తొలగును నవగ్రహము లలో శని మొదలగు ఏగ్రహమైన అనుకూలముగా లేనపుడు దానివలన బాధకలుగ కుండుటకును పుణ్య కరములగు నన్ని కోరికలును నెరవేరుటకును ప్రత్యేక రక్షలుగూడ తయారు చేయబడును.

ఒక రక్ష వెల 2 రూపాయలు

పది రక్షలు 15 రూపాయలు

ప్రత్యేక రక్ష వెల 50 రూపాయలు

టపా శిర్పు ప్రత్యేకము

వి. కే. శతగోపాచార్యులు

హనుమదుపాసీ - జ్యోతిష్కుడు

తిరుత్తని - చిత్తూరు జిల్లా చెన్నపురి రాజధాని

స్వదేశమిత్రన్

ఒక ప్రసిద్ధమైన తమిళ దినపత్రిక. మద్రాసు ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. సవనాగరికా ప్రపంచము మాన జ్యోతిశాస్త్రములు మొదలైనవి ఆ బద్ధము లని ఖండించుచున్నది. ప్రస్తుతము ప్రకటింపబడుచున్న జ్యోతిష సంబంధము మొదలగు అనేక ప్రకటనలు సంపాదనకొర కేర్పడినవే

అయ్య!

తమచే సరిగ వ్రాయబడిన నాయొక్క సంవత్సర ఫలితములను చూచికొని నేను తృప్తుడనైతిని. మీసామర్థ్యము చాల ప్రశంసనీయము. మీరు యిందు జరుగబోవు పనులను గురించి చెప్పినప్పుడు నాకు చాల ఆశ్చర్యముకలిగినది. తమరుచెప్ప ఫలితములు ప్రొఫెసర్ రాకునోయ్, పోస్టర్ జారాగార్లును. మున్నగు యూరోపియన్ జో

గాని వేరుగాదు. అయితే వి. కే. శతగోపాచారిగారు మహాత్మాగాంధీ గారి విడుదలను గూర్చి వ్రాసిన జ్యోతిషమునుచూచి మేము అత్యశ్చర్యము నొందతిమి. ఇదియుగాక అతనికి యీజ్యోతిష విద్యయందున్న ఆసమానప్రతిభకు మరము అనేకములగు వందనములు నర్పింపవలెను.

శ్మయలు చెప్పవాటికన్నను మిక్కిలి తృప్తికరముగానున్నవి ఈ శాస్త్రమునందు మీ కు భగవదనుగ్రహము చే అసమాన పాండిత్యము కలిగినది. భవిష్యత్తును గురించి చెప్ప ఫలములు చాల బాగుగా నిదర్శనమగునుగానప్రజల కందరికిని మీయందెల్లప్పుడు అధిక గౌరవముండక తప్పదు మీరు భవవత్సరూపులు, మీ కిచ్చుటకెట్టి బహుమానమైనను అత్యల్పమే యగును.

ఇట్లు తమ భక్తుడు

బహుశ్రీ శ్రీనివాస భాగవతస్వామి

82 తూర్పు రాజావిడి పెదకాంచీ పురం 21 నవంబరు 23

2598

తంజివిలాసము:—

వి. కే. శతగోపాచార్యులు

అంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తని, చిత్తూరుజిల్లా.

ప్రొఫెసర్

కు లన్నిటియ

ద్వితీయ శ్రీ ఆక్రమమాన్ తిరుత్తని.

పరయిర్కెండు

పవనూరు

అఖిలభారత మహామద్యము

హెడ్డాజి కాన్ఫరెన్సు

సన్మానసంఘసమావేశము

బొంబాయి పెరిపుకాన్ఫరెన్సు అవ్యక్తులుగ నెన్నుకొనబడిరి

లక్నో, సెప్టెంబరు 21:—రాజ్ పు అఖిలభారత మహామద్యము హెడ్డాజి కాన్ఫరెన్సు సన్మానసంఘము తొందరగా జరిగించుచున్నది. దేశీయములు, ప్రాంతీయములు విస్తారముగా కాన్ఫరెన్సునకు వచ్చెడిది.

సన్మానసంఘము భవనమున ఆదివారమున జరిగిన సమావేశమున వివిధ ప్రశ్నలకు విచిత్రములు చేర్చబడి యందు దేశీయులకు వసతులు యేర్పరచుటలోను నిధిని ప్రోగు చేయుటలోను జాపబడిన కృషి ఫలము వెలిగించెను.

22-న లేదిన సన్మానసంఘ కమిటీయందు సభ్యులుగ జేర్చుకొనుట చాలించి ఒక డిప్యూటీమను యేర్పక వాగ్దానములు జేసినవారివద్దనుండి ధనము వసూలు జేయుటకు నిశ్చయింపబడెను. ఆహ్వానింపబడిన అతిథులకే భోజనవసతి సౌకర్యములు యేర్పాటుజేయబడెననియు యితరులు వారి కనుకూలమును యేర్పాటు జేసికొనవలయుననియు నొక ప్రకటన చేయబడెను. దేశీయుల శిబిరమువద్ద విచారణకర్తవద్దనుండిగాని సన్మానసంఘ కార్యాలయమువద్దనుండిగాని దేశీయులు టిక్కెట్టులు దీసికొనవలయుననిగూడ ప్రకటించబడెను. సన్మానసంఘ కార్యాలయముకే సర్ బాధ్యులందరి దేశీయుల శిబిరము వద్దను మార్చబడెను. కేంద్రములోనికి వచ్చుటకు యీ టిక్కెట్టు మిక్కిలి ఆవశ్యకము. వారాపత్రికలు గూడ ముందుగా దుర్భాషలుజేసి టిక్కెట్టులు బయ్యెను. హిందూ క్రైస్తవ సంఘము ప్రసాదించుట కొన్ని కాలిమెంటరీ టిక్కెట్టులు బంప సన్మానసంఘము నిశ్చయించెను.

అఖిలభారత మహామద్యము హెడ్డాజి కాన్ఫరెన్సు అవ్యక్తజ్ఞతవది వహింప బొంబాయి పెరిపుకాన్ఫరెన్సు భాగ్యలాగున ఎన్నుకొనబడిరి. 21 వ లేదిన సాయంత్రమునకు వారు లక్నోనుగల్గిరమునకు బయలుదేరిరి.

మహామద్య గోరి అపవిత్రము

చేయబడెనను వదలి

జాఫరాబాదుగారి తండ్రి

ఇబినుసాదు ప్రత్యుత్తరము

లాహోరు, సెప్టెంబరు 21:— ఇలాఫత్తు కమిటీ ఆధ్యక్షులును, "జమిందారు" పత్రికా సంపాదకులగు జాఫరాబాదుగారి కుమారుడు దిగవ ప్రకటించిన తండ్రి నిరీక్షల యిబినుసాదునకంపెను:—

"ప్రవక్త గోరిపైగల పచ్చనిగుమ్మటమును విగ్రహమునకు జేయుటకు మీరు తలచుచున్నట్లు పలుకుబడిగల పూర్వాచారపరాయణులు ప్రచండప్రచారము సల్పుచున్నారు. తుంటరులు నోరు మూయుటకు ప్రవక్త గోరి, గోరిపై గుమ్మటమువిషయమై తెల్పు సంగతులు అసత్యములని స్పష్టముగ తెలుపవలయును. కాబట్టి మీసంతకముపై తక్షణమే ప్రకటన జేయవలయును".

యిబినుసాదు ప్రత్యుత్తరము

నల్లను యిబినుసాదు వారివద్దనుండి దిగవ ప్రకటించబడిన ప్రత్యుత్తరము నేను జాఫరాబాదుగారికి పంపెను.

"పచ్చ గుమ్మటము గురించి వ్యాపించబడిన నవతంత్రము అసత్యములు, నిరాధారములు. పచ్చగుమ్మటము కాజానుటకు నాప్రాణము, నాప్రియము గు విడ్డూర ఆర్పించెదను. నానాలములందు రక్తము ప్రవహించు నంతవరకును, నామౌన ఊపిరి గలిగినంతవరకు పచ్చగుమ్మటమున కెట్టి అపాయమును సంభవించనీయును. అదేతరుల పవిత్రులగోరిలకు భంగము గలుగనియును. గోరిల గౌరవముగ గాపాడి సంరక్షించెదను. మహమ్మదుగారిని, ఇతర గోరిలను నిరపాయముగ సంరక్షించుట మాకర్తవ్యములలో ప్రధాన మైనదని భగవంతునియెదుట ప్రమాణమునుజేయుచున్నాను. తుంటరులమాట లసత్యములని స్పష్టముగ ఎల్లరును తెలియజేయవలయును."

రబీరుల్ కరీం టిటిని వారి కర్పింపబడెననియు, విదేశ ప్రభుత్వములలో యిబినుసాదు రాయబారములు నడుపలేదనియు,

మీ విడ్డూరుక రాజగును!

రాజ్యము మీ ఆహారముచే అతనిని పోషింపును. గ్లాక్సో ఆహారము లన్నిటికిని రాజమాత్రమే గాక, రాజులకుగూడ ఆహారమునున్నది. ఐదు రాజభవనములందు రాచవిడ్డూరు ఇది పోషించుచున్నది.

మీ విడ్డూరు కావలసిన ఆహారము ఇషయమే పరీక్షించ నవసరము లేదు. గ్లాక్సోయందు ఇండియా దేశపు ప్రత్యేక కాలసిన మిగడగలదు.

మీదై వ్యాజం

THE VIT AMIN MILK FOOD.

అల్ క్రెడె యంగు అందు కో., లిమిటెడ్, (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.

4

తెలంగాణపేట నెం. 40 మద్రాసు.

నడుపవలయుట లేదనియు, హెడ్డాజి స్వేచ్ఛాభంగము గలగు జేయుట కట్టిసంఘుల నుల్లూను విదేశ ప్రభుత్వముతో నేయజాలదనియు ప్రకటించి, యిటీవల వ్యాపింపజేయబడుచున్న వస్తువులు నిరాధారములైన నని ప్రకటించగోరుచు యిబినుసాదుగారు వారి బొంబాయి యేజెంటు ఆఫ్ ఫజాల్ గాకి తంజినపిరి.

(ఆ.ప్రె.)

త్రాగుడు శాఖామంత్రుల సిన్హా

కాన్ఫరెన్సు

సర్ బేసిలు బ్రేకెట్టుగారి సూచనలు

సిన్హా, సెప్టెంబరు 21:—1925 సంవత్సరములో జేసిన వాలో గావించబడిన ఒకవంజికను యిండియా దొరతనము ఆంగీకరించుటచే, తమ్ములమున నల్లమందు మొదలగు ప్రమాదకరముల మందుల వ్యయము దేశమందు తగ్గింప యజావాసీగా చర్చించుటకు సమావేశమైన త్రాగుడుశాఖా మంత్రులు, త్రాగుడు శాఖ కమిషనరుల కాన్ఫరెన్సు సర్ బేసిల్ బ్రేకెట్టుగారి ప్రసంగముతో సేద ప్రారంభమయ్యెను. సర్దారు జోగింద్రసింగు, సర్ ఎ. పి. పాత్రో మరొకరులు కాన్ఫరెన్సునకు వచ్చి, కేంద్ర రివిన్యూబోర్డు సీనియరు సభ్యులు ఎ. ఆర్. ఎల్. టాటెన్ హామగారు అధ్యక్షత వహించెను. కాన్ఫరెన్సు వాగ్దానములు జరుగవచ్చును. దేశమందు వ్యయమున నల్లమందుపై వచ్చు ఆదాయము గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు తగవు సంభవించవచ్చునని సర్ బేసిల్ గారు నూచించిరి. సారాయిపై వసూలు చేయబడుచున్న నుంకము కేంద్ర దొరతనమునకు జెందినదిగాన, విదేశ సారాయిపై వసూలుచేయబడు పన్ను కేంద్ర ప్రభుత్వమున కిచ్చి చేయవలయునని, నూచింపబడెను. ఈనూచన విషయమై యిండియా దొరతనము తుది నిశ్చయమును ప్రచురింపవలయునని యింకయును కాన్ఫరెన్సు కార్యక్రమాంశములందు జేర్పలేదు.

విదేశ సారాయి దిగుమతి గురించిన అధికారము విషయమై కాన్ఫరెన్సు చర్చింపవచ్చును. దిగుమతి యగు విదేశపు సారాయి భారతదేశమున తయారగుచున్న విదేశపు సారాయిలపై నుంకముపెచ్చించి, సర్వరష్ట్రములందు క్రయవారులకు ఇచ్చి

రేటు చొప్పున సారాయి అమ్ముటకు అవకాశముల నిచ్చుట, వాళగ అమ్ముటకు విదేశపు సారాయిపై శిస్తు విధించుట మొదలగు అంశములు చర్చింపబడును. దేశమందు నల్లమందు వ్యయము తగ్గింప అభివృద్ధికి తోడ్పడు నూచనలతో గల యిండియా కార్యదర్శి పంపిన డిస్పాచ్ కాన్ఫరెన్సునకు సరఫరా చేయబడును. తయారు చేయబడిన సమాధానము, కొకేడుమందుల దిగుమతిపై అధికారము గురించి కాన్ఫరెన్సు చర్చింపవచ్చును.

కాన్ఫరెన్సునందు జరుగుచున్న చర్చలవలన బ్రిటిషుయిండియానుండి యితర దేశములకు ఎగుమతి మగుచున్న యింకములను తగ్గించుటకు ఒక తగినవిధానము కనుగొనబడునని ఎంచవచ్చును.

ఈకాన్ఫరెన్సుతరువాత రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల కాన్ఫరెన్సు జరుగవచ్చును. ఆకాన్ఫరెన్సునందు యిండియా దొరతనము పాల్గొనదు. వ్యయమునుబట్టి త్రాగుడుపన్ను విధించుటకు సామాన్యసూత్రము లీకాన్ఫరెన్సులో చర్చింపబడును. (ఆ.ప్రె.)

ఒక ఘోరమరణము

హైదరాబాదుసింధు సెప్టెంబరు 20-ఒక భాగ్యవంతునకు మూడు పెండ్లయిననాడే హైదరాబాదుమూడు మైళ్లదూరముందున్న టాండో హైదరాబాదు నివాసముకు వక్రీలుగా నున్న తనసోదరునితో హైదరాబాదున నివసించుచు శనివారమునాటి రాత్రి భుజించి పికాయవెల్లి తిరిగిరా లేదు. నిన్న ఉదయమువరకును ఏమియు తెలియలేదు. కాని పోలీసువారు హైదరాబాదునకు మూడు మైళ్లదూరములో రైలు లైనుమీద కింమును గాంచిరి. సాయంకాలమువరకు శనము గుర్తించబడిన యువముచేయబడెను. దుస్తులవలన వారిబంధువులు గుర్తించి ఏడియోమోషము జరిగియుండునని తలచిరి.

శివపరీక్ష గావించిన వైద్యుడు రైలుక్రిందపడి యుండ నోపుననియు గాయములవలన ఎవరో మోసగించియుండుననియు తెలిపిరి.

సింధురాష్ట్రమున దిట్టిని ఈ సంవత్సరము చాలా హత్యలు జరుగుచున్నవి. ఆ.ప్రె.

జబల్పూరు, సెప్టెంబరు 21:—రేపు 22 వ లేదినడిం జబల్పూరును కాట్నీలమధ్య 8 అప్ప మైళ్ల కందిచ్చునట్లు ఒకరైలు జబల్పూరునుండి 18/3 గంటలకు బయలుదేరి 19/35 గంటలకు కాట్నీ చేరి అక్కడనుండి 15/15 గంటలకు బయలుదేరి 16/15 గంటలకు జబల్పూరును చేరును." అని తండ్రి వార్త వచ్చినది. (ఆ.ప్రె.)

శ్రీరామతీర్థస్వామిలవారి వేదాంతోపదేశములు

సత్సంగత్వముచేసి, మోహమార్దుడై నిశ్చలత్వమును కలపించి, జీవన్ముక్తిని బహుముఖ మనపురి ముఖ్యధర్మము. సత్సంగత్వముచేరి సంసారమును త్యజించుట, మోహమార్దుడగుటకు ప్రపంచమునకు తనకును గల సంబంధమును మరచిపోవుట, నిశ్చలత్వముకొరకు అవలంబించుట అనాదిమండి మనయాచారమై యున్నది. మనస్సు ప్రధానావయవము గ్రహింప సంకలము మనమిట్టి పనులను చేయుచుండుము. మనమిట్లు చేయునంతకాలము, ముక్కుముసికొని అరణ్యవాసముజేయు మహర్షిని పైతము బెబ్బలి తినివేయును. సర్వసౌఖ్యముల ననుభవించు రాజాధిరాజును పైతము సామాన్యజ్వరము పీడించును. కావున యెప్పుడో, యెక్కడనో, యెవరితోనో, యేదోచేయు వలెనని కాలయాపనజేయుక నెండునే కార్యదీక్ష నలంబించిన, చేయబూనిన పనులన్నియు నెరవేరును. కావలసినవి ఆత్మనిశ్చయము, ఆత్మశక్తి ప్రయోగము, ఉత్సాహము. భవంతులెలల విరోధార్థము సృష్టింపబడినది ప్రపంచము. కావున ప్రపంచముం తయును భగవత్కృత్యలతో నిండియున్నది. లోకమంతయును ఒకే సమోహాలలోనున్నవి, విరోధము కలుగుటెట్లు? విరోధములేని యెడల భగవద్దేశ్యమునకు భంగము గలుగును. ప్రేమయును శ్రద్ధయును కొలకెగాగల యాభిన్నతత్వములతో నిండియున్న మల నొకదాని భగవత్సహితును గ్రహించుటకు మనకొనగలము.

నాడు. మనమట్లు భగవత్పదార్థము భిన్నరూపములను దాల్చి యున్నది. కొంతభిన్నరూపమును దాల్చినది. కొంతవృక్షరూపమును దాల్చినది. కొంత మృగరూపమును, మరికొంత మనుష్యరూపమును దాల్చినది. అన్నిటియందును భగవద్వ్యక్తినింజేయున్నది. కాని మనపుడు ప్రజ్ఞాస్వరూపియై, సర్వవిధముల భగవత్కృతా ప్రచారమున కనుగుణ అవయవసౌష్ఠ్యమును గలవాడగుటవలన, వానిని నేమిచుచుండున, భగవంతుని నేమిచుటయే. వేదకాలములోవలె యజ్ఞములు చేసి స్వర్గమునకుచేరుడ. ఉపనిషత్కాలములో వలె జేవాంతవాక్యమనవచ్చుచే యీశ్వర సాక్షాత్కారమును జూచుదు. మహాభారతకాలములోవలె, భక్తిజ్ఞానకర్మ యోగమార్గముల నలంబించి, యుత్తములోకములకు చేరుదు. బుద్ధకాలములోవలె జ్ఞాతికమార్గము నలంబించి బుద్ధత్వమునొందుదు. పురాణకాలములోవలె బ్రాహ్మచారబద్ధులై జీవయాత్ర ముగించుదు. ఎట్లుచేసినను శ్రేష్ఠగలవారు ముఖ్యముగ గమనింపవలసినవారు మానవులు. మానవసోపరత్వము నెఱుంగని స్వర్గలోకనివాస మెల్లన. మానవసమత్వమును బోధించి యీశ్వరసాక్షాత్కారము నాకననధర్మము. ఆత్మగౌరవమును వృద్ధి జూపించిని యోగములు రోగనానములు. పరోపకార మెరుగని బుద్ధత్వము సర్వసీమము. మానవునియొద్ద హాసమును కలుగజేయు యాచారములు బహిష్కరణీయములు. ఎట్టిమార్గము నవలంబించినను, అన్యోన్యప్రేమ ముఖ్యస్థానము నలంకరింపవలసి యున్నది.

భారతీయులకు వేదమునకు వేదము కలదు. కలరా వేదము మొదలగు అంటువ్యాధులకుమాడ మారెన్ను మొదలగు అదిసాన వేదముగలదు. ఆ వేదములతో సంభాషింపగలవారు, “జీవిత లారా, కనికరములేకుండా మీరిట్లు ప్రజలమధ్య తాండవమాడును, మార్గకొలిపి జనులను మీసాట్టన తెచ్చుకొనుచున్నారే” యని అడిగినవారు “అయ్యో, మా పెద్దలందరు కనికరశూన్యులై యిట్లే తాండవమాడి యున్నందువలన మేమును అట్లే చేయుచున్నాము.” అని జవాబుచెప్పెదరు. మనదేశమందు ప్రచారములోనున్న భగవత్సృజలు, వీరపూజలు, ఆచారములు, కర్మములు మొదలైనవి పైతము చేసల మలవాట్లుపై నాధారపడి యున్నవి. అనేకులు స్వాతంత్ర్యబుద్ధితో ప్రసరించుటలేదు. స్వాతంత్ర్యబుద్ధి ఆత్మనిశ్చయము గలిగియుండవలె, మనదేశమందు వ్యాపించియున్న భక్తిసాంప్రదాయములు మొదలైనవి మనలను రాజాధిరాజులకన్న నెక్కువవారిగా జేసియుండెడివి. ఆచారములు మొదలైనవి మనస్వాతంత్ర్యమును నశింపజేసి, మనలను స్థల కలరా వ్యాధులవలె నశింపజేయుచున్నవి. భక్తిగలిగి యుండుట, బానిసత్వము ననుభవించుట, విరోధములుగదా? గురువు సాక్షాత్కారబ్రహ్మచర్యము వలె హిందువులమధ్యము. బ్రహ్మచర్యము తెలియచేయునది విద్య విద్యనభ్యసనవాడుగుదువు. కావున గురువు విద్యాసహాయమువలన భగవంతుని చేరినవాడై యుండవలెను. లేక భగవంతునిచేరుటకు సాధనమైనను జేయుచుండవలెను. బ్రహ్మచర్యము నెఱిగిన గురువు నిజముగా బ్రహ్మచర్యరూపి. గురువులు అనగా భగవత్తత్వమును బోధింపగలవారు లోకములో చాలకుండగలరు. ప్రేమచే తగ్గి మనకు మొనరించునగుచున్నది. త్యాగముచే తిండి మలము చెంపనగురువగుచున్నాడు. విద్యాబుద్ధులకు గరజి జ్ఞానోపదేశము నొనరించిన గురువు మోక్షదాత. సాంప్రదాయపరముగా మన మనేకమంది మహర్షులను గురువులవలె భావింపవలసియున్నది. మనకాతియందున్నవింపిన మహావీరులు, స్వాతంత్ర్యగురులు, దేశభక్తులు, భగవద్భక్తులు మొదలైనవారు మనకుగురువులు. మన మట్టుప్రక్కల వ్యాపించియున్న ప్రకృతి మనగురుస్థానము నలంకరింపవలసియున్నది. గురువుల సంపదించి విషయవిధేయతలతో నేమింపవలెనన్న, వారియొద్దనుండి మనము గ్రహించిన పరిజ్ఞానమునకు మనము కృతజ్ఞులమై యుండుటయేగదా?

అప్పటమైన ఉన్ని వస్త్రములను ధరించి

వైద్యుల ఖర్చును తగ్గించుకొనుడు!

లాలింలిలో
తయారగు వాటిలో
ఈ దీనిన తెలుపబడినది
కూడ చేరును.
లాహీలు (లేక చర్మములు)
బ్రాంకెట్లు
ట్రీజు
స్టానలులు
గార్మెంట్లు
బాలకావళ్యాంబులు
మస్తకములు
స్ట్రాపులు
మేజోర్లు
మొదలగునవి-

లాలింలి వస్త్రములన్నియు అప్పటమైన ఉన్నితో
తయారుచేయబడినవి పూర్తివినిపించును.
మరియు ధరించునట్టి వారిని చలించుకొనదును.
అవి దీర్ఘకాలమువరకు, తృప్తికరముగా ఉపయోగ
పడును.
మీకుగాను హిందూదేశమునందు హిందూదేశీయులచే
తయారుచేయబడుచున్నవి.
నయముగా దిగుమతిచేయబడుచున్న ఉన్ని
ఉడుపులనుచూచి మోసపోకుడు,
అని ఉన్నివలె అగలబడును అయితే తక్కువ రకము
మాలును చేర్చి నేయబడును. లాలింలి ఉడుపులె మీకు
ఉష్ణము నివ్వదు, బాగుగా ఉపయోగించును.

ఎప్పుడును లాలింలినే వాడుటకు వట్టుపట్టుడు. మీరు చెల్లించునట్టి వైకమునకు పూచీనిచ్చుచేరు.

లాలింలి ఏజెన్సీ
బెంగుళూరు సిటీ-
చిక్ పేట.

ఈ వస్త్రము ప్రాచీన ధర్మ సత్తిక కాచిలలో పంపబడును.
THE CAWNPORE WOOLLEN
MILLS COMPANY,
(BRANCH OF THE BRITISH INDIA
CORPORATION Ltd.)
Post Box No 5, Cawnpore

విద్యార్థులు కావలెను 932
మొదలగుకారులను నడపుటకు, అంగీకృత సంబంధించిన
మెకానికలు పూర్తిగా నేర్చుకొనటకు విద్యార్థుల కావలెను.
832 ప్రాప్యకృతు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.
Principal
SKI RAM MOTOR SCHOOL
(Recognised by the Govt.)
The Best Equipped Motor School
Walajah Road
Tel. 3444 Madras

అనుభవ యూనాని
జాతక ఫలములు
ఫలములు అన్భుతము!—స్థాపితము
1920 సం॥రం॥ ఆత్మశ్చేష్టకరము!!
ఇదిగదా! తామునేకమంది పండితులతో ముఖస్తా
స్థాపించియుండురు. కాని మమ్ములను మీరేల సరిక్షించి నిజా
నిజములు గుర్తించరాదు? బాతకముగాని, జన్మవత్త్రముగాని
అవసరములేదు. మీతండ్రిగారు తల్లిగారు, మీగారు, విశిష్టి
ఆశ్వరములతో వ్రాసి అంపిన మాత్రమున తమభాషము, స్వభా
వము, ధనము, పోదర, సోదరి, వృద్ధి, మాతృ పితృ భావములు
విద్య, భూమి, వాహనము, సంతానము, శత్రుగోగ, ఋణములు,
కళత్రము, ఆయుర్భావము భాగ్యము, ఉద్యోగము, లాభో
లాభములు, ఆగతము, అనాగతములు, మొదలుగాగల విశేష
శములతో 30 ఫలములు, బహు నిదర్శనములుగా వ్రాసి రు
2-0-0 లకు పి. పి. గా అంపబడును. నెలవారీగా వక సం
త్వర ఫలము వ్రాయుటకు రు 1-0-0 లు. బాల్యము మొదలు
జీవాంతమువరకు ప్రతి నెలవారీగా వ్రాయుటకుగాను చార్జి
రు 2-0-0 లు. ఆరామములు గృహములు, నిర్మించుటలోనుం
పదగు ప్రదేశములయందు, యేయేదప్పువులు, యేయేదికల
యందు యెంతలోతుగానున్నదో వ్రాయుటకున్నా వాటికల్ల
వచ్చిన కీడు మేలులు తెలుపుటకు చార్జి రు 2-0-0 లు. మీ
యిష్టమువచ్చిన 12 ప్రశ్నలను సరియైన వుత్తరము లిచ్చుటకు
రు 2-0-0 లు మాకు ప్రకటనలకు మానము గ్రహింపబడునక
వక్కసారి మా ఫలములు పరీక్షింపును. సరియైన దజావులేనినో
సామ్మి నాపకుచేయబడును. 8072
యూనాని జ్యోతిషాలయం-గోపాలపురం
కాత్తపేట పోస్టు-గోదావరి జిల్లా,

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 21:—నా విప్లవ సామ్రాజ్య
 గారు బంగ్లాదేశ్ ను పత్రికపై ఒక వ్యాసము ప్రచురించినందులకు
 50 కేసీల వరకు వద్దనుదాదా దెచ్చినకేసు నేను కోర్టువా
 యొకరును రాజేను. పత్రిక సామ్రాజ్యగారికి తమపని నెప్ప
 చే కేసు ఉపసంహరింపజేయబడును. (అ. వె.)

డా॥ సూర్యదేవర సంజీవరాయణం.

నూతన దేవస్థానపు బిల్లు

మన హైందవ దేవస్థానములనుండి ప్రతిసంవత్సరము వచ్చుచున్న లక్షలకొలది వరుంబడిని సంరక్షించి దానిని సరిగా పరిపాలనగా చేయుటకు గవర్నరు మెంటువారు 1817 వ సంవత్సరమునుండియు వాని మేనేజ్మెంటు తమకైందనే యుండుట కొని, 1863 వ సంవత్సరములో యీ దేవస్థానముల నన్నిటిని వాని మేనేజ్మెంటుగాని జిల్లా తాలూకా కమిటీలనుగాని స్వాధీన పరచి వాని పరిపాలన విషయమై ఒక చట్టమును యిండియా దేశమున కంతకును వర్తింపజేయు ప్యాక్టు చేసిరి. అప్పటికి స్వల్ప ఆయనా వచ్చుచున్న దేవాలయములకు అప్పటి అర్చకులే తత్కాలపు మేనేజ్మెంటుగా యేర్పడిరి. కాని క్రమక్రమముగా దేవాలయముల వృద్ధి యొన కొలది యీ మేనేజర్లు దానినంతయు తామే తమవని చేసికొనుచుండుచేత ఉత్సాహములు మొదలగునవి లేకపోవుటచే గాక వారి కుటుంబములు స్వామి వారి యీనామలను పంపిణీలు చేసికొనుటచేత అవి చిన్న చిన్న ప్రక్కలై తునకు నిత్యపూజయింపజేయుచు గాక జరుగక దేవాలయములకు మరమ్మత్తులులేక నానాటికి శిథిలము కాజొచ్చి నవి. ప్రజలు 1868 వ సం॥ నెం 20 రు ఆక్టు కిందను పరిహారములను బడయవలెనన్న ఆమితసామ్య ఖర్చుచేసికొని కొద్దిల కేకలని నచ్చెను. ఈకారణముచేత యొక్కడనోతప్ప సాధారణముగా యీ దేవాలయములనుగూర్చి గ్రామములు యెట్టి జోక్యమును కలుగజేసికొన్నారో కాదు.

మర రాజధానికై నను పేరుగ నొకచట్టమును యేర్పరచ వలెనని మన నాయకులు యిదివరకు మాడునాలుగు సార్లు ప్రయత్నించిరి కాని వారి కోరికలు కొనసాగలేదు. ఈ కు యీ దేవాలయపు సామ్య తినుదగుట చుట్టూమైనపుడు, మన ప్రస్తుత మంత్రివర్గమువారు ఆ 1925 సం॥ నెం 1 రు ఆక్టును ప్యాక్టుచేయించగలిగిరి. ప్రజాసామాన్య మెల్లప్పుడును యీ దేవాలయముల మేనేజ్మెంటు విషయమై తూర్పింభావము వహించుట స్వభావసిద్ధమగుటచేత వానిలోనుండియే యెన్నుకొనబడు మొదలగునవి కమిటీల నేర్పాటుచేసి యీ కమిటీలన్నియు ఒకేవిధమైన నిబంధనల వీర్యరహితములు, పిసిపెని ఒక బోర్డు నియమించిరి. గొప్ప దేవాలయములను మతములను బోర్డువారి క్రిందనే పరిపాలింపబడునట్లు చేసిరి. ఈచట్టములో కొన్ని లోపములున్నను వానిని క్రమేణా సవరించవచ్చునగాని యీచట్టముయొక్క యావశ్యకతనుగూర్చి యెట్టి భేదాభిప్రాయము నుండకూడదు. పూర్వము బ్రిటిషుగవర్నరు మెంటువారి కున్న మేనేజ్మెంటు హక్కులనే యిప్పుడు ప్రజల కమిటీల కీయ బడి యొకమిటిలో యెట్టి లోపములు చేసినను, వెనుకటి ఆక్టు లోవలెనే యిప్పుడు బోర్డులలో దావాలు జేసికొనవచ్చును. ఈ ప్రస్తుత ఆక్టునుబట్టి ప్రజలందరితరపునను మన దేవాలయముల మీదను మతములూడను బోర్డువారును, కమిటీవారును నిరంతరము పై తనిఖీ చేయుచుండును.

సదరు 1925 సం॥ నెం 1 రు ఆక్టు పార్లమెంటువారు తమ గవర్నరు మెంటు ఆఫ్ యిండియా ఆక్టు కింద నేర్పరచిన విధానమునకు వ్యతిరేకముగ ప్యాక్టుకాబడినది గనుక ఆచట్టము అకాస్త్రియమని డిక్టేరు చేయించుటకు తీరుపతి మహాత్ముగారు మొదలగువారు హైకోర్టులో నుమారు పదిదావాలు చేసివారు. సదరు ఆక్టు కింద యేర్పడిన బోర్డువారు గత 1½ సంవత్సరముల నుండి తీసికొనుచున్న చర్యలు ఒకజేత హైకోర్టువారుకాని ప్రీవి కాన్సిలువారు కాని ఆక్టు అకాస్త్రియమని భయపడి తిరిగి మరియొక చట్టమును ప్యాక్టుచేసికొనుటకు మన మంత్రివర్గము వారు గవర్నరు జనరల్ గారి కాంక్ష ను దీసికొని కాసనపథ తీర్మానలో ఒక నూతనబిల్లును ప్రవేశపెట్టివారు. మొదట ప్యాక్టు చేసినచట్టము సరియైనదో కాదో తెలిసికొనుటకు రెండుమాడు సంవత్సరములు పట్టవచ్చుననియు యీ లోపుగ ప్రజలకు క్లిష్ట ప్రాతి కోడు 92 వ సెక్షను ప్రకారముగాని 1863 సం॥ నెం 20 రు ఆక్టునుబట్టి గాని కోరతగిన పరిహారములు యీ నూతన చట్టము తీసివేయుటచేత దేవాలయ పరిపాలనను జరాజక స్థితిలోనికి వచ్చుననియు, తమ పార్టీ వారు మెజారిటీలో నున్నపుడే తమ తప్పును దిద్దుకొని యెట్టి సంక్షేమానుజ్ఞలేని కాస్త్రియమైన చట్టమును ప్యాక్టుచేసినయెడల యిట్లుండు లన్నియు తప్పిపోవుననియు, మామూలు కార్యవిధానమంతయు త్రోసివేల్చి, యీబిల్లును అనేక ముఖ్యమైన సవరణలను మొదలగునవి చేసి నను వానిని విచారించుట కిది సమయము కాదని యు శేషము కాలహరణమునకు మాత్రమే వానిని ప్రవేశపెట్టుచున్నారనియు అట్టి సవరణల నన్నిటిని యంగీకరించక మన మంత్రివర్గమువారు గవర్నరు మెంటు కార్యనిర్వాహక సభ్యులు, వారిచేత నియమించబడిన సభ్యులు క్లిష్టములు, మహమ్మదీయులు యీ మొదలగువారి సహాయముతో యీ రెండవ బిల్లును నిరంకుశముగ అతి తొందరతో రాబోవు యెన్నికలకు ముందు ప్యాక్టు చేయించివారు.

మొదటిఆక్టు అకాస్త్రియమే యొనవో దానిని కాస్త్రియముగ చేయుటకు బ్రిటిషు పార్లమెంటుకేగాని యిండియా దేశములోని యేకాసనపథము అధికారము లేదు. కాబట్టి యిది

యొక నూతన చట్టమని పేరుపెట్టి గత 1½ సంవత్సరమునుండి మొదటి ఆక్టు కింద బోర్డువారును గవర్నరు మెంటువారును తీసికొనుచున్న చర్యలన్నియు కాస్త్రియములని డిక్టేరుచేయుచు యీ రెండవచట్టములో ఒక సెక్షను యిట్లున్నది. ఈ సెక్షను ప్రకారము మొదటి ఆక్టును కాస్త్రియముగ చేసినచేయుననియు అట్లు చేయుటకు యీ కాసనపథవారి కెట్టి యధికారము లేదని యు మన మంత్రివర్గమువారు తమ మొదటి తప్పును దిద్దుకొనుటలో త్రొత్తిపప్పులు చేయుచున్నారనియు, అట్లాడి కృష్ణ స్వామి అయ్యదగవారును, ఎ. రంగస్వామి అయ్యగవారును మొదలగు న్యావారులు చేస్తున్నారు. ఈవిషయమై అద్వైతేలు జనరల్ గారికి వివరించి భేదాభిప్రాయము లున్నపుడు మనంబటి సామాన్యుల చర్యలను ప్రయోజనములేదు. ఈ నూతన చట్టమునకు గవర్నరుజనరల్ గారు అంగీకార మిచ్చినను, మన లాయర్లు యింతటితో వకటిపెట్టుటలేదు. హైకోర్టులోని ప్రస్తుత వ్యాజ్యములు జరుగుచుండుటయేగాక నూతన వ్యాజ్యములు దాఖలగునట్లు కనుపడుచున్నది. ఇది బహు శోచనీయమైన విషయము. ఇంకొక చర్య అందరిచేతను గర్హించబడతినదే. వీరు యొక్కటికేకవారిని బహుటి ప్రజాసామాన్యమును క్షోణికించి రిరంకుశముగ సవరణల నన్నింటిని త్రోసివేసి, అహంకారపూరితులై పట్టుదలతో అతిశీఘ్రముగ తమకు పరవులనుండి లేచిపోవుననియును యిట్టిచట్టమును మామూలు చర్యలను అనలంబించక ప్యాక్టుచేయుట యీ మంత్రివర్గము వారికి తీరని కళంకము కలిగించినది. ఇట్లు ప్యాక్టుచేయుటలో వీరి యాద్యక్షములలో కొన్ని మంచిచెసను ప్రజాసామాన్య ప్రభుత్వమును కొనసాగించుటకు యీ మంత్రివర్గమువారును వీరి పార్టీయను తగవి సమర్థమైనది. దేవాలయములు చాలాభాగము బ్రాహ్మణుల చేతులలో నున్నవి. కొంతవఱకునను యీ వర్గమువారి యభిప్రాయములను గమనించి యీచట్టమును ప్యాక్టుచేసి యుండినయెడల వారు కొద్దిలకు పోతుండెనుకదా లేదా? ఇప్పుడు బహుశతముగా ప్రవేశపెట్టుబడిన యీ బోర్డువారికి అర్హతలను భక్తులనుమాడ అడ్డుకులు కలుగజేయుచున్న యెడల వీరేమి చేయగలరు? ఉభయ పార్టీలను అహంకార పూరితులై యొక్కొకమరున్నపుడు ఇకభర్తృత్వముయొక్కడిది? ఈ మంత్రివర్గమువారికి రాజనీతిజ్ఞానము బొత్తిగ లేదనియే వీరి చర్యయంతయు కల్గిడియున్నది. ఇది సందేహింకొని దేవాలయమునంతయు తినుదగున యర్హులందరు తమకు పండుగ దొరకినదని సంతోషించుచున్నారు. మొదటిచట్టమునే పార్లమెంటువారిచేత కాస్త్రియమృత మగుదానినిగ యీ మంత్రివర్గమువారు చేసికొన్న యెంత బాగుగనుండును? ఇప్పుడు ప్రజలు యెట్టి పరిహారమును పొందవలెనన్నను నులువైన మాగ్గులు కనుపడవు. ప్రతివిషయములోను యీ బోర్డువారి చర్యలకాస్త్రియములని కొద్దిలలో డిఫెన్సు పెట్టుచున్నయెడల మన కిప్పుడున్న న్యాయస్థానములు చాలవు. ఈబోర్డువారి ఖర్చులకు సామ్య చేయవచ్చు. ఇదివరకు ఖర్చుచేసిన నుమారు రెండు లక్షల ద్రవ్యము బూడిదలో పోసిన పన్నీరు చందమునను. కాబట్టి యెన్నికలైన తరువాత నూతన కాసనపథవారు యీరెండు చట్టములు రద్దుపరచి ఒక నూతన చట్టమును యేర్పాటుచేసి, ప్రజలను అనవసరముగ కొద్దిలకు పోతుండ చేసెదనని నమ్ముచున్నాను.

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

శ్రీయుతులు దండు నారాయణరాజుగారు 16, 17 తేదీలలో కాసనపథకు నిలబడిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థి. వీరితోపాటు శ్రీయుతులు శివుడు శివరావుగారు, నిడవవోలు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి రెడ్డిప్రగడ మండేవరకర్త గారు, బొడ్డుపల్లి లక్ష్మీ చరణింహంగారు, కల్లసాలెపు బ్రహ్మసంధ రావుగారును, కొత్తూరు, ఇనుకపల్లి, పంగిడి, వేగేశ్వరపురం పోలింగులలో ప్రతిగ్రామములోను ప్రచారము గావించిరి.

18, 19 తేదీలలో తాడేపల్లిగూడెం మాధవరం పోలింగులలో గ్రామములలో శ్రీయుతులు దండు నారాయణరాజుగారు, శివుడు శివరావుగారు పరిష్కరి రాజగోపాలరాజుగారు ప్రచారము గావించిరి. శ్రీ నారాయణరాజుగారితో పాటు శ్రీ శివారపు నుబ్బారావుగారు ఖడ్గప్రచారములుగూడ గావించిరి.

శ్రీ నారాయణరాజుగారు యీనెల 25 వరకు నింకను నిడవవోలు, తాడేపల్లిగూడెం డివిజనులలోని గ్రామములలో ప్రచారము సలుపుచుండెదరు.

గ్రామములలోని పోలింగుదరు యీసారి ఎన్నికలకు కాంగ్రెసువారిని బండి బాధమున పొందవలెననియే నిశ్చయించుకొనునట్లు తెలుపుచున్నారు. అన్నితలములవారు జన్మనిపాస్ అధ్యక్షులకల్ల దేశమునకు వీరును లాభము కలుగజేదనియు స్వలాభపరులై గత 6 వత్సరములలోను గవర్నరు మెంటు పక్షముననే పోటుయిచ్చివారనియు అందువల్ల వారంటే యిట్లు లేదనియు చెప్పుచునేయున్నారు.

(స్వకీయ విలేఖరి)

జొన్నాడ

(ఒక విలేఖరి)

కాంగ్రెసు ప్రచారము

వి 14-9-26 తేదీ రాత్రి జొన్నాడ గ్రామములో కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల ఎన్నికలకు ముగ్గురు సభ్యులతో సంగ్రహించుటకు తాలూకాకాంగ్రెసు కార్యవర్గులకు శ్రీయుత వరసంహదేవర సత్యనారాయణగారు విచ్చేసిరి. ఈగ్రామము పోలింగుచేయు అసలమారుడు ఒక మైలుదూరము మూత్రమేయున్నది. ఇక్కడను మంచికోడ్డు సోద్యము కలదు. కాని ప్రభుత్వ అనుచరులు జొన్నాడ గ్రామమును ఆలమారు పోలింగుచేయునకు చేర్చక నాలుగుమైళ్ల దూరమున వివిధమైన కోడ్డు సోద్యముకాని జొన్నెల్ల పోలింగుచేయునకు చేర్చిరి. ఈగ్రామమునకు దాదాపు 300 వోటులున్నాడు. పెద్దాపురం డిప్యూటీ కలెక్టరుగారికి యీవిషయమై చెప్పబోవును ఫలితము లేక పోయినది. మొదటినుండియు యీప్రాంతము పోలింగు కాంగ్రెసు అభిమానులు. గత ఎలకనులోమాడ యీగ్రామములందరు స్వామినాయుడుగారికి పెంకటరత్నంగారికి తమపోటు నిచ్చిరి. ఇప్పుడును కాంగ్రెసు పక్షపాలులయ్యే తమపోటు నిచ్చుటకు కృతనిశ్చయమైయున్నారు. పోలింగుచేయు నూరు మరుటలన చాలమంది పోలింగు ప్రయోజనమునకు వారి పోటు రికార్డు చేయవలెను. ఆలమారు పోలింగుచేయునకు గతసంవత్సరము తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలకు 100 కి 90 కుండు పోటు పోటు రికార్డుచేసిరి. అధికారులు జన్మను పక్షపాలులగు సలహాలకు ప్రేరేపణలకు చెవియొగ్గక యిప్పటికేకను ప్రజాసామాన్యము ఆలోచించి పోటుచేయుటకు అనుకూలమేర్పరచుట భావ్యము. అధికారు లికైనను తమవృత్తము పూర్వమునరా? ఈసంవత్సరము క్రొత్త గణపతి నవరాత్రులు యీ గ్రామములు చాలజైభవముతో నిర్వహించున్నారు. కాంగ్రెసు అభిమానులకు మద్దతు నుబ్బారావుగారు రెండురాత్రులు హరికథాకాలక్షేత్రముచేసిరి. వీరికథలు చాల దేశాభిమానపూరితములుగ నుండును. ఖడ్గ రాధావిషయమై హరికథా కాలక్షేత్రములో వీరు సభితులకు చాలకత్తాపాము పురికొల్పి ఖడ్గ వ్యాప్తికి తోడ్పడుచున్నారు.

ఈకోడ సాయంకాలము నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు గణపతి మందిరమువద్ద సభ యేర్పాటుచేసిరి. నాలుగువందలమంది శ్రీ పురుషులు సభకు విచ్చేసిరి. కొంతనేపు గ్రామస్థులు పాటయెర తరువాత సత్యనారాయణగారు దేశములోని వివిధరాజకీయ కక్షలవారియొక్కయు, సాంఘిక పక్షపాలులయొక్కయు ఆచర్యములను, పద్ధతులను తెలియజేసిరి. కాంగ్రెసుపక్షములోనే, పహానాయకుల ముఖానే వారే వ్యక్తి అభిప్రాయములకు, అభిమానములను పురస్కరించుకొని అహంభావము వీడలేక, మాతృసంస్థయగు కాంగ్రెసును తీరింపజేసి దేశానర్థమునకు ఎట్లు దారి తీయుచున్నది వ్యక్తపరచిరి. కాంగ్రెసునందు హిందూ మహమ్మదీయ కక్షలకు అంకాశమునీయక, కులప్రాతినిధ్యములకు చోటాసంక, ఉద్యోగ నిష్ఠికారమునకు తావియ్యక స్వరాజ్యపక్షమువారు రాజకీయమందరు డను నైహూపండితుని యాజమాన్యమున ఎటుల స్వరాజ్యనిర్వహించు కృషి సలుపుచున్నది బోధచేసిరి. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వివాదలకేతులై, తెలగా, కమ్మ, రెడ్డి, బలిజ, కులకక్షలకు ప్రాధాన్యమియ్యక, ఉద్యోగములకు కాంక్షించక, దేశసేవయే ప్రధానముగ దెబ్బకొని, స్వరాజ్య పక్ష అభ్యర్థులకు టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు, కందుల వీరరాఘవస్వామినాయకుగారు, డిక్కిన వెంకటరత్నం చాదరిగాను ఎటుల పాటుబడుచున్నది సభితులకు తెలియజేసిరి. విద్యుట్ల గ్రామములో పంచాయితీ నేర్పాటు చేయుటకు గ్రామముల సమ్యక్తులు నిచ్చిరి. స్వరాజ్యఅభ్యర్థులకు పోలింగుచేయుటకు గ్రామములందరు విక్రమకంఠముగా తెనియుపరచిరి.

పారిపోయినవిలులు

గుంటూరుజిల్లా బొప్పలతెలూకా, నందూరిగ్రామ కార్యకర్తలైన యిద్దరు విలులు దేశముమీద లేచిపోయినారు. వీరి చేరు అన్నంరాజు వేంకటాచల సేతారామయ్య అయిఉన్నవి. వీరి నయను నుమారు పండ్లండుయెండు. ఒకడు ఎల్లెడవాడు, మరియొకడు గామవచాయగాడు. ఇద్దరికిని సానుగాటి జాట్లు గల. వీరి తల్లిదండ్రులు కను లేదనాడు. వారిని దొంగలపక్షమున్నాడు. ఈసంగ్రహ కాకినాడలో నిచ్చుట వారు ఉత్తరము వ్రాసివారు. విచారించగా యొక్కడ కాసరాలేదు. కనుక ఎవరికైనను తెలిసియున్నయెడల యొక్కడి చిరునామాకు తెలియపరచిన చాలా సంతోషించెదము.

నేడే వెంకటాచలసేతారామయ్య, నందూరు, పొన్నుగునాళ్లు, గుంటూరుజిల్లా.

నేతపరిశ్రమ విచారణ సంఘము

కార్మిక సంఘ ప్రతినిధి సాక్ష్యము

కార్మిక సంఘము తరపున యమ్. హెచ్. మాధవరావు గారు నిన్నటి పూర్వాహ్నము 2-30 గంటలకు దూది నేతపరిశ్రమ విచారణ సంఘమువారి యెదుట వాఖ్యానమును సాక్ష్యము నొసంగిరి. మదరాసు కార్మిక సంఘమునందు 6000 ల కార్మికులు సభ్యులుగ గలరనియు, వైసంఘము 1918-వ ఏప్రిలు మాసములో ప్రారంభింపబడినదియు, తాము సంఘముయొక్క ప్రతినిధిగ సాక్ష్య మొసంగుటకై కోరబడియుంటి మనియు బహిరిక ప్రభుత్వమునకు అభ్యర్థనలు నాయునుగారు సాక్షిని విచారించిరి. అభ్యర్థన ప్రకృతి కమాధాన మొసంగుచు పనిజేయు గంటల కాలము తగ్గింపబడినను తయారగుకొని అధికమునున్నదనియు, నేతనములు స్వల్పముగ పూర్వముకంటె నృద్ధియైనను కార్మికుల జీవన వ్యయాధికృతమబట్టి చూచిన అదియొక వృద్ధి యని తెప్పింపబడినదియు, అన్నివిధముల జీవనమున కయ్యోడి + ర్పు అమితముగ పెరిగిపోయినదనియు బహిరికరి.

ఈవిషయమును గృహవరచుటకు పరియ్య వివరము లేమి యైన ఇవ్వగలరా యని అభ్యర్థనలు పలుమారులు ప్రశ్నించిరి. సాక్షి తాము తెప్పించి కార్మికుల లొసంగిన సాక్ష్య మనియు వలయునో లెక్కలను వంశగల మనియు తెప్పిరి.

కార్మికుల పనినిపుణత

భారతకార్మికులు, అందు ముఖ్యముగ చెన్నపురిలోని కార్మికులు పనియందు నైపుణ్యములేనివారు కారనము కారాదు ము లెవ్వరిని అభ్యర్థనలు ప్రశ్నించుచు బొంబాయినున్నగు తదితర పట్టణములకంటె చెన్నపురి కార్మికులు నిపుణులాయని బ్రశ్నించిరి. సాక్షి ప్రత్యుత్తరము మొసంగుచు తాము బొంబాయి లేక తదితర పట్టణములందలి కార్మికులతో పోల్చలేదనియు చెన్న రాష్ట్రమునందలి పట్టణాల ప్రాంతములలో బోల్చిచూచిన చన్నపురి కార్మికులు నిపుణులే యనియు, మరెవరైన చన్నపురి యందు కార్మికులకు శిక్షణ అపెడి పరిశ్రమ విద్యాలము మొక్కటియైన లేవనియు, బొంబాయిలో కొంత ప్రాథమిక శిక్షణ మైనను గలపబడుచున్నదనియు ఈపైవిషయముల నెల్ల గవనించిన చన్నపురి కార్మికుల నైపుణ్యమును సందేహించ వలె లేదనియు బహిరికరి.

"బడలి" విధానమును తీసివేయవలయునని జెప్పితిరే, దాని నెట్లు తొలగింపవలయు ననప్రశ్నకు జవాబుగ సాక్షి, మిల్లు వారు కొందరు కార్మికులను అదనముగ నిలువయుంచు కొనవలె ననియు, వనివా రెవరైన రాకపుడు వీరిచే పని జరుపుకొనవలె నుగాని ఇప్పటివలె శలవుపెట్టేయోడి పనివారే బడిలేదనివారిని కుదిర్చిపోయేడి ఏర్పాటు మాడదనియు ఈపద్ధతివలన ఇంక నెన్నియో చెడుగులు గలవనియు బహిరికరి.

అభ్యర్థన మరెయొక ప్రశ్నకు సమాధాన మొసంగుచు పని వారిని తగ్గించుటచే ప్రస్తుతముండేవారిపై భారపడికమామైన ని కార్మికులు గోలపెట్టుచున్నారనియు, క్రొత్త మంత్రములపై పనిజేయుట మొదలైన పిదప చాలనుంది పూర్వమున్నట్లు, వ్యావహారికము నొప్పించే వాటిను లగుచున్నారనియు, వీరికంటె మేను ప్రాతయంత్రములే మేలనుచున్నారనియు, మరికొందరు పనివారి నొసంగినవో మాత్రము క్రొత్తనుగ్గులపై పనిజేయుట కామోదించుననియు బహిరికరి. కొందరికి వేతనము లొకింత వృద్ధి జేయబడినను మొత్తముమీద కార్మికులెల్లరు వాదము పూర్తియగువరకి చాల దుర్బలమై యుండుననిరి. అందుచే పాత వర్గములపై పనిజేయుటచే మేలని తలంచుచున్నారని బహిరికరి

నేతగాండ్ర సగటు ఆదాయము

ను గూర్చిన ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరములు జెప్పచు చెన్నపురి ఓడశిల్పలో పనిజేయువారికి ప్రారంభించుటతోడనే దినమునకు 10 అణాలు ఇస్తురనియు మిల్లులలో 5 అణాలుమాత్రమే యయ్యు, మాసమునకు నేతగానికి సగటు ఆదాయము రు 20 లు అనియు బహిరికరి. మిల్లునుజనున లొసంగిన సంఖ్యకు రు 22 లు అనియు చెబితేని ఇంతవృత్తికై మేట్లుండగలదని అభ్యర్థనలు బ్రశ్నించిరి. ఈవిషయమై కొంతదగ్గు జరిగిన పిదప సగటు ఆదాయమును నిర్ణయించుటలో ఇరువురకు విధానము భేదించినటులు లేతను. కంజెలించుచున్నాము, నూనెవేయువాడు, సహాయము మొదలగువారి వేతనములు గూడ నేతగాండ్ర వేతనములలోగలవి సగటు ఆదాయమును తేల్చుటవలన రు 20 లు వచ్చునని సాక్షి తెల్పెను. నేతగాండ్ర వేతనములు ప్రత్యేకముగ తెల్పింపబడినదేగాని రెంటిని కలపరాదని అభ్యర్థనలు నడిచిరి.

నిమిత్తుల పండిత పారికిమన్ కాలుగారు సాక్షిని కొన్ని ప్రశ్నలడిగిరి. సాక్షి తన సాక్ష్యమునందు చెల్లినటులు ప్రతిమా

నమును హాజరబోసిను నొసంగిన హాజరయ్యోడివారి సంఖ్య వృద్ధి యగుటకు మారు తగ్గిపోవునను యభిప్రాయమును నూచించిరి.

గృహ సౌకర్యములు

గృహ వ స తు ల ను స్పష్టిగావించిన కార్మికుల నైపుణ్యము వృద్ధి గాగలదను విషయముపై కాలుగారి ప్రశ్నలకు సాక్షి సమాధాన మొసంగుచు ప్రస్తుతము కార్మికులు నివసించేడి గృహములు చాలాసౌకర్యముగ నున్నవనియు, ఈ గృహములందు నివసించుటవలన యజమానుల కనేకవిధముల లోబడవలసి వచ్చుచున్నదనియు, మేల్మీరు వీరినిబెట్టు కష్టములకు లెక్కయేలేదనియు, కడప యూనియన్లో జేరబడినవిషయమునగూడ నిర్బంధములు జేయబడుచున్నవనియు, ఒకయూనియను సభ్యులకును వేరొక యూనియను సభ్యులకును శలవుల నొసంగుటనున్నను విషయములలో భేదము జూపబడుచున్నదనియు, తక్కువవేతనము గల పేదవారు మాత్రమే ఆయండ్లలో నివసించ నిచ్చుగింతుననియు, చాలనుంది కార్మికుల లీయండ్లలో నివసించుటకు అయ్యున్నమును గన్నరదిరనియు బహిరికరి.

కాలుగారు:— జీవనవ్యయము చాల తగ్గినవో మీ యూనియను కార్మికులకు తక్కువవేతనము లంగీకరించు నటుల జేయగలరని చలించెదరా?

సాక్షి:— ఈమధ్య చాల సమంజసముగనే యున్నది. తక్కువ అందులకై యూనియను ప్రయత్నింపగలదు.

పిదప మజూరాదుగారు మరెన్ని ప్రశ్న లడిగిన పిదప సాక్ష్యము ముగింపబడినది. అభ్యర్థనలు నియనుగారు సాక్ష్యము నొసంగుచు యూనియనువా రింతకంటె నెక్కుడు వివరములు సంపాదించిన యుక్తముగ నుండేదని నూచించిరి. సాక్షి భదులు జెప్పెను పరియ్యను సమాచారముల దెలిసికొనుటకు యూనియనువారికి గల ఇబ్బందు లనేకములనియు, పనివారికి శలవు దొరకుటయే కష్టమనియు వలసినవిషయములపై వివరములు ముందు వ్రాసి యం చెదనమనియు బహిరికరి.

రేపు ఉదయము 11 గంటలకు తిరిగి విచారణ సంఘము వారు సమావేశ మయ్యెదరు.

దూది నేతపరిశ్రమ విచారణ సంఘము

దక్షిణభారత వాణిజ్యసంఘమువారి సాక్ష్యము

దూది నేతపరిశ్రమ విచారణసంఘమువారు నేడు 2-30 గంటలకు దక్షిణభారత వాణిజ్యసంఘము (ఛేంబరు ఆఫ్ కామర్సు) కార్యదర్శి సి. గోపాలమూసగుగారి సాక్ష్యమును నైకొనిరి. దక్షిణభారత వాణిజ్యసంఘము (ఛేంబరు ఆఫ్ కామర్సు) తరపున సంఘకార్యదర్శి సి. గోపాలమూసగుగారు టూలిప్రబోద్ధ వారి ప్రశ్నలకు సమాధానములుగ నొసంగినవ్రాతప్రతియొక్క సారాంశ మిక్రింద పొందుపరచబడినది.

బోద్ధవారి ప్రశ్నలు నేతపరిశ్రమయందలి విషయమును సహగ్రముగ తెలిసికొనజాల గల స్వభావము గలదియన్న వనియు, అనేకసంఖ్యల పెక్కువిధములుగ సాక్ష్యమొసగుట నైజమనియు, వాని నెల్ల క్రోడీకరించి అతిశయోక్తులను, నిరాధారములను పదవి నిజమునే గ్రహించి యజమానులకు కార్మికులకు ప్రజలకు శాస్త్రయ మొనగూర్చుటయందు బోద్ధవారిపై గల భార మధిక మనిరి. మారకమువిషయములలో ప్రభుత్వమువారు బోద్ధవారి పనులకు సానుభూతి గన్నరపనులకు వాణిజ్యసంఘము వారు విచారమును దెలిపిరి. ఒకపిల్లింపు ఆరు పెన్సుల రేషియోను ప్రభుత్వమువారు మాన్యుజేయుకుండుటచే దూదిపరిశ్రమ చాల కష్టముల పొత్తనది. భారతమిల్లులకు అధికముగ మారకముందు నచ్చెడి వస్తువులలో చౌక సరకులవలన వచ్చెడి ఆదాయము ఎన్నియో మడుంగు లెక్కముగ నుండును.

రూపాయినిలువమారకములలో తక్కువైనను అధికమైనను సరకు తగ్గుదల జేయు ధర ఒకటిగనే యుండుటయు సన్నని గుడ్డపై ఒలిచితి నూటికి 12½ వంతు చౌకగ లభించెడిసౌకర్యము తోగలసి రూపాయిపై చాల సూక్ష్మముగ ఎగుమతివాణిజ్యము ఆధారపడియుండుట మొదలగు అసౌకర్యములు భారతీయ మిల్లులకు చాల ఇబ్బంది గలగజేయుచున్నవి.

మానేజింగు ఏజెన్సీ విధానము

మానేజింగు ఏజెన్సీ విధానము దేశమునందలి దాదాపు అన్ని పరిశ్రమలందు గలను. ఈవిధానమునుగూర్చి ఎవ రెంతగ జెప్పినను దీనివలన గలగు లాభము లనేకములు గలవు. అందుచే భారతీయ వాణిజ్య జీవితమునుండి యొక మారుగ ఈవిధానమును దీసివేయుట కష్టము. వాంఛనీయమును గలదు. కావున ఉత్పత్తిపై కమిషను అయ్యుము కొనుగోలు మొదలగువానిపై దీనినిఉపయోగింపవచ్చును. మానేజింగు ఏజెన్సీ విధానముయొక్క

మేల్లకు ప్రశంసించుచున్నాను మంచి స్థిరముగ వ్యాపారమునకు స్వతంత్రముగ నిర్వహకము వలన గలుగు నిపుణత గమనింపకుండుటలేదు.

ముడిదూదిపై మాత్రమైనను ఎగుమతిపన్ను విధించుట కి సంఘమువారు నిరసింతురు. కాని జవానువారినుండి దిగుమతి యగు నూలు గడ్డలు మున్నగు సామానులు గాంచిన యభివృద్ధిని బట్టి నూలుపై 40 పిల్లింగులు లేక అంతకు తక్కువయగు పన్నును విధించుటకు ప్రతిహతులుగారు. జవానువారిగుడ్డలపై కావలసిన అనపు పన్నును బోద్ధవాకై నిర్ణయింప అర్హులు జవాను బంగారు ప్రాంతములకై సర్వ ప్రయత్నములు చేయుచున్నది. ప్రభుత్వ సతీమణివన్ను పైబిటుకు చాలినంత సౌకర్యములు, దేశములో పరిశ్రమ నెక్కుడు స్థిరముగజేయుట భారతీయ మారకపు రేషియోను తగ్గించుట మున్నగు ప్రాథమిక సాధనములు ప్రస్తుతము పరిశ్రమయందున్న మాంద్యమును చాలవరకు నివారింపగలవు అనిరి.

నేత పరిశ్రమయందలి మాంద్యము దేశముండ్ల వ్యాపించి యున్నదనియు ఒక ప్రాంతమునం దొకంత అధికము వేగొక వో అప్పుముగ నున్నదనియు బహిరికరి. మారకము, రైలుసముద్రములపై పైబిటు జవానుదేశమునకు సమీపముగనుండుట మొదలగు భారతదేశీయ పరిస్థితులే ఈ మాంద్యమునకు ప్రధానకారణములు. ప్రపంచమున కంతటికిని సంబంధించిన దేశవ పరిమాణము యంత్రములచేత మారుజేయు వ్యయాధిక్యము, మొదలగు సహజముల భారతీయ మిల్లుల మాంద్యమునకు కారణములుగాకపోలేదు. ప్రస్తుతముండే పరిస్థితులే మార్పులేకుండయుండేడి పక్షమున ప్రస్తుతమాంద్యస్థితికిని కారణములు కార్యకములనియే జెప్పవలెను. ముడిప్రతియొక్క ధర ఇంకను తగ్గినవో ప్రస్తుతముండేడి కష్టము లింకను నివారింపబడవు. కొన్ని మిల్లులు తాత్కాలికముగ మూయబడవలసి వచ్చును. గుడ్డలు, నూలు ధరలలో క్రమముగ క్షిణి ఉండజాలదు. యుద్ధానంతరము రైలు గుడ్డలను గొనెడిక క్షిణిము కొంతవరకు మాత్రమే ఈ పరిశ్రమయందలి మాంద్యస్థితికి కారణమాయెను. భారతీయ ప్రజలు ఎక్కువ పన్నుని గుడ్డలపై ఆధిపతించుటవలన భారతీయ మిల్లుల కొంతకొంత పన్ను విండువలన గలగుచున్నది. వర్తమాన్దక్షు, పీటు, గడ్డలు, 40 వ నెంబరు నూలు మొదలగువానిలో జవాను లేక తదితర విదేశముల పోటీవలన భారతీయ మిల్లులకు కొంతకష్టము గలిగెనని బహిరికరి.

బొంబాయి, అహమదాబాదు పట్టణములు గాక తదితర పట్టణములందలి విలుగులవలన పై రెండుపట్టణముల వాణిజ్యమున కెట్టి కష్టముగాని పోటీగానిలేదు. మిల్లులు ఒకదానితో నొకటి పోటీ జేయుస్థితి భారతదేశముం దింకను రాలేదు. ఇంకనెన్నియో మిల్లుల కవికాశముగలదు. 1924-25 సంవత్సరములలో చే మగ్గులకు పరిశ్రమ ఉబితిగ్గెను. మానేజింగు ఏజెన్సీ ట్టుకు ఉత్పత్తిపై కంపెనీ లాభముపై కమిషనే ఎక్కువ సామాన్యమనియు, అదియే యుక్తమనియు బహిరికరి.

బొంబాయి, హోలార్నూరు అహమదాబాదులందు తక్కువ కాలము అప్పుల పద్ధతి విరివిగ వ్యాపించియున్నది. అదిఅంత స్థిరమైనదిగాదు. ఇచ్చట ఆతిధాన మంతగ లేదు. మిల్లులు తమ పరిశ్రమ కనుబంధములుగానట్టి, సంబంధము లేకట్టి పరిశ్రమలపై ధనమును వెచ్చించుట యుక్తముగాదు. భారతదేశమందు పరిశ్రమలకు నూటికి 7 లేక 9 వంతుల వడ్డీపై రుణము దొరుకుచున్నది. ప్రత్తి పండు జిల్లాలలో నెల్ల ఈపట్టణమందలి మిల్లులకు ఏజెన్సీ ఉపకృతులు గలవు. చన్నపురియందు కేంద్ర ప్రత్తి మార్కెటులేదు.

కార్మిక సమస్య

వేతనములందు నూటికి 75 వంతులు అధికృతమును, పనిజేయు గంటల తగ్గించుటయు, ఇతర ప్రదేశములందు పరిచనన్నపురియందును వస్త్రములు తయారుజేయుట కను వ్యయమును వృద్ధిజేయుటకు కారణమాయెను. చన్నపురి నేతగాదు 1 వ గగ్గుపై నేయజాలిన బొంబాయినేతగాదు 2 వ గగ్గులపై నేయమైన నేతగాదు 3 వ గగ్గులపై 6 వ గగ్గులపై నిర్వహించగలదు. యంత్రములు, విజ్ఞప్తి లపై కష్టము పన్ను తొలగింపబడవలెను. కంపెనీ నూపరిటాక్సు ఎప్పుడో తొలగించియుండవలసినది. జవాను గూడ భారతీ మిల్లులు తయారుజేయు చేతిగుడ్డలకై లీలు మున్నగు రంగు గడ్డలకు తయారుజేయగలగిన విదేశముల మార్కెటు లన్నిటిని క్రమముగ భారతదేశము గోల్పోవును. ప్రత్తిపై ఎగుమతి పన్ను ఉండరాదు అనిరి.

మధ్యాహ్న మిసహధానములపై కొన్ని ఉపప్రశ్నలు వేయబడును.

వర్ష పాలమువలన నష్టము

సి. ధురాష్ట్రము సెప్టెంబరు 21:— నువూర్పురు జిల్లా పానో లభింతులకాలో నింతవరకు అభివృద్ధివలన గలిగిన కష్టము నుమారు 5 లక్షలుండునని అంచనా వేయబడినది.

మరగాపవార్తలు

ఉచిత హెప్పిమాను వైద్యశాల:—డా॥

ఆర్. ఎ. ఆచార్యగారు శేపు యావైద్యశాలలో (రాయచేట నెం 1 జనరలు పీటర్సుగోడు) శేపు 6-15 గ వాసులను తిగుగుర్ని ఉపన్యసించెదరు. ఎల్లరు విచ్చేయ (బాధితులు).

రాయచేట డివిజను ఎన్నిక:—రాయచేట డివిజనులో కాన్స్టేబులు సభ్యుని ఎన్నిక శనివారం 25 వ తేదీన జరుగునని కమిషనరుగారు ప్రకటించిరి. పి. ఎస్. నరసామి గారునుగారు ఒక్కరే అభ్యర్థిగ నియమింపబడిరి.

గుంటూరు జిల్లా థిట్టిప్రోలు ప్లేషనునది రైలుపట్టాలపై 25 సంవత్సరముల వయస్సుగలవాడు మరణించిపడియండెను. అతని పూర్వోత్తరములను గుంటూరు రైల్వేస్టేషనువారు విచారించుచున్నారు.

ఆత్మహత్యలు:—తిరువళ్ళేటి డివిజను పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు మాన్ గారు నేటిదినము రెండు ఆత్మహత్యలు పంచాయతీలను జరిపిరి. తిరువళ్ళేటియందలి ఒక చెప్పలవర్తకుడు గడదిన స్త్రీమహారము పట్లవరం వెళ్ళెను. కాని జ్వరము వచ్చుచే ఆదినమే తిరుగవచ్చెను. బాధ అధికముగనుండుటచే తిరువళ్ళేటి కోనేటిలో పడిచచ్చిపోయెను. దొరసామి అను మిల్లములో రోగమువల్ల బాధపడుచు, బాధను సహించజాలక ఉరిపెట్టుకొని చచ్చెను. ఇరికికి వారముదినములక్రిందనే వివాహమయ్యెను.

మోటారు ప్రమాదము:—నేటిదినము ఉదయం నాడుబిలి రోడులో ఒక ఆంగ్లేయవర్తకుడు మోటారుబండిలో వచ్చుచుండెను. ఎరుగక నైకిలుపైన మరియొకరు వచ్చుచుండిరి. ఆనైకిలుపై వచ్చువానికి అడ్డును తగలవలెనట్లు మోటారు బండిని తప్పింప మోటారుడ్రైవరు యత్నింప బండి ట్రాంక్వేహుకు డిక్లోట్టుకొనెను. డ్రైవరు బండినుండి క్రిందబడినెను. ముఖమునకు బలము గాయములు తగిలెను. కాని బండిలో నున్న ఆంగ్లేయునకు, నైకిలమీద నచ్చుచున్న వానికి ఎట్టిగాయములు తగలలేదు. మోటారుబండి నైకిలు రెండును చెడిపోయినవి.

రాకపోకలు:—బొబ్బిలి సహారాజుగారు నేటిదినం ఉదయం ఉదకమండలమునుండి చెన్నపురికి వచ్చిరి. మేజరు రైటు వి. యం. యస్. గారు నేటిదినం ఉదయం మెట్టుపాట్లం మెయిలులో చెన్నపురికి వచ్చిరి. గవర్నరుగారి ఆంగరక్షకుడగు కాప్తను బూటియి ఈత్ బ్రహ్మముగారు నేటిదినం ఉదయం మెట్టుపాట్లం మెయిలులో చెన్నపురికి వచ్చిరి. మద్రాసు కలెక్టరు హిల్లను బ్రానుగారు నేటిదినం ఉదయం ఉదకమండలమునుండి చెన్నపురికి వచ్చిరి.

కలనలు బింగిగారు నిన్న రాత్రి మెట్టుపాట్లం వెళ్ళిరి. కె. సి. రాయ, డాక్టరు మత్తుగార్లు బెంగళూరునుండి నేటిదినం ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి. మద్రాసు పోస్టుట్రస్టు ఛేర్మను కలనలు బ్రాడ్ ఫెల్లు రెడ్డిగారు నేటిదినం ఉదయం బెంగళూరునుండి చెన్నపురికి వచ్చిరి.

కరెన్సీనోట్ల దొంగతనము:—నిన్నటిదినము మధ్యాహ్నము పట్టులూహముల వర్తకుడు హరితరాజు మల్లుగు గారు 800 రూపాయలు బాంకునుండి కట్టుటకై అంగడినుండి బాంకికి పోవుచుండిరి. ఆర్యేనియను పిథిలో ట్రాంబండి దిగి పి. అందు ఒ. బాంకివద్దకువెళ్లి చూచుకొనగా 49 నూరురూపాయలు నోట్లు గలకట్ట మాయమైపోయెను. తక్షణమే అతడు పోలీసువారికి కష్టమెంటు ఇచ్చెను. పోయిన నూరురూపాయల నోట్లనెంబర్లు నీదిగవ ప్రకటించబడినవి.

జె. ఇ. 44—86242 మొదలు 86247 వరకు

జె. ఇ. 44—86217 మొదలు 86219 వరకు

ఆర్. డి. 84—52517

యస్. డి. 65—62028

జె. ఇ. 48—88289

బి. ఇ. 88—67828

జె. ఇ. 47—8092

ఈ నెంబర్లు గలనోట్లు దొరకిన ఆవిషయమును తనకు తెలుపవలయుననితూర్పురేంజిపోలీసు డిప్యూటీ కమిషనరుగారు కోరుచున్నారు.

రాజీనామా

రై పబులమున హతాత్మక వక్రుటుంబమున బాడ మాపిన క్షిప్త పరిస్థితులచే బాతీయోద్యమములయం దేనెంత మాత్రమును బాల్గానుట కవకాశములేను గనుక నేడు మొదలు రాజకీయ రంగమునుండి విరమించుచున్నాను.

బాతీయోద్యమములం దింతవరకు నాకుంగల సభ్యత్వములకు అభ్యర్థిపదవులకు విముక్తిపత్ర మొసంగుచు తదీయ సంఘాభ్యర్థులను సభ్యులను సంగీకరింపవలయునని ప్రార్థించుచున్నాను.

“నవతేజ” పత్రికా సంపాదకత్వమును గూడ వసలు కొనుచున్నానని పత్రిక యొక్క పాలనా సంఘమునకు నిజమిందు చున్నాను.

గంపలగూడెం, కో॥ పెం॥ కృష్ణారావు బహద్రులు.
20-9-26.

మాసిలామణి పిల్లెగారు

కాంగ్రెసు అభ్యర్థిత్వము నుపసంహరించుకొనుట

మాసిలామణి పిల్లెగారి కుటుంబ ప్రాయశ్చయము:—

ఈమధ్య నాకు కుటుంబమునందు గర్భిణయొడబాటువల్లను, ప్రస్తుతమున్న ఆరోగ్య సంస్కర్షణనుకు యెన్నికల ప్రచారమునందు పాల్గొన జాలనని, కాననభకు నాయభ్యర్థితమును నుపసంహరించుకో నీయవలెనని తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘమునకు వరఖాస్తును పంపుకొంటిని. ఈవిషయమును మీపత్రిక యందు నేడు ప్రచురింపగోరుచున్నాను.

బంద్రావతి

సంపాదకుడు: వసంత్ కంకరశర్మకవిగారు- పత్రికాండ (కర్నూలు జిల్లా)

కృష్ణ దేవరాయల స్మరణ, రామాయ నక్షత్రమాలిక, చత్రమం డలయన ఆంధ్రభాషావ్యాప్తి, ఓటు ప్రహసనము, ఓటుపాట, ఆగస్త్యద్రాక్షి, కర్నూలుమండల ఆంధ్రగ్రంథాలయము, బాసకీ అను చిన్నకథ, మన్నగునతి పేర్కొనబడవలసినవి. వలయువారు పై చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

ఈ ఆంగ్రహసపత్రికను కృతజ్ఞతతోనందుకొంటిమి. ఇది ప్రతి మాసము 15 వ తేదీన ప్రకటింపబడును. జూను జూలై ఆగష్టు సెప్టెంబరు నెలలలో వెలువడిన నాలుగు సంచికలను మా కార్యాలయమునలంకరించెను. చందా సాలుకు రు 1-2-0 మాత్రమే, వీనియందు చాల ఆకర్షకములగు వ్యాసములు కలవు.

భీమవరం టపాబంట్రోతు ద్రోహము

ద్రోహి వెంకట్రావు పట్టుడుట

భీమవరం సెప్టెంబరు 21:— భీమవరంథాలూకా పోలీసువారు మద్రాసులో భీమవరం పోస్టుజవాను ద్రోహి మావోకీతీయుచున్నారు. అనేక కంపెనీలకు ఆర్డర్లు పోస్టల్లోని పన్నుల సపహరించి చిరునామా దారుడు కనబడలేదనియు తిరుగగొట్టివేయబడిన దియు తిరుగగొట్టుచుండెను. ఆడెను లన్నియు తనవీటులోనికివచ్చి పట్టెటూల్లో నివే. చాలవరకు గడియారములే ఆపహరింపబడినవి. ద్రోహి వెంకట్రావునాతడు 80 ఏడ్ల వాడు పట్టుడినా (ఆ. ప్ర. పే.)

క్వాట్రాంగులరు క్రికెటు

బహుళక: మధ్యాహ్నము ప్రారంభమగునపు యానా, సెప్టెంబరు 22:—రాత్రియంతయు తుప్పర వడునునే యుండెను. ఉదయము మంచినవ్వుముగురి సెను. ఉదయమున ఆడుటకు మీలులేకపోయెను. నేలబాసన్నయెవల మధ్యాహ్నము ఆట తిరుగ ప్రారంభింతురు. (ఆ. ప్ర. పే.)

వర్షపాతము

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 22:—దక్షిణ బర్మా సంయుక్త ప రగణాల గణరాతు, మధ్యభిండియా తూర్పు కొంగణములందు సామాన్యముగను స్థానికముగ ఉత్తరబర్మా అస్సాము బెంగాలు బీహారు, మధ్య పరగణాలు, కూర్గు, మద్రాసు, దక్కనులలో ను వర్షమున్నది. పిరిస్సా మలబారు, బొంబాయిలోనూడ ఆ క్కడెక్కడ వర్షమున్నది.

మూసన:—పెర్షియా శీవయు నుండవు.(ఆ. ప్ర. పే.)

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

మహాంతురోడువందు సభ

కాననభకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరచుటకు గాను మహాంతురోడువందు నున్నా రాసి కోవిలయందు నిన్న సాయంకాలము సభ జరిగెను. అరుణాచల నాయకరుగారు అభ్యర్థిత వహించిరి.

సభ్యులూర్తిగారు ప్రభుమును తమిళభాషయం దుపన్యసించిరి. మన దేశముల దుస్థితిని వర్ణించి స్వరాజ్యమురానిది యాయుబుండులన్నియు తొలగజాలవలసి. కాంగ్రెసు చేత్రోయ ను నక్ష అనేక పంచత్సరములనుండి పనిజేయుచున్నది. అస్థినుపక్ష మునకు విశవము కార్యక్రమము లేదు. నిరంకుశాధికారులకు సహాయముజేయుటే వారిపని కావున ఓటరు ఆలోచించి ఎవరికి ఓటుజేయవలెనో తెలిసికొనెదరు గాక. స్వరాజ్యపక్షమువారు గావించిన మేల్కేను వివరించి కాంగ్రెసువారికే ఓట్లసియవలెనని హెచ్చరించిరి.

వి. ఎస్. కాస్త్రిగారు పిమ్మట నుపన్యసించుచు జస్టిసు పక్షమునందలి లోపములకు వివరించి వారు ప్రజలవిశ్వాసమును గోల్పోయిరి. కావున కాంగ్రెసువారికే ఎన్నుకొనవలెననికోరిరి.

ఎం. రత్న సభాపతిమరలూర్లు, కృష్ణస్వామి పావలరు గారునూడ ఆరవమున మాట్లాడిరి. కాననభకు 4-వ అభ్యర్థిగ నూచింపబడిన ఎస్. గోవిందరాజులమరలూర్లు గారునూడ ఉపన్యసించిరి. సభ ముగిసెను.

భారత మహిళాసమాజము

17-న తేదీన అడమరలో జరిగినకాఖా సంస్థసభ యందు యాదిగువ తీర్మానములు ఆమోదించబడినవి.

మదరాసు కాననభకు స్త్రీలు ఎన్నుకొనబడుటకు అనుకూలముగ వరతులు విధింపవలెనని ప్రభుత్వమువారు నలుగురు స్త్రీలను కాననభకులుగ నియమించవలెనని యాసభవారు గోరుచున్నారు.

2. స్త్రీలయొక్కవయస్సు నిర్ణయము 18 నుండి 16 వరకు హెచ్చించుటకు యాసభవారు చాల యిష్టపడుచున్నారు. కావున సర్. హరిసింగు గౌరుగారు భారత కాననభలో 14 వరకు హెచ్చించుచు ప్రజేతెట్టునన్న చట్టమును ఆమోదించుచున్నారు.

3. అఖిలభారత మహిళాసభ స్త్రీవిద్యా సంస్కారము నకుగాను జరుప నుద్దేశించిన విధ్యాధానమును యాసభవారు ఆమోదించుచున్నారు. అందుకుగాను మదరాసులో అక్టోబరు 16-న తేదీన అనుబంధసభ జరుపుటకు అంగీకరించుచున్నారు.

నెల్లూరు

నెల్లూరు స్త్రీల ట్రెయినింగు స్కూలునందు గావింపబడిన సభలో కజిన్సుపతి ఉపన్యసించెను. సుమారు 200 మంది స్త్రీలు వచ్చియుండిరి. వారు స్త్రీలగుభివృద్ధికై అమితోత్సాహము జూపిరి.

మయోనిర్ణయ 16 ఏడ్లకు హెచ్చించుటకును, బాల బాలికలకు సముచిత ప్రాథమికవిద్య నిర్వహణము జేయవలెననియు తీర్మానించిరి. మిను చిన్నమ్మగారు సనతి తగిన ఏర్పాటు లన్నియు జేసిరి. కాలేజి ప్రిన్సిపాలుగారి సతి అభ్యర్థిత వహించెను. ముగ్గుణి స్త్రీ వైద్యురారండు విచ్చేసిరి. అందొకరు ఇంగ్లీషు ఉపన్యాసమును తద్దుమాజేసి చెప్పిరి. నెల్లూరు కాఖా సంస్థ శేర్షరులుటకు అందు సభ్యురారండునా నుండుటకు పలువురు శేర్షిచ్చిరి.

మీలూరులో జరిగిన సభకు అంతమంది రాలేదుగాని వచ్చినవారు కజిన్సు సతిగారి ఉపన్యాసము విని చాల ఉత్సాహము ను వెలడిజేసిరి. నెల్లూరు సభలనే తీర్మానించిరి. స్థానిక మునిసిపలు సంఘమునందు ఒక స్త్రీ సభ్యురాలిని నియమింపగోరుచు తీర్మానించిరి. మదరాసులో జరుగ అఖిల భారత స్త్రీవిద్యా సంస్కార సభకు ప్రతినిధుల నంపనంగీకరించిరి. స్థానిక స్త్రీ సమాజమును భారత మహిళా సమాజమునందు చేర్చగోరిరి.

బందరులో శ్రీమతి రాజబాయిగారు సమావేశపరచిన సభయందు కజిన్సుసతిగారు స్త్రీల యభివృద్ధిగూర్చి ఉపన్యసించిరి. సుమారు 100 మంది విచ్చేసిరి. కలెక్టరుగారి సతి అభ్యర్థిత వహించెను. మునిసిపాలిటీవారి నిర్వహణ విద్యా విధానమునందు బాలికలనుగూడ చేర్చుమనియు స్త్రీ సభ్యురాలిని నియమింప మనియు గోరుచు తీర్మానించిరి.

* * *

రావోపు కానన సభా ఎన్నికలలో వివిధపక్షముల నుండి స్త్రీలను అభ్యర్థులుగ నియమించవలెనని ఆయాపక్ష నాయకులకు భారత మహిళా సమాజమువారు వ్రాసియుండిరి. స్త్రీలు కానన సభ్యురారండుగా ఎన్నుకొనబడుటయే ముఖ్యముగ నెంచుచుండుటచే యీ సంఘము వారికి రాజకీయ పక్షములతో పనిలేదు. స్త్రీలు తమ కవసరమును ప్రత్యేకాభిప్రాయముల గల్గియుండురు. తమిళప్రాయములతో బనిలేదు

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

మీటర్ గేజ్ బండ్ల రాకపోకలు

1926-వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెల మొదటి తారీఖునుండి ఈ రైల్వేకు సంబంధించిన మీటర్ గేజ్ స్టాక్ మారుగా బోవు బండ్ల రాకపోకలందు కొన్ని మార్పులు చేయబడును. ఈ దిగువ తెలుపబడిన ముఖ్యమార్పులను మీరు గమనించవలెను. నెం 1 రు 1 అండు 2 మెయిల్ రాకపోకలందు కొన్ని మార్పులు చేయబడినవి. సులే భావిండ్ల నిల్వచున్న నెంబరు 2 మెయిలు యొక్క ముందు నిలువను.

			గం. ని.		గం. ని.
నెం 5 రు కొల్టా పూరు ప్యాసంజరు కొల్టా పూరు నుండి బయలుదేరుట ఉదయము		7-35	పూనా కేరులు రాత్రి		8-40
నెం 81 రు మిక్సెడ్ మిరాజ్ " సాయంత్రము	6-5	తెల్లము " "		1-20	
నెం 8 రు ఎక్స్ ప్రెస్సు పూనా " "	5-10	తెగ్గుపూరు " "		12-55	
నెం 24 రు ప్యాసంజరు మాడ్ గోవ " ఉదయము	7-20	కాజల్ రాక్ " "		12-16	
" " కాజల్ రాక్ " రాత్రి	12-45	లోండా " "		1-50	
నెం 28 రు మిక్సెడ్ " " "	12-0	" " "		1-40	
" " లోండా " రాత్రి	2-20	హుల్లి " "		8-25	
నెం 39 రు లోకల్ మిక్సెడ్ హుల్లి " సాయంత్రము	6-10	ధార్వాడ " రాత్రి		7-3	
నెం 40 రు లోకల్ ప్యాసంజరు ధార్వాడ " రాత్రి	7-20	హుల్లి " "		7-51	
నెం 41 రు మిక్సెడ్ గడగ్ " "	11-5	హుల్లి " "		1-45	
నెం 68 రు " హల్ గి " "	7-42	గడగ్ " ఉదయము		8-10	
నెం 52 రు ప్యాసంజరు తెజవాడ " సాయంత్రము	6-25	మచిలీపట్నము " రాత్రి		10-20	
నెం 48 రు మిక్సెడ్ " " "	పగలు 11-10	" " సాయంత్రము		8-40	
నెం 14 రు ప్యాసంజరు " " "	ఉదయము 6-5	" " పగలు		9-55	
నెం 47 రు " మచిలీపట్నము " "	6-50	తెజవాడ " "		10-30	
నెం 18 రు " " " సాయంత్రము	5-50	" " రాత్రి		9-33	

ముఖ్యమైనవిగా బోవు బండ్ల కాలపరిమితియందు మూడవ స్వల్పమార్పులు చేయబడినవి. ఎక్కడ అవసరమో అక్కడ మాత్రము బ్రాంచి లైనుమీద బోవుబండ్ల కాలపరిమితికూడ స్వల్పముగా మార్చబడినది.

పూర్తి కాలపరిమితి తెలియగోరువారు త్వరలోనే ప్రతిష్టేయనందును అత్యుత్తమునకు దొరకునట్టి కాలపరిమితి పట్రికను చూడవచ్చును.

జి. టి. యం. ఆఫీసు
చార్మచాను, మదరాసు
14-9-26

హెచ్. డి. నిక్సన్,

ఆక్టింగు జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరు.

రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు

శాంపిలు యినాము. మొదటిరకం. ధరనలీను.

కృష్ణమూర్తి అండు కంపెనీ

నూతనమైన కలరునూలు రంగు పనికాల 157, బహిణమాసివీధి, మధుర.

ఆంధ్రదేశములో ప్రఖ్యాతిపొందిన, కల్పిల్లిడ్ల సింహ్యం తేలికబుగల కలరు నూలు రకాలు కలసి యిండి. మా రంగుపని కాలలో చాలా అద్భుతముచేసే కలరు రంగు నూలు దినుసులు, మేలైన రేషం బట్టలును సాబాబట్టలు దినుసులను నమ్మకముగా వుపయోగముచేసే మేలైనరకం రంగునూలు అన్ని కెంబరులలోను డ్రైమెన్ రకములోను మా వద్ద దొరుకును. శాంపిలును, ధరలును కంటనే వ్రాయండి. 2808

It is just as easy
to say

NESTLE'S
MALTED MILK

SAY IT

when buying and
get a big advantage
in

PRICE AND QUALITY

15 oz. Bottle Rs. 1-12.

బొంబాయి లేఖ

(స్వకీయవిలేఖరి)

అఖిల భారతమహిళాసభ

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 17:— భారతమహిళాసభకు కాగ్యవర్తియగు హీరాబాయి తాతాగారు పూనాలో అఖిల భారతమహిళాసభను జరుపవలెనని యుద్దేశించి తన ప్రయత్నములు చేయుచున్నాడు. భారతదేశములోని విద్యార్థులకులైన స్త్రీల సంఘాల రెప్పించి స్త్రీలవ్య ముఖ్యముగా బాలికావిద్య గర్భ విధానమును గురించి చర్యలు జరిపి అందు అంగీకరింపబడిన తీర్మానములు దేశములోని అన్ని విద్యార్థులకును పంప నుద్దేశించుచున్నాడు. ఈసభ జరిగెను నెలకొనెను జరుపవలయుననియు అందుకు ముందుగనే బొంబాయి రా జగ్గా ని లో ని స్త్రీల సభను ఆహ్వానించుటలో జరిపి అఖిల భారత మహిళా సభలో జరుపవలసిన కాగ్యక్రమమును నిర్ణయించిన బాగుండునని హీరాబాయి తాతాగారు తెలిపవచ్చుచున్నాడు.

శాసనసభలు

ఎన్నికలు చేరువకు వచ్చుచున్న యిచ్చట యెన్నికల ప్రబోధము హెచ్చు కాన్సింపదు. కాంగ్రెసువారు గాని యథోచిత సహకారనాయకులు గాని లేక ఇండియన్ యెంబరులు గాని ప్రజాప్రబోధము పూర్తికావేయ నిశ్చయించు కొనినట్లు కన్పడును. అప్పడప్పుడు పేపరులో కాంగ్రెసువాది యొ మరె యితరుల వ్యాసము వ్రాయుటకంటె హెచ్చు కాన్సింపదు. ఇంతవరకు యథోచిత సహకారపక్షమువారు బొంబాయి శాసనసభకు (1) యం. ఆర్. జవహర్లాల్ (2) ఇ. ఆర్. హిర్జీ బహిడ్డిన్ (3) యస్. సి. జోషి (4) మావుజీ గోవిందవేలుజీ గార్లును అసంబ్లికి జిన్నా గార్లును నియమించిరి.

బొంబాయి కాంగ్రెసుసంఘమువారు యీ దిగువవారిని బొంబాయి శాసనసభకు కేర్తరచిరి:— (1) యస్. యల్. సీలము, (2) జిన్ హాలా, (3) బల్లభాయి జేకాయ, (4) కె. యస్. నారాయణ్ గారు, అసంబ్లిసానునకు జె. యం. మెహతాగారు. ఈ సంవత్సరము యెన్నికలలో యెవరు జయించునదియు యెవరు ఓడిపోవు నదియు యంతలో చెప్పటములభినాభ్యముగాను. యథోచితసహకారవాదులు ముఖ్యముగా కేల్కూరుపటి నాయకులే కాంగ్రెసును ధిక్కరించి కాంగ్రెసు సభ్యులను ఓడించవలయునని ప్రచారము మొదలుచుచున్నాడు. ఈనెల 18-వ తేదీని గలపతి ఉత్సవసందర్భములో ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులనుగురించి ఉపన్యసించుచు కేల్కూరు గారు కాంగ్రెసు నాయకులను స్వరాజ్యపక్షానుబంధితులను దూషించుచు మాట్లాడిరి. ఇట్టి వాదనల జయపడెనులను నిశ్చయించుట సులభము గాదు. కాని కాంగ్రెసు స్వరాజ్య పార్టీయందు హోరాహోరి గలర్ప మెంటుతో పోరాడు కె. యస్. నారాయణ్ గారును, మెహతాగారును, కల్లాభాయి దేవాయిగారును గలరు. కాంగ్రెసువారు నియమించిన 5 నరు సభ్యులలోను తప్పక ముగ్గురు దేశభక్తులైన జయముగాంచెదరని నమ్మకమును.

మహాత్మా గాంధీగారు

బొంబాయి కాంగ్రెసు నాయకులు మహాత్ముని మరల నాయకత్వము వహించవలయునని కోరుట ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలకు చాలకోపము కలుగజేసింది. జాతీయ కాగ్యక్రమము నకు సాధారణముగా అడ్డు తగులు లైన్సు ఆఫ్ ఇండియా చుట్టి కను కాంగ్రెసు నాయకులను దూషించుటకు మంచి సమయము చిత్తెను. ఈపత్రిక గాంధీగారిని మరల నాయకత్వము వహించవలయునని కోరినవారిని కడిగిర తిట్టికొని "పరాధయ మొందిన నాయకుడు" అని వ్యాసము వ్రాయుచు వీరిని మరల యెవరంగమునకు పిలుచుట బద్ధిసారపాలని వ్రాయుచున్నది. కాని ప్రజలు సాత్రము మహాత్ముని వచ్చి ఈ సమయము దేశమును మతాదేశములనుండి రక్షించునని పరిశిలించుచున్నారు. మరల మహాత్ముని సంబంధించి భారతవర్షమున వ్యాపించిన మతాదేశములను మన్ని స్వరాజ్యప్రాప్తికై నాయకత్వము వహించవలయునని ఆలోచించుచున్నాడు. ఈనెల 19 వ తేదీని యిచ్చుటకు గాంధీగారు వచ్చెదరని తెలియుచున్నది.

మదన కామేశ్వరిలేహ్యము

రిజిస్టర్డ్ మేకాపు, నిక్కాక, నిన్నులైన భుక్తవృద్ధులు, అతిముక్తములైనవారిని పొంది బలుమును, నిర్భయము, గర్భిణులకు వర్తనము. 20 రు. దబ్బి 10-4-00 వి. వి. 0-0-00 పి. పి. అండు కో, ఆయనవసమాఖ్య, శిరిదేవ. (శిల్పము)

Bhaskara & Sons.,
219, Mint Street, Madras.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనముతో సహా సీసా-1-కి రూ 0-10-0; డబ్బన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టి పీఠి, మద్రాసు లేక, జొంబాయి

నిరపాయ కర మైన ఎరాస్ మిక్ సబ్బు బిళ్లలు

ప్రతి ఒక్కరికి తగినవి-విడ్డలకు స్నానముచేయుటకు-తల్లికి యవ్వనమునందున్న అందము

శాశ్వతముగా యుండుటకును, తండ్రికి పరిశుద్ధ మిచ్చుటకును శ్రేష్ఠమైనది. మిక్కిలి సున్నితముగా సువాసనచేర్చబడినది. మితవ్యయము గలది. అరిగి పోయినప్పుడు కూడ మొదటనుండి నల్ల మంచి సువాసన గలిగియుండును.

ఈ రకము, ఇతర సుప్రసిద్ధమైన ఎరాస్ మిక్ రకములు అన్ని దుకాణములందును దొరకును. 2039

“ఎరాస్ మిక్” అత్తరు తయారుచేయునట్టి వారిచే లండన్, పారిసులో తయారుచేయబడును. 2

మైనూరు పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో వాకటియగు Regd Trade Mark

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

1. మ. సి. కుందరరావు బెంగాలీస్ట్రీట్, సెయింట్ జాన్స్ అంబాలా కంప్లెక్స్ నుండి వ్రాసినది. లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు మాకందరికి చాలాగుణమిచ్చియున్నది దయచేసి ఇంకనూ 12 సీసాలను బంపించ ప్రార్థన.
2. మ. రజనీకాంతకర్కబర, ఆయుర్వేదవైద్య-మల్లోరోడ్డు ఖోర్హాట్ పి. జి. ఆస్సామ్ నుండి వ్రాసినది. తవవద్దనుండి రప్పించిన కస్తూరిమాత్రలు చాలాబాగా పనిచేసినవి గావున ఇంకను 6 సీసాలను పంపును.
3. మ. పి. వి. కున్నహమేద్ కొచ్చి పేరు వ్రాసియుండునది- తమరి లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల అవకాలముగా వాడియ, అనేకులకు ఇచ్చివున్నాను. అందరికిని వుత్తమమైనదము నిచ్చియున్న వివును సీసాలను బంపకోరుతున్నాను.
4. ఎ. శేషయ్య గారు ప్రభుత్వ పరిశోధనాధికారి, అల్లూరు P. O. నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు పేరు ఇటుల వ్రాసియున్నారు. తమ కస్తూరిమాత్రలు పెద్దలకు, పిల్లలకు మంచిగుణమిచ్చుచున్నవి ఇంకనూ 25 సీసాలను బంపును.

250 నుండి 200 మాత్రలుగల సీసాలు 4 అణాలు, పోస్టేజీతో 6 సీసాలను 1-8-0, 12 సీసాలు 2-18-0, 25 సీసాలు 5-8-0, సీసా 1 కి 4 అణాలు చొప్పున అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

301-1

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైనూరు

వెలుపడినది.

త్వరపడుడు.

శతకముజిరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, బంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాలహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగళాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు పది యిందుగలవు. ఒక్కొక్క శతకమునను పెక్కు-మాతృకలతో సరిచూచి చేర్చిన పాఠభేదములును, ఆయా శతకకర్తల చరిత్రమును, రచనమును, విషయమును విమర్శించు విపులమగు వీతికయును గలవు. ముచ్చటలు గూర్చునట్లు మేలి క్యాలికోబైండు చేసిన సంపుటము వెల రు ౧ ౦ ౦ మాత్రమే. శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,
తపాలుపెట్టె నెం 212 రు, చెన్నపురి.

ఎంపెరు ఆఫ్ ఇండియాల్స్ ఇన్సరన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్ పాలిసిగలవారికి ఇన్ టరిం బోనసు రెండింతలు యివ్వబడును

1-1-1926 నుండి చెల్లించబడు పాలిసీలకు 1-2-1922 నుండి రూ 1000 కి పలీసీ-1 కి రూ 5 యలకు బదులు రూ 10 చొప్పున ఇన్ టరిం బోనసు హెచ్చించి, చెల్లించబడినట్లు కంపెనీ ఆఫీసులగుండు విహిచ్చుచేసినట్లు యిందుమాలకముగ ఎంపెరు ఆఫ్ ఇండియా” పాలిసి దారులకందరికిని తెలియ జేయబడెను.

బోనసునందు గల హెచ్చుదల ఈ కంపెనీకి ఆదాయ మనందుగల స్థిరత్వమునకు, అభివృద్ధికి నిదర్శనము లని పాలిసి దారులు సంతోషముతో గ్రహింతురు. (1854)

తలవైచుండు చర్మలోనికి దిగునట్లుబాగుగా రుద్దుచు తరువాత బిరు నైనట్టి, కృశించు నట్టి రాతిపోవునట్టి శిరోజములుండవు! ఒకబుడి “వేస్ లైన్” పా మేదును తెప్పించుకొనుచు. వెంట్రుకలకును, పుట్టెలకును బాగుగా రుద్దుచు. తక్షణమే ఇంద్రజాలము వలె మీ వెంట్రుకలు మృదువుగాను పళపళగాను, మృదువుగాను మారును. మనోహరమైన మనాద నహడ నుండును. ఏలనగా “వేస్ లైన్” పా మేదుకు మంచి

Vaseline
POMADE

మేలేవదానినే వాడడు
దీని కిబదులు దేనిని తీయవడు

చెస్బ్రౌగ్ మిగ్. కంపెనీ (కన్సొలిడేటెడ్) న్యూ యార్క్, యు. ఐ. ఐ.